

Braga. Dichterlijke mengelingen. 1844

bron

Braga. Dichterlijke mengelingen. Van Paddenburg & Comp., Utrecht 1844

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_bra005184401_01/colofon.htm

© 2008 dbnl

Tweede Jaargang.

Liberty all.
JOHN BULL.

Zoo 'k al wat leeft vermoordde?
BELLAMY.

Dichterlijke Mengelingen.

Voorzang.

Wijs: *Een Tijdschrift heel in rijm.*

I.

Een tweede Jaargang! heb ik 't wel? ja toch!
Maar zeï men niet dat BRAGA 't leven moê was?
Men zegt zoo veel, maar, goeje vrienden! och
't Bewijst alleen hoe hinderlijk zijn roê was!
On dits, je weet, zijn meestal maar bedrog.
We zijn nog wèl, geloof me, en leven nog!
We leven nog en zullen eeuwig leven,
Wil ons de Kunst maar wat te kluiven geven!

II.

We kluiven graag! maar dat blijkt later wel:
Ons nieuw gebit valt zeker je niet tegen.
't Is dunkt me zaak, dat ik vooreerst vertel,
Hoe 't met ons plan nu verder is gelegen.
We geven iedre maand op nieuw een stel,
En hopen maar, dat niemand onzer 't vel
U zóó goedsmoeds zal over de ooren halen,
Dat gij niet meer zoudt hooren, noch - betalen.

III.

O neen, zóó boos zal niemand onzer zijn!
Wij willen maar, vrij van *consideratie*,
Van tijd tot tijd een enkelden kwatrijn
U geven tot eene *extra-flagellatie*!

Ge weet van ouds, hoe *cauteleus* en fijn
Of BRAGA met u omspringt en 't gordijn
Een weinig maar gewoon is op te ligten.....
Geen *gêne* dus, indien ge ons wilt verplichten.

IV.

Met frisschen moed, me vrinden, dan aan 't werk!
Of - in uw taal - aan 't bruischend lieromklemmen,
Ontboeit uw ziel, ontplooit uw zondagsvlerk,
En laat ons meê door d' aetherpekel zwemmen.
We zijn helaas! maar leeken in de kerk
En hebben nooit geklapwiekt boven 't zwerk;
Cordaat de lucht maar in naar hooger sfeeren!
En wie er valt - laat die gaan recenseren.

V.

Toe maar! Gij Meesters van het scherpe zwaard!
Die oordeel velt met ongezouten praatjens
En vruchteloos, als 't vosjen zonder staart,
Uw stuitjen dekt; die met uw kameraadjens
Venaliter en ongekemd van baard,
Te peutren zit bij d' opgepookten haard,
En uit uw mouw recensies schudt in 't honderd,
Veralgemeend of nageverbijzonderd.

VI.

't Is dubbel wè! ga op dat voetspoor voort!
Wij hopen ook wat naar den smaak te geven;
We weten ook wat hart en ziel doorboort
En de engeltjens van meêgevoel doel beven,
Den bakerdeun, dien U zoo gaarne hoort;
We zijn ook al door stoomkracht voortgespoord!
Lang leve d' eeuw, ons allen ten gerieve!
Lang leev' de stoom en de locomotieve!

VII.

Lang leve 't al! en wat in 't slijk bezwijk'
 En wie er praat van *Bedlam*-wijze sjouwers,
 Van dievenpak, dat bloed zweet om een rijm,
 Van zielesmids, hairplukkers, hoofdenklouwers;
 Ga gij maar voort - *gêneer* je niet - en lijm
 Den boel aan één..... ô 't is misschien een vlijm
 Om (kon het zijn!) den doodsteek ons te geven:
 Ja lukte dat, uw roem zou eeuwig leven!

VIII.

Die Roem zou groot, misschien oneindig zijn:
 Men weet niet hoe een stuivertjen kan rollen!
 Begint maar vast, trekt allen ééne lijn,
 Noemt (en in ernst) elkander heele bollen!
 En wie het niet gelooven wil, *enfin!*
 Brengt hem, brengt ons, brengt allen in *déclin*:
 En zorgt dat door uw doovekolendictie
 De goede Smaak den dood sterft der *asphixie*.

IX.

Verrukkelijk, aandoenlijk *perspectief*,
 Opdoemende uit een nevelzee van droomen!
 Een heele groep poëetjes innig lief
 Zingt op ons graf, als neêrgehurkte *gnomen*,
 Een *requiem* als nooit VAN GOETHEM hief,
 Of deed hij 't soms - nooit uit zoo'n goed motief!...
 Maar droomen zijn 't en 't blijven idealen
 Zoo lang uw hulp, me lezers! niet zal falen.

X.

Zendt als voorheen wat u op 't harte ligt:
 't Adres is u bekend en 't *franco* heilig!
 We ziften niet zoo krentrig, maar wat plicht
 En zelfsgewoel ons voorschrijft doenwe. Veilig
 Moge elk ons doen verschijnen in 't gerigt:
 Wij zien - de hand op 't hart - u in 't gezicht!
 De hand op 't hart - zoo hopen we in de stegen
 Der Poëzij den rommel aan te vegen.

XI.

Zoo zij 't, zoo is 't! We hebben goeden moed:
 Ons wachtwoord is: *Honny qui mal y pense*.
 Dat zegt, naar 'k meen: zij hebben drabbig bloed,
 Die niet in 't eind naar onze pijpen dansen.
 Daar wij voor ons, heel needrig van gemoed,
 De heele bent bejeegnen met een groet
 (Gelijk het past aan onze Noordsche Godheid)
 De heele bent -- waar 't enkel om haar zotheid!!

De minste der broederen.

Verbeeldings-poëzy.

I.

De bruidegom.

Coupletten uit het Graf.

Adieu, adieu, Albertine! ton malheureux fiancé est maintenant au fond de l'eau, avec les grenouilles qui louent le Seigneur, dans les beaux jours d'été.

HOFFMANN.

'k Lig in mijn graf, melieve,
Zoo eenzaam en zoo koud.
Och, mogt ik maar op aarde
Met UE. zijn getrouwd.

Al kan ik wel berekenen
Hoe 't ook geen hemel waar!
't Zou toch nog leven wezen -
Al keven we dan maar.

O kwam ik weêr op aarde,
Ik nam, uit pure trouw,
Me SAARTJEN, zonder morren,
U willig tot mijn vrouw.

Helaas! ik heb verloren
Meer dan ik zelf wel wist,
En lig vergeefs een solo
Te zuchten in mijn kist.

Zoo ging het me al mijn leven: -
Pas was ik ergens af,
Of 'k wenschte 't weêr te hebben....
't Gaat net zoo in mijn graf.

Maar hoe het ook mogt wezen,
Zoo had ik 't nooit gemeend,
Om hier te liggen muffen
Alleen -

(tusschen zijn tanden:)
en half beweend.^{*)}

*) Zoo stapt een tobber in zijn graf
Pas half van zijn *illusies* af.
Geniale opmerking van THOMAS.

Wie had ook kunnen droomen
 Van zoo'n *fatale* kou....
 O kom toch bij uw WILLEM,
 Geliefde aanstaande vrouw!

Kom naast mijn koude ribben -
 Eens hebt ge mij zoo iets
 Gezwoven onder 't vrijen; -
 Ik weet het nog precies.

't Was 's avonds, kwart vóór achten -
 Zoo als het nu weêr is,
 Indien ik me in mijn tellen
 Ten minste niet vergis.

't Speelt kwart vóór achten, buiten -
 O lieve denk er om;
 O kom toch, trouwe SAARTJEN,
 Kom bij uw Bruidegom!

Daar komt ze.... maar ze leeft nog....
 En met een vreemden man; -
 Hoe oud zal ik hier worden,
 Eer ik mij warmen kan!

II.

Tweede liefde.

L'envie du bien-être nécessaire aux hommes qui vivent par la pensée.
 BALZAC.

Gij zijt mijn tweede liefde
 En ik hou dol van u -
 Indien ge meer wilt hebben,
 Welaan, verklaar het nu! -

'k Zou alles kunnen zeggen,
 Zoo helder is mijn ziel,
 En alles u beloven,
 Wanneer het u beviel.

'k Heb eenmaal in mijn leven
 Voor de eerste keer bemind...
 Nu min ik u ten tweede,
 ANGELICA, goed kind.

Goed kind! dat benje zeker -
 Maar AGNES benje niet...
 Ach AGNES! - maar laat loopen,
 Wat raakt me een oud verdriet!

'k Wil liever wel tevreden

Met mijne ANGELICA
Maar leven voor het heden -
De toekomst komt hierna.

Het heden lijkt me beter
Dan al die oude tijd.
Wie heeft er van zijn leven
Met doden nog gevrijd?

Ik blijf altijd dezelfde,
Dat zie ik duidelijk in:
Het vleesch en niet de beenen,
Was al op school mijn zin.

Mijn zin dat is mijn leven!
Goed kind, we trouwen haast, -
Dan staat de heele wereld
Van ons geluk verbaasd.

Dan staan ze ons aan te gapen...
Maar gapen ze ook hun best,
Wij weten 't met ons tweeën
En lachen met de rest.

Mijn Snoeprig ANGELIEKJE,
Mijn schatje *nummer twee*,
Laat je in mijn armen vallen.....
Zóó valje me altoos meê!

Likkebroêr.

Hij is een open man, als hij geborreld heeft,
En die zijn inborst u geheel te kennen geeft,
Geen wonder: want zijn hart, door op zijn tong te glippen,
Likt eeuwig aan zijn lippen.

Het kratertjen.
(Gantsch Oostersch.)

Die tranen, ô die tranenbeken! -
 BILDERDIJK, *Tranen*.

'k Weet een beekjen,
 Dat een streekjen
 Komt besproeijen, -
 En zijn watertjen
 In een kratertjen
 Af doet vloeijen.

'k Weet een streekjen,
 Dat een beekjen,
 Langs een dwergjen
 Van een bergjen,
 Af doet vloeijen,
 Om een mondjen
 Zonder grondjen
 In te spoeijen.

Uit een bronnetjen,
 Als een zonnetjen
 Vol van straaltjens,
 Gaan de kraaltjens,
 Van het beekjen
 Door het streekjen
 Naar het boezempjen;
 Waar ze in scheiën
 Onder 't spreien
 Van een droesempjen.

Lezeresjes,
 Die mijn lesjes
 Door de poortjens
 Van uw oortjens
 In laat glippen!
 In dat streekjen
 Met dat beekjen
 Laat me slippen!

Naar dat mondjen
 Zonder grondjen...
 Naar de tipjens
 Van uw lipjens,
 Die het randjen
 Zijn van 't kratertjen
 Voor het watertjen
 En een brandjen -
 Voor mijn bitter klein verstandjen!...

O!
(Niet vertaald.)

Veel zoeter nog dan 't zacht en aai-ziek windesuizen,
Dat over 't blaauw azuur van Cosmoos waten stoeit,
Is 't zaligend gevoel, dat mij door de open sluizen
Van 't achttienjarig hart, bij uwen aanblik, vloeit.

Geen stoflijk coloriet kan dat gevoel u malen,
U, uit wier englenoog me een hemel tegenloeg,
Die door Uw wenkbraawslag mij hoop in 't hart deed stralen
En proeven van een heil, waar lang mijn ziel naar joeg.

Want Liefde!... ze is mijn zon, mijn sfinx, mijn pyramide?
Op vunzen letterroem noch heldenlauwer tuk,
Wil ik ze op 't altaar van Uw lip ten offer bieden:
Ja, Gij zijt al mijn roem, mijn lauwer, mijn geluk!

Mijn diepdoorvlijmde borst gelijkt een *chambre-obscure*;
Mijn hart een kwikplaat door *Daguerres* kunst bereid:
En daar de Zon der Liefde op U haar stralen spreidt,
Schept ze in mijn hart Uw beeld, dat eeuwig daarin dure!

Klein Geld.

Ik ben maar *slim* en gij *verstandig*,
Zeï Jaap aan Jan lest op de kroeg:
Och vrind! groot geld is soms onhandig
En 'k heb van 't kleine ruim genoeg.

Nieuwjaars-vloek.

En duizend duivlen riepen lagchend: Amen!
BRAGA.

Ik zit bij mijn haardjen
En pook er wat in;
Ik trek aan mijn baardjen
En kittel me kin.
Ik zoek naar een kliekje:
't Is gaauw Nieuwejaar,
Dan dient er wat klaar:
Kom, englenpubliekje!
Attentie dan maar!

Attentie, me vrinden,
De BRAGA genaakt; -
O lammen, o blinden,
De smeltoven blaakt!
Zij blaakt voor u allen:
Niet langer gesnoefd!
Er in maar! beproefd!
Hier valt niet te mallen,
Hier wordt je getroefd.

Hier wordt je gelouterd,
Geschrift voor geschrift;
En hoe je kaboutert,
Toch wordt je gezift.
Geen spartlen mag baten:
Gewillig dan maar! -
De knijper ligt klaar...
Wat! - wil hij nog praten,
Tsa! pak hem in 't haar!

Een gryns!? uit onze oogen!
Reeds lang genoeg is
De wereld bedrogen
Door al je vernis.
Wij willen u schouwen
Zoo naakt als ge zijt,
En trots alle spijt
In d' oven u stouwen....
Collegaas! 't is tijd!

Wat naam ge moogt dragen,
Gestolen of niet, -
Wij zullen niet vragen
Hoe 't volkjen u hiet;
Maar zullen u lezen
En branden u uit -
Je lier en je luit;
Dat zal je genezen
En snoeren je snuit.

Lamzalige prulletjens,

Spring hoog en spring laag;
O maanzieke knulletjens,
We zien je zoo graag;
We zullen je teisteren,
Laauwwater-gevoel!
Je jammergejoel
Moge andren *begeistren* --
Wij vallen wat koel.

We wachten verlangend
Naar 't eerste produkt,
Dat hijgend en hangend
Zal worden gedrukt.
Dan zullen we u groeten
En saucen, als 't past; -
Dan benje te gast.
Tot nader ontmoeten...
Wij vloeken u vast.

Wij vloeken u, rijmer,
Uw boek en uw boel,
Wij vloeken u, lijmer
Van lary-gevoel, -
Die verzen zult smeden
Zoo klam als uw vel,
En woorden zult kneden
Zoo lang als een el;
Wij vloeken u heden...
Tot later - Vaarwel!

Bladvulling.

Wat of die BRAGA toch wel willen mag? zeit PIET.
Wat of ze willen moog', de zotten wil ze niet.

Fragmenten uit de Beer, *Historisch-Huiselijk Drama.*

1^e Akte, 1e Tooneel.

(Een goed gemeubelde kamer in volle wanorde. Op iederen stoel ligt een kleedingstuk, onder anderen een pantalon waarin de laarzen nog steken, half op den grond hangende. Eene ronde tafel in 't midden met waschgerei en verdere toiletzaken; eene lamp, een officier in hemd en troisième en een oppasser.)

DE OFFICIER. (op de kanape zittende.)

Eerst mijn *bottines*! Is 't verlaxsel nog wel goed?
Mijn *pantalon*, je weet, die 't keurigst op den voet
Mij sluit, - ja *dien* bedoel ik! handig: 't loopt naar achten,
'k Wou om den dood niet, dat ze langer moesten wachten.
Zie zoo.

(terwijl hij den pantalon aantrekt, ter zijde:)

Ze is zeker dáár: nog eens zal ik haar zien,
Nog eenmaal zal ik haar mijn zielezuchten biên!
Voor 't laatst?...

(hij staat op, borstelt zijn tanden enz. en vervolgt tegen JAN:)

En nu mijn rok!

(hij trekt hem aan, knoopt hem voor den spiegel digt en bromt ter zijde:)

Wat zal de morgen geven?
To be or not to be? te sterven of te leven?
CHARLOTTE, o waarom ooit waart gij zoo heel en koel,
Daar in mijn lava-taal een Etna van gevoel
U tegenblaakte en niet gebluscht werd door de beeken,
Die kristallijnsgevijs uit bei mijne oogen leeken!
Kies, wreede, tusschen twee - nog is het kiezenstijd -
Of dat een hemelsch *ja* langs uw koraallip glijdt,
Of - 't is *horribel* - zoo je voortgaat mij te trêteren,
Dat ik *en désespoir* mij met een *coup de maître*
Van alles afmaak

(hij steekt een geladen pistool bij zich)

en den vloek u legateer
Dien, huilende op mijn graf, een uitgevaste beer
Of twintig aanheft met mijn hospita in 't midden....
CHARLOTTE! 't is nog tijd, maar morgen baat geen bidden.

JAN.

De brom, mijnheer!

DE OFFICIER.

Zeg, JAN, hoe zie ik er nu uit?
Wat dunkt je van mijn *pantalon collé*, en sluit
Mijn rok wel zonder plooi of rimpel? want de vrouwen
Zijn *idolaat* om ons *en grand tenu* te aanschouwen.
Jij weet dat beter JAN, want je hebt zelf een wijf
Wat dunkje?

JAN.

Wel, mijnheer, 't zit alles aan je lijf,
Als of 't er, bij mijn ziel, menheer aan was geschilderd.

(*ter zijde:*)

Wat is de luitenant van avond weêr verwilderd!

DE OFFICIER.

'k Heb niets vergeten?.. neen! *allons*, er maar op af!
Tout ira bien que mal, indien ik niet te laf
Of uilig ben. *En route.....*

2^e Akte, 2^e Tooneel.

(*Een gang: in 't verschiet de geöpende voordeur, waardoor men een koets ziet. De oude lui loopen vooruit, achter hen op den voorgrond volgen CHARLOTTE en LOUISE.*)

CHARLOTTE.

LOUISE! indien gij wist... maar gij begrijpt me niet,
Wat, als ik HENRI zie, mijn teder hart geniet!
En echter - alles mag hij in mijn ziel niet lezen:
Ach, moet een meisjeshart steeds onuitleesbaar wezen?

LOUISE.

Klets toch niet langer. Ma kan hooren wat je zeit:
Je bent ook eeuwig zoo'n *gepassioneerde* meid!

CHARLOTTE.

Ge hebt goed spreken, maar hoe wil ik me anders maken?
Hoe wil ik koud zijn, als die vlammen mij doorblaken?

LOUISE.

Soit: zwijgen is nu zaak. Ze hooren 't anders nog
En dan....

3^e Akte, Laatste Tooneel.

(Een bal: groote verwarring, alles krioelt door een. Op den voorgrond de OFFICIER zwemmende in zijn bloed. Een erge kruidlucht. CHARLOTTE is dood flauw.)

DE OFFICIER. (al zwemmende.)

Noodlottig *instrument!* dat 'k in mijn pantalon
 Voor de oogen van 't publiek, te goed verbergen kon!*)
 Moest *gij* me, - en op een bal! - berooven van het leven?
 Is *dit* het eerebed, waarop ik dacht te sneven?

(tegen CHARLOTTE.)

CHARLOTTE! zielmagneet! ô troost u om mijn dood:
 Uw schuld was *personeel*, mijn engel! minder groot!
 Want niet uw weigring deed me aan *sehnsucht* laboreeren;
 't Was - ken mijn wanhoop en vertwijfling --

(3½ *snik.*)

Om mijn *beeren!*...

(laatste ½ *snik*: de gordijn valt en 't orchest heft de *beeren-elegie* aan.)

Schilderij.

(Aan een Vriend.)

't Was pas een kind van negen jaar,
 Toen zij reeds met haar Neefjen JAN
 Fideeltjes speelde *Vrouw en man*;
 Dan zeiden de ouders tot elkaar:
 "t Wordt vast nog met der tijd een paar!"
 In 't einde ging dat lief gevrij
 Met KEETJENS prille jeugd voorbij;
 Zij groeide zusjen boven 't hoofd
 En werd nu anderwerf verloofd,
 Maar ditmaal op haar eigen hand
 Aan zekren jongen schoolgalant,
 Op zijn manier een heelen piet,
 Die dikwijls, in een tusschenuur,
 De naastgelegen school verliet
 En, een, twee, drie, den ouden muur
 Van KEETJENS bloemtuin over was,
 En met haar stoeide in 't lange gras.
 Dat was een pret voor 't kleine ding
 Dat menig kneep en zoen ontving,
 En jong, onnoozel, vol gelach,
 Niet op een wederkusjen zag!
 Die tijd ging ook al spoedig heen,
 En de opgeschorte jurk verdween, -
 Zoodat ze een langen sleepjapon
 Net als Mamalief dragen kon.
 Dat was een groot, een extra-feest!
 Is 't een verandering geweest?
 Van vrijer, ja! van zeden, neen!
Das ist die Welt - daar ga je heen!

*) Men weet uit het 1^e Toon. der 1^e Akte, hoe de ongelukkige een pistool bij zich had gestoken en in zijn wanhoop op het bal... brr! *sapienti sat.*

Van nu af droeg ze een blooten hals
En paraisseerde op Kinderbals,
Daar ze ook wel vroeger was geweest,
Maar niet geheel zoo naar den geest;
Want gaven eerst de jongelui
Van kleine KEE voor goed den brui,
Zij liepen nu CORNELIA
Met heele hoopen achterna
Om wals, galop of cotilon.
Al spoedig had ze er dan ook een
Waarze *idolaat* van scheen. -
Maar 't waren niet die bals alleen
Waar 't lieve KEETJE voortaan kwam,
En telkens beter lessen nam.
Soms was 't een jongelui-partij
Naar buiten, met een groot gerij,
Waar men elkaar met water goot
En uit moest wringen aan een sloot.
Dan weêr een prettige *Soirée*
Waar 't jonge goed niets beters deê
Dan pandverbeuren, zeî mama:
Maar dan in de andre kamer - ja!
Dat was almeê de beste kans
Vour KEETJE en voor de jonge mans,
Haar oude zoentijd keerde weêr:
De leste was de beste keer.
Zoo was het altijd pret op pret.
Nu eens een meisjes-theesalet
Dat door de broêrs werd afgehaald, -
Dan - kortom pretjens onbepaald.
Intusschen groeide KEETJEN steeds

En was een huwbaar meisje reeds, -
't Geen trouwens niets veranderd had
Dan dat het groote Bal der stad
Voor haar de kinderbals verving
Waar ze eertijds ging.

En hoe *pousseert* zich KEETJEN daar?
Is thands een eerste vraag, niet waar?
Welnu dat spreekt: gladuit volleerd
In alles, wat uw hart begeert
Of niet begeert, - dat laat ik daar -
In alles is zij kant en klaar.

Ze schrijft de vlotste minnebriefjens;
Ze vouwt ze keurig, netjens, liefjens;
Ze kiest met oordeel een devies
Voor d' ouwel - altijd even kiesch!
Vervolgens zal zij 't u bezorgen
Des avonds laat, vroeg in den morgen,
't Zij door de werkster, door de meid,
Of zelv', met overgroot beleid.
Zij geeft geheime liefdelonkjens
In 't midden van de volle kerk;
Zij werpt de klaarste minnevonkjens
In 't zwartste duister, - daaglijksch werk!
En op een bal in een *française!* -
Drukt zij uw hand, - *ne vous déplaie!* -
Heel ongemerkt - ô 't is een meid
Vol vondjens en vrijgevigheid!
Vrijgevig - o ze zou u geven...
Maar halt! het blad is vol geschreven:
Dit enkle tot besluit:
Ik hoor, dat onze KEETJE heden
(Die kuische maagd!) in d' echt zal treden,
En troost je, vrindlief! ze is - uw bruid.

Troost aan alle prulpoëeten.

Schoon 't gezond verstand bij dezen
En bij genen wortel schiet,
Daar de *nonsens* in ons landjen
Heel den winkel stuurt in 't riet.

Schoon de wartaal van de Kamers
Iedereen sints lang verdriet,
En 't aanminnige *egoïsmus*
Moddert, waar het modder ziet.

Schoon de lamme knoopendraaijers,
Vol van vaderlandschen bluf,
Op hun gevel staan te kijken,
Met of zonder lintjen suf!

Schoon de koortsige intriganten
Daaglijks wrak en wrakker staan,

En men overal een BRAGA
Door de wereld rond ziet gaan.

Nimmer zal het ras versterven
Van de kreuple verzensmids,
Die hun lauwer en hun glorie
Beedlen van een blinden Gids.

Nimmer zal het ras verdwijnen
Van de zieltjens vol gevoel,
Die zich warmen bij een vuurtjen
In een *lekkren* leuningstoel.

Die een knuttrig pijpjen rooken
En uit de Amersfoorder wolk
Aan 't verbaasd heelal verkonden:
Hier heb je eindelijk je tolk!

Nimmer zal het tal vermindren
Van het hersenloos gebroed,
Dat zijn dichtaâr in den vreemde
Met bedorven kooksels voedt.

Nimmer zal het HOLLAND falen
Aan poëeten zonder *sens!*
Oetren, foetren, koetren ploetren,....
Och! wat is een rijmend mensch!

Het ongelukkige Vrouwentimmer.

Fragment.

(Vrij naar het Hoogduitsch.)

- Zij sprak den pfarheer aan,
 Een grijze, wiens vernuft veelzijdig was ontwikkeld:
 'God groet u, edel heer! door toorn en gram geprikkeld
 Vlood ik uit 't droevig huis van mijnen gade voort....
 Ach! 'k zie den tempel van mijn zaligheid verstoord,
 Mijn hoop in puin gerukt. De zoete honigweken
 Des huwlijks zijn daarheen. Geen woord, geen enkel teeken,
 Geen wenk meer, die zijn welgevallen mij verkondt,
 Wen trouw- of liefdezang hem toestroomt uit mijn mond!
 Hij die voorheen meer rijk zich schatte dan een koning,
 Wanneer wij heimelijk nabij mijn aanheers woning
 Ons zagen, of als hij versted in 't nachtelijk uur
 De heimaat omsloop; mij aan 't venster 't liefdevuur,
 Dat brandde in zijn gemoed, zacht fluisterend kwam klagen,
 En de onderreding (dorst ik 't eerst ook zwaarlijk wagen,
 Door jonkvrouwlijke schaamt weêrhouden) werd gerekt
 Tot door het haangeschrei de landman werd verwekt:....
 Hij hoort mij nu niet meer! Ach! toen, een jaar geleden,
 De hoogtijd was bestemd op mijn verstolen beden,
 IJlde ik hem tegen, daar ik hem met ligten tred
 Zag zweven langs het goudbemaalde bloemenbed:
 Zijn wimper dekte een traan: 'Aanbidlijke! verzwonden
 Is iedre hindernis; voor d' eeuwigheid verbonden
 Zijn onze zielen: o! hoe zal ik ieder dag,
 Daar 'k aan uw zij gedrukt mij zalig voelen mag,
 Omringd van landlijk schoon, naar 't zacht gemurmelt luistren
 Dat van uw citer vloeit zoet als Zefirus fluistren!
 Daar greep ik weêr mijn luit: zijn raafzwart oogpaarblonk,
 En 'k meende dat hij ongedeelde bijval schonk
 Aan 't lied, dat heel zijn ziel en zinnen had vermeesterd;
 Hij sloot mij in zijn arm oogschijnlijk hoogbegeesterd:
 'Mijn schat!' verzette hij, 'begaafdste die daar leeft,
 Die alle dichtren van uw leeftijd overstreeft,
 Wier scherpzin en vernuft door ieder wordt bewonderd
 In 't meesterachtig lied: gij, kroon van ons jaarhonderd!
 Die door 't verhaal van WERTHERS leed ons hart ontroert,
 Grootaardig daargesteld en krachtig doorgevoerd!
 Verstrek mij 't meesterstuk! dees lieflijke oogenblikken
 Vervloten al te ras; ik zal 't u wederschikken
 Als zich daaraan mijn geest nog eenmaal heeft gelaafd.' -
 Ik gaf het zoo als 't was, nog ruw en onbeschaafd.
 Ach! 'k hield het niet daarvoor, dat in zijn borst kon wonen
 Die koelzin, dien ik hem nu onverhuld zie toonen!
 Mijn wonne, leider! en mijn weelde zijn daarheen,
 De liefde tot zijn vrouw en haar gezang verdween!
 Ik kweel, maar 't is omsonst: hij zit verstrooid daarneder,
 En even daardoor klimt zijn luimige onlust weder!
 Soms gaat hij op de reis, tot stijgring van gekwel,
 En spreekt dat marmerwoord: 'Mijn holde hart! leef wel:
 Gij weet mijn daarzijn is noodwendig hier of ginder,
 Maar tot u keer ik in drie stonden of nog minder.'

Maar voor zijn weêrkomst zie 'k een maand voorovergaan!
Dan in den vreemde damp't hij over de ijzerbaan
En toont er veelligt liefde aan 't uitlandsch vrouwentimmer!
'k Verlies mij in een wee van jammer en gewimmer:
Mijn geest is krank! ik ben geheel verrukt!

'Helaas!'

Zoo sprak de pfarheer toen, 'bedrieglijk was het waas,
Waarmee hij eenmaal zijn gevoelloosheid verstommelde:
Wie zon er op, dat zulk een onweêr nader rommelde?
Uw zangen, - doch ik laat die nevenzaken daar -
Maar 't geen hel verder geeft klinkt mij hoogst zonderbaar:
Het valt mij op, maar toch 't is midlerwijl een daadzaak:
Alleen ik heb nog hoop, dat hij het op mijn raad staak.
Houd moed: wege op uw borst een onuitspreeklijk wee,
Ligt is er heeling toe; en dat gij op dees steê
Gansch onverhoopt op mij uw pfarheer zijt gestooten
En 't onderstondt aan mij 't geheimenis te ontbiooten -
Dit zij u goed! Mijn woord geve u den vrede weêr
En drijve uw zwaarmoed uit. Kom laat u bij mij neêr:
Godsakkerlooten! die hier groent op lijkensteenen,
Weest gij getuigen van mijn troosten en haar weenen!
Bedenk gij zijt van nedrige afkomst, uw gemaal
Is van verhevene geboorte.....

Verbeeldings-poëzy.

III. Minnelied van een Professor.

De redactie klaagt echter niet, wijl zij u dan onregt zou doen, die, om de toezending uwer schoone stukken, haren hartelijksten dank verdient.
VERGEET MIJ NIET. 1844. Voorwoord p. 1.

Meisjelief! 'k ben opgetogen
 Over uw betoov'rende oogen,
 Over al de aanminnigheid
(Vatje hoeveel al hier zeit?)
 Op uw lief gelaat verspreid.
 Heel mijn ziel is blijven hangen
 Aan de roosjes van uw wangen,
Aan uw allerliefst profil
(Dat beteekenen die rozen)
Hangt mijne opgeknoopte ziel;
(Vindtje 't beeld niet lief gekozen?)
 Aan haar lelies bij Dioon
(Bij - dat is dan: op haar koon)
 Zelve naauwelijks zoo schoon;
 Aan de korallijnen tipjes
(Nieuwe ideeën allemaal:
Rozen, lelie en koraal!)
 Van uw fijne en dunne lipjes;
 Aan uw' hals, en wat niet al,
 Dat ik hier niet noemen zal....
't Staat, zoo in 't publiek, wat mal.
 Maar, helaas, wat kan 't mij baten
(Het: je weet, die hangerij)
 Moet ik 't hier bij blijven laten....
Liet de vent het hier maar bij!
 Zeg eens: ('k val nu in 't naïve)
 Zeg eens, kan mij 't bloote zien
(Meent hij 't bloot zien ook, melieve?)
 Ware hemelweelde biên?
 Gun, ô gun mij dan 't verrukken
Mogt, ô mogt dat lukken, lukken,
 Eenen enklen kus te drukken
 Op uw lieven rozemond
(Of ik nu een rijmwoord vond!)
 In deez' zomeravondstond!
 Met mijn lippen zoo maar even
(Dat heet schildren naar het leven,
Zoo maar even, even, even)
 Op uw lipjes vast te kleven
 Zal mij ('k zweer 't u, hoe gij lacht)
 Rijmen doen den ganschen nacht:
'k Heb dan ('k zweer 't u hoe gij grient)
Weer een almanak verdiend!

Aan Maria!...
(Uit het Hollandsch.)

Als!... dan!!! maar!!!

Als 'k op u staar en 't spelend lachje groet,
Dat zweeft op d' englenlip, der eenvoud rood een zetel,
En langs uw braauw een wedervonk ontmoet
Van toegenegenheid, die 'k uitte zoo vermetel, -
Dan zijt gy schoon! - Maar zoo 'k eens in uw oog
Den bos der echtmin zach weerspieglen uit uw wezen,
Den gloed der deugd, die nimmer 't hart bedroog....
MARIA! dan gewis zoudt gy bekoorvol wezen!

Als ik op 't bal uw tooisel gadesla,
De wending van uw stal, de golving van uw lippen,
De woorden, die, vaak zonder wederga,
Van af en uit de ziel aan uw koraal ontglippen,
Dan zijt gy schoon! - Maar zoo de morgenstond
U purperde aan mijd zij, vertrouwend, zonder vreezen,
Met bos alléén tot zegel van 't verbond.....
MARIA! dan gewis zoudt ge onweerstaanbaar wezen!

Als ik bemerk, hoe gy ten Tempel spoedt
Des aller Heeren Heers, uw ziel ten offer slachtend,
En ik bespeur hoe ge aan uw plicht voldoet
Zóó nat de koon, zóó vol de ziel, het oog zóó smachtend...
Dan zijt gy schoon! - Maar als de winter vriest,
Als uw barmhartigheid op 't weesje staat te lezen,
En ge u in God en in Zijn wet verliest.....
MARIA! dan gewis zult ge engelachtig wezen!

Aan H.C.H.

Ingezonden.

Al stond ik ook aan 's aardrijks end,
 Ver van mijne anonyme vrinden:
 Al was daar GEYSBEEK niet bekend
 En rijm noch assonant te vinden;
 Toch jeukte vast mijn regterhand,
 Bij zulk een *Toost aan 't vaderland!*

Maar nu het Bragiaansche bloed
 Mij kokend door mijne aders huppelt
En geestdrift rondspat in 't gemoed,
 Dat door uw geestdrift wordt bedruppeld;
 Nu houd ik mij niet langer in....
 Och! had uw mond een slot, of had uw toost een zin!

Oude Gedachten in een oud kleeed.

Weêr schiet de lentezon haar stralen
 Op 't aardrijk neêr;
 De dorre struiken groenen weder
 Gelijk weleer;
 De blijde nachtegalen zingen
 In 't digte woud; -
 Wie blijft bij zoo veel hemelweelde
 Gevoelloos koud?
 Wien, als hij bukt naar 't eerste bloempje,
 Dat bloeit in 't gras,
 Of als hij staart op 't weemlend tint'len
 Van d' effen plas,
 Of naar den reinen, blaauwen hemel
 Zijn blikken rigt,
 Wien valt dan niet het drukkend leven,
 Vol zorgen, ligt?
 De Lente spreidt haar frissche velden
 Voor 's menschen voet;
 De Lente leeft, de Lente is leven
 En God is goed! -

O laat me mijmrend gaan gedenken,
 Nu 't al herleeft,
 Aan wat de winter ons voor immer
 Ontnomen heeft.
 De zon gaat stil en plechtig onder,
 De nacht genaakt:
 In stil gepeins aanbid ik 't wonder,
 Door God gemaakt.
 Mijn moede geest keert in zich zelve,
 En 't avondrood
 Verdwijnt in sombre doodsgeedaanten...
 O wreede dood!
 Waar jeugd en onschuld vriendlijk blozen
 En spelend gaan,

Waar in den hof de schoonste rozen
In 't lommer staan,
Daar zijn, o dood! uw rassche schreden
Gedrukt in 't zand
En aan de schoonste stengels slaat ge
Uw magre hand.

De zon zinkt weg; der wolken toppen
Vaneen gescheurd,
Zijn als een purperkleed des hemels
Met goud gekleurd.
Het valt te zaam in digte plooijen,
Wier effen schaauw
Een zacht fluweelen boordsel teekent
Aan 't heldre blaauw.
O laat me, in zoet gepeins verloren,
Thans henengaan
Daar ginds, waar onder treurcypressen,
Aan 't eind der laan,
De dierbre sluimert in de groeve
In diepe rust,
Van al het leed der wislende aarde
Niet meer bewust.
'k Zie nog die blonde lokken golven,
Wier gouden glans
Zich langs haar poeslen hals verspreidde,
En met een krans
Van hemelsch licht haar hoofd omgevend,
Het lief gelaat

Nog hemelscher en schooner maakten.
 Ach! waarom gaat
 Wat schoon en heerlijk is op aarde
 Zoo ras voorbij? -
 Weer is een Engel opgenomen
 Aan 's Hoogsten zij. -
 En de aarde telt een waarborg minder,
 Die hechten deed
 Aan deugd en onschuld onder menschen,
 Aan trouw en eed.
 Wanneer ik, levende in 't verleden,
 Dien reinen geest
 Met zachte goedheid zie bezielen
 Haar schoonen leest; -
 Wanneer ik nog het vriendlijk lagchen
 Dier lippen zie,
 Of op dat voorhoofd de idealen
 Der jeugd bespie;
 Wanneer ik denk, die liefelijke oogen,
 Wier hemelsch licht
 Het zwartste duister op kon klaren,
 Zijn eeuwig digt;
 Dan voel ik tranen langs mijn wangen
 En pijn in 't hart,
 En 't smachtend uitzien naar het einde
 Van alle smart.

De zon zonk weg en de avondschemer
 Wordt langzaam nacht.
 't Is alles stil; de boomen wiegen
 Onmerkbaar zacht.
 't Is alles stil en alles rustig.
 Slechts in het graf
 Is dieper rust en grooter stilte,
 Dan 't leven gaf. -
 Slechts in het graf! - Dat voel ik dubbel
 Aan deze plek,
 Waar ik ter bedevaart zoo gaarne
 Nog henen trek,
 En daarom vloeit mijn stille weemoed,
 In tranen neêr.
 Ach! om ons zelve valt te weenen -
 Om haar niet meer!

December 18 -

Tranen.

Soms trekt van deze aarde de vochtige dauw
 In nevelgedaanten naar boven,
 Vormt wolken op wolken aan 't heldere blaauw,
 Omsluit den hemel in 't dompige graauw
 En doet er het zonlicht verdooven.

In 't end, door 't gewigt van die dampen bezwaard,
 Ontlaat zich de lucht in den regen,

Dan vallen verkwikkende druppelen ter aard,
Maar ras als voorheen is de hemel geklaard
En blinkt ons het zonlicht weêr tegen.

Soms kwellen op aarde, die wijkplaats der smart,
De rampen den smachtenden boezem,
De hemel van voorspoed omfloerst zich in 't zwart;
Verdoofd is de gloed van de vreugde in het hart,
Verstorven de hoopvolle bloesem.

Maar schijnt ons dan alles zoo somber omhoog
En 't zonlicht der vreugde te duiken,
Dan druppelen de tranen der smart uit ons oog,
De bloesem der hope, verdorrend en droog,
Begint als voorheen weêr te ontluiken.

Is ooit onze boezem door droefheid verscheurd,
De zon zal voor altoos niet tanen:
Eens zien we weêr frisscher dien bloesem gekleurd
En neevlen vervlieten; - dank, sterfling, die treurt,
Dank innig den hemel voor tranen!

De Raaf. **(Eene op waarheid gegronde geschiedenis.)**

Eens had een Raaf vernomen,
Dat de Arend dertig dagen broeit.
Ha! dacht zij, daarvan zal het komen,
Dat uit haar ei een Arend groeit!
Toen heeft ze een maand lang onvermoeid
Op 't nest gezeten, dag en nacht...
De Raaf heeft *Raven* voortgebracht.

Iets treffends

bij het lijk van een vermoorden Kunstbroeder.

Tutto bile, tutto fuoco.

SALVATOR ROSA.

Daar ligt hij dan stilzwijgend, bleek bestorven,
 Die menig vers bij vers heeft uitgestort,
 Waarbij een steen schier zenuwachtig wordt:
 Lang was zijn kunst maar ach! zijn leven kort...
 Waarmeê toch had hij 't reeds zoo jong verkorven
 En, Recensent, uw gramschap doen ontstaan?
 Nooit had hij in een rijm op *ij* misdaan,
 Met *maan* en *wurm* steeds spaarzaam omgegaan
 En voor ~ - nooit - ~ durven schrijven;
 En toch.... gij dorst hem 't staal in 't harte drijven!..

Zóó wreed moest nooit een stervling kunnen wezen!
 Ik geef nog toe, dat m' *en passant* eens fluit;
 Maar dat men bot een verzenwereld stuit,
 Daar gaat de Kunst gewis niet meê vooruit:
 Zoo was 't niet eens bij IJNTEMA voordezen!
 Daar stak men wel, maar van ter zijden af,
 Terwijl men nog een complimentjen gaf
 En tegen 't eind *van koren onder 't kaf*
 Wat repte, *van den wil en van de krachten....*
 O mogt men 't nog zoo vaderlijk verwachten!

Ja, mogt men dat!... Nog zou de dierbre schrijven,
 Nog zou hij verzen maken 's avonds laat,
 Wanneer de klepper *twaalf* roept langs de straat,
 En een prozaïsch mensch naar bed toe gaat...
 Nu moet hij 't bij 't geschreevne laten blijven.
 Dat was uw doel, moorddadig Recensent!
 En de afspraak met uw Rinaldini-bent:
 Is nu uw wrok geslist, uw haat ten end?
 Verwaatne, beef! eens zal in 't eind der dagen
 Gewetensangst uw vooze ziel doorknagen.

Hoe klonk zijn luit ter eere van Elise,
 Hoe schoon zij was, maar ook hoe schoon haar kleed,
 Wat ze ieder uur en *hoe* precies ze 't deed,
 Doch dat haar ziel in *vuige* list doorkneed
 In 't einde bleek (o zoetheid van *surprise!*)
 Na d' afloop van het hooge bruidsfestijn,
 De Barribal, de Satan zelf te zijn! -
Dat heet vernuft, - *dat* fictie, - maar *enfin*
 Is 't wonder bij een man, die wist te staven,
 Dat hij ontsproot uit Hollands oudste graven?

Wat schreef hij lief van lammetjens en schaapijens,
 Die grazen langs een beekjen van kristal
 En druppeltjens opslurpen uit den val,
 Om 's avonds weêr te hupplen naar den stal,
 Bij 't zoet gekweel van 't puik van alle knaapijens;

En 't meisjen dan, waarmee dit knaapjen kweest!
't Is al natuur en in zoo'n lieven geest, -
Al was hij zelf geheel een schaap geweest,
Nooit kon het meer naar 't leven zijn geteekend....
En toch, barbaar! gij hebt hem ingerekend!

Daar ligt hij dan, de jongling van verwachting,
Die vol *illusie* streefde naar een doel,
Dat verder ligt dan 't ondermaansch gewoel:
Helaas! hij had voor de aard te veel gevoel
En kon niet tegen de algemeene slagting.
Maar - laat me niet verkwijnen bij dit lijk,
Opdat mijn drift niet t' eenemale wijk
Voor 't snerpend wee, waarbij ik haast bezwijk!
Neen, laat mij eerst dien moord des dierbren wreken
En over u den fellen banvloek spreken!

Beef, Recensent, al lang genoeg gehegeld:
Denk dat ook ik van ambacht *dichter* ben
En al uw strecken door en weêr door ken.
Anthropophaag! ja, sidder voor mijn pen,
Zij ligt gereed in gal en roet doorpekeld!
Hier helpt geen floers van anonymiteit,
Geen goede trouw noch vleklooze eerlijkheid,
Want laster is voor mij een kleinigheid,
En hebt ge aan hem *moreel* een moord bedreven,
Moreel of niet, 'k wil u den doodsteek geven!

Bladvulling.

Wat vrijen is?.. daar kan geen mensch zich in bedriegen,
Zei JAAP - 't is duidelijk: *zacht praten en hard liegen.*

**Publieke veiling van eene fraaije en welgeassorteerde collectie,
gratis op rijm gebrachte gedachten,
allen nagelaten door den Heer G.A. van Tobben,
ten overstaan der Redactie van den Almanak voor het Schoone
en Goede.**

1e Gedachte,

Verkocht voor een Raadsel.

(NB. *Verzonnen door ROBIDÉ en VAN TOBBEN.*)

Den lezeren heil, van het puik der Scribenten!
Wie 't schoone en het goede bemint en bevat,
Vereere de twee meest verheven talenten
Die de aarde bezit, maar naar waarde niet schat:
Ra! Ra! wie zijn dat!

2e Gedachte,

Verkocht voor non-sens.

De stervende geev' door vertrouwen..... *zijn leven.*
Hij weigert te blijven door 't Lot...
Want anders was hij gebleven.
Terwijl hij een vriendelijk lachjen - per slot -
Bij 't weigren besteedt en bij 't geven.
Geef! weiger! om 't eigen motief als hij doet,
Wees vriendlijk er bij.... en de rommel is goed.

3e Gedachte,

Verkocht voor een Devies van een Ulevelletje.

Hoe dikwijls komt de Dood een werkzaam leven storen,
En rekt een leven schijnbaar voor den dood geboren.

4e Gedachte,

Verkocht voor een Concept van een Elegie.

De wereld is, naar mijn idée,
Eene altijd hongerige zee,
Haar woelig nat, met schuim bedekt,

Gelijkt het mensdóm zóó *perfect*,
Dat de oever, hoe ik 't overlei,
Het meest heeft van een doodsvallei.

5e Gedachte,

Verkocht voor een Leerdicht.

Gelukkig de mensch die de wereld beschouwt
En acht als de wereld! (*De rest is wat oud.*)

6e Gedachte.

Opgehouden.

7e Gedachte,

Verkocht voor een Weerglas in een affaire.

Uw vijand treurt wanneer 't u wèl gaat:
't Is zeker kwaad!
Uw vriend vertrekt als 't u niet wèl gaat:
Dat 's waarheid inderdaad.
Maar wat is 't resultaat?
Wel! - dat je *daaraan* weet in hoever het je wèl gaat.

8e Gedachte,

Verkocht voor een onbeantwoorde prijsvraag.

Bij 't grootste deel der menschen
Heet *leven* tijdverdrijf kortom:
Zal *sterven* ook een tijdverdrijf zijn voor die menschen?
Zoo *neen*, wat dan? zoo *ja*, waarom?

9e en 10e Gedachte.

Opgehouden.

11e Gedachte,

Verkocht voor eene zeer bijzondere Stelling die altijd waar blijft, hoe men de adjectiva en de adverbia volgens alle mogelijke Combinatiën omkeere en verwissele.

Een *schijnbaar* GELUKKIG leven
Wordt dikwijls vervangen door
Een *wezentlijk* ONGELUKKIG:
Geen sterveling kan er voor!

12e Gedachte,

Verkocht voor een opschrift op den luifel van een Modewinkel.

Als wereldsche smart
Het lot der *coquette* met rampen vervult,
Dan kent zij noch rust, noch geduld:
Beproef eens haar hart,
En nooit heeft haar ziel iets bestendigs gezocht! -
(’t Verband van ’t idée wordt *verzegeld* verkocht.)

Na N°. 12 niets meer verkocht. Bij eene nadere veiling, te gelegener tijd, de rest der Collectie, met herveiling der opgehoudene Nummers.

De lof der Schijnheiligheid.

(Ingezonden.)

Schijnheiligheid! wier lof geen sterfling kan voldingen,
 Uw geest dale op mij neêr! Doe me uwer waardig zingen,
 Zooveel een sterfling dit bij uwen blik vermag,
 Die 't ingekrompenst hart vervult met diep ontzag.
 Indien mijn hand te stout een sluijer aan durft roeren,
 Vergeef me, o Hemelmaagd! dat ik me laat vervoeren
 Door de ongekende drift, die in mijn boezem brandt
 Voor U, wier eerdienst heinde en ver in 't vaderland
 Hare outers telt; voor U, wie de offers nooit ontbraken,
 Terwijl men dag aan dag alle andre ziet verzaken!
 Vergeef me: onttrek mij niet dit hemelsche gelaat,
 Dat, wat ik me immer droomde, in glans te boven gaat.
 Vergun des Dichters oog uw heerlijkheid te aanschouwen -
 En reken 't hem niet aan - 't vermeetle zelfvertrouwen
 Waarmeê hij vroeger steunde op een regtzinnigheid,
 Waar doffe waarheidszin haar schemer overspreidt.

Nooit zag ik U als thands, nooit mogt mijn hart beseffen,
 Hoe zaligend het is tot U den blik te heffen,
 Tot U, wier invloed ons meer heilgenieting baart,
 Dan laf bekrompen deugd, den wijzen mensch onwaard,
 Of een kleingeestige eer, alleen in zoover te eeren
 Als 't bij den dommen hoop uw aanzien kan vermeêren.
 Gezegend die U kent, gelijk ik thands U ken,
 Schijnheiligheid! wier lof niet enkel uit mijn pen
 Maar uit mijn ziel, gelijk een lavastroom aan 't vloeijen,
 Hem, die U nog miskent, het kille merg zal gloeijen!
 Zoo worde uw glorie eens, als uit één enklen mond,
 Door 't kleine plekjen aan 't verbaasd Euroop verkond.

Wat heilgenot der aard zal niet den mensch verblijden,
 Die, van zijn vroegste jeugd, zich aan uw dienst mag wijden!
 Daar ginds - die brave man - door ieder aangebeên,
 Wie dankt hij braafheidsnaam bij schatgewin meteen?
 De vader zegt: 'mijn zoon, gij moogt zijn voetstap drukken!'
 De moeder: 'kind! hoe zou 't mijn moederhart verrukken
 U eens, als gindschen man, zelfs bij de vroomste liên
 Als voor- en toonbeeld voor hun kroost gesteld te zien!
 Het volk aanbidt hem schier. De nederigen prijzen
 Zijn nedrigheid - en 't stroomt hem toe van eerbewijzen
 Der grooten, die zijn steun behoeven bij 't gemeen.'
 'Zijn hart,' roept de oude man, 'klopt luid voor iedereen.
 Hij weet nog eerst *hoe* 't hoort en hoe men dient te geven!'
 Ja, 't geld van hen, die rijk en overdadig leven,
 Stroomt weêr hem toe, dien roep des armen mans ten loon!
 Hoe 't zou geen eerlijk man, bij zooveel hulpbetoon
 Aan menschen, die hem niets dan een bedankje brengen,
 Geen eerlijk man zijn foei! - die 't denkbeeld kan gehengen
 Van zoo'n belangloosheid met schurkerij gepaard,
 Moet zelf een monster zijn, den naam van mensch onwaard!
 Wien anders dankt hij 't al, die brave en aangebeden,
 Dan U, Schijnheiligheid! Waar hij zijn pligt vertreden

En heimlijk had verkracht, wie dreef hem naar de kerk
Dan Gij? zijn naam van braaf wat is die dan uw werk?
Gij waart zijn nedrigheid, die gij door andren loonde;
Uw invloed bragt hem 't geld, waar hij zich mild door toonde;
En dat betoon op nieuw door uwen geest bestraald,
Gaf rijker vrucht van goud en aanzien onbepaald!
Zoo dankt hij U alleen zijns levens schoonst genieten, -
Waar uw verguizers bot den harden schedel stieten
Aan eigzinnigheid of zoogenaamde wet
Van een benepen ziel, die op uw wenk niet let.
Ach! maag men door uw macht alle aardsch genot verwachten,
Nooit kan men ongestraft uw eeredienst verachten!

Van waar dat men ARIST in alle kringen zoekt,
Ofschoon hij in 't bordeel gelijk een kaaiboef vloekt,
En geen mishandling zich ontziet omtrent zijn mindren,
Bij 't minste wat zijn lust of fantazy zou hindren?
Van waar, ofschoon hij laf en eerloos zich gedraagt,
Dat elk *fatsoenlijk* man nog naar zijn welstand vraagt?
't Is dat hij al zijn doen, waar 't hem zou kunnen schaden,
Verbergt en andren nog hun beterschap durft raden!
't Is dat hij uw gezag, Schijnheiligheid! erkent
En daaglijks naar uw thron zijn vlugge schreden wendt,
Opdat uw Geest, die spreekt, den regten weerklank vinde,
En 't half onzeker oor door klankverdubbling binde.

Van waar, dat men CLIMEEN de zachtheid zelve heet
En om haar onschuld kroont, waar niemand blijk van weet;
Van waar dat men, om strijd, haar zoete aanminnigheden
Zoo lang, zoo hoog verhief? dat ze in den echt gaat treden
Met haren rijken neef, die, met dien lof verguld,
Haar mee niet kent, maar prijst en de ijle harsens vult

Met menig schoonen droom, den allerbesten jongen,
 In zijn regtschapenheid onwetend, opgedrongen;
 Terwijl zij 't huis gelijk eene Eumenide snaauwt,
 Ja al wat haar omringt de vrije lucht benaauwt
 En sedert jaar en dag zich wrong in kronkelbochten,
 Die kunstig voorbereid, naar ongezochtheid zochten!
 Is 't niet door U alleen, door u, Schijnheiligheid!
 Dat ze om zich heen dien schijn van minzaamheid verspreidt,
 Waardoor ze 't harte streelt van vrinden en vrindinnen; -
 Van hen die, onbewust, in haar uw beeldnis minnen,
 Of meer verlicht en tot uw kennis ingewijd,
 Zich zelven dienen en uw magt te zelfder tijd.

Gij zijt het schild van hen die regtsgeleerde zaken
 Verwingende ongemoeid aan 't staatsbewind geraken,
 En 't volst vertrouwen zich door 't volk zien waard gekeurd,
 Dat suffende niet weet, wat achter 't scherm gebeurt;
 Gij, 't schild van allen, die zich geestelijken noemen
 En in hun leeken 't kwaad, waaraan zij mank gaan, doemen,
 Opdat het hoogst gezag, dat menschlijke eierzucht streelt, -
 't Gezag van 't vrij gewisse - aan hen zij toegedeeld,
 En hunne onschendbaarheid zoo hemelhoog verheffe,
 Dat nooit hun offerkist de blaam van baatzucht treffe.
 Zijt gij het masker niet, waar achter de echtgenoot
 Het overspel verbergt van een vervloekten schoot
 En vrij haar lusten boet - ja, om 't schandaal te mijden
 Haar gade met den naam van vader kan verblijden,
 In teedre omhelzing. Waart gij niet de vaste staf
 Van d' echten wijsgeer? die naar eisch de teugels gaf
 Aan iedre drift, en vaak met snelheid der gedachte
 't Vooroordeel zijner eeuw voorbijsnelde en verachtte;
 Ja dat vooroordeel zelf doet dienen tot zijn doel:
 Genieting dubbel groot door overmagts-gevoel!
 Zóó loont ge uw dienaars, hen, die trouw in al hun daden
 Zich door uw zoete tong gewillig laten raden;
 Zóó ieder, die uw woord met overtuiging spreekt; -
 Maar wee hem, die 't verbond met u gesloten breekt,
 Die meer dan trouweloos, onzinnig en verwaten,
 In 't groot geheim gewijd, uwe outers durft verlaten!
 En zoo ge eens voor zijn oog uw sluijer hebt geligt,
 Indien hij niet gevoelt hoe zwaar op hem de plicht
 Om U te dienen niet alleen op hem blijft rusten,
 Maar hoe hij 't groot getal der min zich zelf bewusten
 Moet leiden in uw dienst, daar hij hun 't al verklaart,
 Waar zich Uw invloed en haar werking openbaart,
 Opdat ze u naar den geest, hun rede magtig, eeren
 En niet slechts door *instinct* Uw wil doen en begeeren!
 O mogt uws dienaars oog dien tijd geboren zien
 Dat elk uit zelfbesef zijn offer u kwam biên,
 Dat allen, eensgezind, zich om de altaren schaarden
 En met dit maatgezag hun zangtoon zamenpaarden:

'Oneindig is uw rijk en grenzeloos uw magt!
 U zij de hoogste lof op aarde toegebracht!
 Schijnheiligheid! wier zon de wereld komt verlichten
 En voor haar stralengloed elke andre zon doet zwichten!

Oneindig is uw rijk en grensloos uw gezag
Bij 't uitverkoren volk dat u aanbidden mag!

Toeigening.

Gij, die de gaaf des lieds niet ijdel hebt ontvangen;
Gij met het offerkleed der Poëzij omhangen,
Door de aangebedne zelf gewijd in 't groot verbond,
Gij wien zij te allen tijd haar trouwen priester vindt,
Aanvaard dit nedrig lied des door uw roem verblinden,
En moog 't om harentwil goedgunstige ooren vinden.

Een slecht kind, dat naar zijn vader aardt.

'o Bundel, teêr verzorgd, gekoesterd en bemind,
Verlaat mijn erf, mijn hart, mijn hand, ondankbaar kind!
Gij, tweede CHAM! die hoon en spot werpt op uw vader...
Ook ziet gij zwart er van, waar of ik u doorblader.'

Memoranda.

Verdiensie is adel: staat op 't ridderkruis geschreven.
En *gij* dan ridder? is de Koning stekeblind?
Neen! wijslyk heeft hij tot herinring 't U gegeven,
Dat gij geen ridder zijt, al draagt gij 't ridderlint.

Errata.

Blad 2 p. 6 *tout ira bien que mal*, lees: *tout sera pour la mieux*. Blad 2 p. 7 kol. 2.
Om wals, galop of cotilon, lees: Om wals, galop et cetera.

C.C.I.B.L.

Autobiographie van een miskend Poëet.

Ik was pas negen jaren oud
 En al een braaf poëet.
 Ik bleef het: en al zeg ik 't zelf
 Geen schepsel onder 't stargewelf
 Die 't immer beter deed.

En toch 't verbasterd apenras,
 Dat dees planeet bewoont
 Wcrd slaaprig bij mijn liergeluid,
 't Heeft mij met ondank, ja verbruid!
 Met schimp en spot beloond.

Ik was pas negen jaren oud
 Maar als poëet een Piet.
 Op grootpapaas verjaarpertij
 Kwam 's avonds bij 't dessert van mij
 Een stout en krachtig lied.

Het had nog geen kwartier geduurd
 En 't was pas half ten end
 Of tante viel er bij in slaap
 En oom riep: houd de rest maar, knaap,
 De duivel haal den vent!

'k Was zestien jaar en dol verliefd
 (Juist voor de tiende keer)
 Ik zond natuurlijk aan mijn lief
 Een teêrgerijmden minnebrief
 Zoet als een suikerpeer.

Al wat er op d' Olympus huist,
 Vóórop de vlugge Min,
 Een ziel gescheurd door minnesmart,
 Een heete traan, een bonzend hart,
 het was er alles in.

Maar ach! zij was van buiten schoon,
 Van binnen vol venijn,
 Zij spotte met mijn zielsverdriet:
 Bezorgde mijn papa mijn lied -
 Mij klappen bij 't dozijn.

Toen riep ik vol van toorn: vaarwel!
 Gevoelloos schoon geslacht!
 Ik wil, ik zoek geen liefde meer,
 Ik jaag slechts naar onsterflijke eer! -
 Meteen ging 't op de jagt.

Geen kunstgenootschap in het land,
 Dat naar een prijsvers vroeg,
 Of 't kreeg er een op best papier,
 En franco ook, - maar 't hielp geen zier,
 Nooit was 't hun goed genoeg.

Nu was 't: de dichter *nommer één*
Hield best zijn rijmen t' huis,
Dan zei men: had de man verstand,
Hij hing zijn citer aan den wand,
't Is in zijn hoofd niet pluis.

Neen! bij u woont de wijsheid niet,
Zoo riep ik, weg van mij!
Gij volk dat ware dichtkunst hoont!
Kom liever me aan 't publiek vertoond,
En alle zeilen bij.

'k Smeet al wat prijsvers heette in 't vuur,
't Was net een vijftigtal:
Toen sprong ik op Pegaas rug,
Gaf hem een prik, en bliksemvlug
Op reis naar Tempes dal.

Ik zong van kerkhof, liefde, maan,
En tortelengeklag,
En sloeg romances voor en na,
Waar ALRIK en ASPASIA
Een prul bij heeten mag.

Ik zond nu hier, dan daar wat in,
Maar nergens kreeg 't een plaats
Geen BOEKZAAL, al was 't nog zoo mooi,
Gaf me aan d' onsterfelijkheid ten prooi,
Als FEITH en andre maats.

'k Heb later, de assche van VAN SPEIJK
 Met lauwerblaân bezaaid,
 (Een lied dat nog zijn weergâ zoekt)
 De Belgen dapper uitgevloekt
 En meê op! op! gekraaid.

Maar altijd bleef men even koel,
 Wanneer mijn citer klonk.
 Nu 't met mijn laatste meesterstuk
 Nog ééns beproefd! - Och of 't geluk
 Mij ééns slechts tegenblonk.

't Is een verhaal vol zwarte kunst
 En duivlenwetenschap:
 Op ieder blad een moord of drie,
 De held een vent zoo dol als GUY,
 In 't vloeken ruim zoo knap.

En als ik daar geen eeuwige eer
 En geld meê winnen mag,
 Dan val ik u in d' arm, o dood!
 Ach! zonder lauwer, zonder brood,
 Zelfs zonder lintjen - ach...

Bij het wijken der Lente.

Vrij gevolgd naar het Anglomanisch van lord B.**

't Is ligt een Jodenkind!?
 B.

(Ingezonden.)

Vaart dan wel, onschatbre lentedagen,
 Bloesems, bloemen, die *per se* verschiet;
 Eeuwig zal ik u in 't harte dragen:
 Nooit verligting voor een greintjen vragen -
 Neemt mijn looden afscheidslied.

Speelziek windjen, stoeijend leuteluchtjen,
 Dat zoo vaak mijn slapen hebt omzweefd,
 Ach! ontfang het teederste afscheidszuchtjen,
 Met dit verschbekreten pennevruchtjen,
 Dat uw dood gewis niet overleeft.

Ach! geen zomer kan de vreugd hergeven,
 Die ons de onwaardeerbare lente biedt; -
 Eénmaal bloeit de prille jeugd van 't leven,
 Maar de jeugd moet als de lente sneven,
 En de zomer kweekt die bloesems niet.

Lente, lente! tijd van zoete droomen;
 Tijd van weelde en bovenmaansche vreugd: -
 Mogt er nooit voor mij een zomer komen;
 Dat ik droomend immer voort kon stoomen,

Met de spoortrein van mijn jeugd.

Mogt ik eeuwig op uw *bloemen blikken*,
Niet gestoord door pijn in 't hoofd of hart!
Mogt mij nooit één onweêrsbui verschrikken!
Mogt geen smart mijn levensvreugd verstikken!
Was mij nooit de toekomst zwart!

Bleef ik eeuwig in dien schoonen morgen,
Rijk aan liefde, pracht en - hemelgloed;
Voor de plaag der drukkende aardsche zorgen
Onder 't dak der nietigheid geborgen -
O wat was mijn droomen zoet!

Mogte 'k eens gelijk de lente sneven,
Zuiver, schuldeloos en onbevlekt,
Neen! geen traan wierd aan den steen gegeven
En geen zucht zou op de grafzerk kleven,
Die mijn stof had overdekt.

Neen geen vader moest mijn lot beklagen:
Neen geen maagdelijk hart brak om mijn dood -
Daalde ik in het opgaan van mijn dagen,
Zonder zulke verzen af te zagen,
In der aarde koelen schoot.

Vaart dan henen, lieve lentejaren!
Spoedig is uw groen voor mij onttooid,
Spoedig is uw droom mijn hart ontvaren!
Maar ik zal den drooms diens drooms bewaren
En die schaduw-droom verlaat mij nooit!

Verbeeldings-poezy.

IV. Treurig haantje.

Lacij! het baat niet met troost hem te laven.
J.L. VAN DER VLIET.

Haantjen! waar zitje zoo droef op te kijken?
Hef toch uw oogjes eens op van den grond!
't Is of je weldra van smart zult bezwijken,
En of je 't springen niet prettig meer vindt.

Ging het gevoel uit je horens verloren,
Hebje slecht weêr van den tuinman gehad,
Hebben de jongens je lust willen storen,
Of leit je *filosofie* op haar g..?

Is soms uw *Poulke* niet trouw u gebleven, -
Kom, scheid dan spoedig met mokken maar uit.
Ligt wordt je een ander mooi liefje gegeven! -
Stil!... zijn lief *Poulken* slaapt onder die kluit.

Haantjen! och, arme! neem raad van je vrinden,
Spring, lieve jongen, - het springen verzet;
Schoon gij 't *op* aard niet volkomen moogt vinden -
Denk *onder* de aard is er ook niet veel pret.

Lacij! hij zit van verveling te gapen, -
Is het dat ik hem geen troost genoeg gaf?...
Vroeg in den morgen was *Poulken* ontslapen,
En met den avond lei Haantjen het af.

Nachtelijke improvisatie van een Boekzaal-poëet.

De duisternis des nachts maakt alle ding min gruwelijk.
VONDEL.

Hoezee! 't is nu voldragen, ja,
't Is alles af. Mijn hospita
Beneden in haar slaap verloren,
Droomt in haar maagdelijke onschuld niet,
Wat kind er boven is geboren,
Dat zich, al zij het in 't verschiet,
Een kroon van lauwrên ziet beschoren,
Waar iedere andre kroon voor zwicht:
Drie dagen ging ik er van zwanger -
Toen dacht ik, neen! het kan niet langer
En schopte 't in het levenslicht!

't Ging wel wat langzaam met de weeën,
Want kwart voor drieën wijst mijn klok.
Een uil zou zeggen, dat ik blok;

Maar ook wat rijkdom van ideeën
En met het rijmwoord telkens tok!
Ja 't minste bokjen niet geschoten
Bij al dien overvloed van stof;
Terwijl de verzen mij, God lof!
Gelijk een zee de pen ontvloten.
Dat heet eerst ware heerschappij
Van rijm, van taal en poëzij!

Maar zacht! laat *andren* mij maar prijzen;
Hun lof verlegen af te wijzen
Is ware zielegrootheid - ja!
Door schuchtre nedrigheid bezegeld;
O langgezocht UTOPIA!
'k Leef daarom ook zoo ongeregeld
En zit te sjouwen voor en na;
De lieve dag is doorgestakkerd,
Dan 's nachts mijn dichtvuur opgewakkerd,
En eindelijk maar ik heb mijn zin,
Nu moet het kind de wereld in!

Het baksel is geheel gelukt:
Een ziel van potaard zelfs verslaat het
En smelt er van! Maar, ach! wat baat het
Zoolang het nergens is gedrukt?
Wien zal ik 't wicht te bakren zenden?
Wie houdt van dichterlijke ellenden
Doorregen met een vromen zin?
Wie houdt van mijmrende orgeltoon
Waar heemlen van geloof in wonen?
Ik ben er - onverhoopt geluk! -
De Boekzaal neemt het meesterstuk.

Zij, weêrglas der Geleerde Heeren,
En proponentenkierboe,

Model van snugger recenseren,
 Vergeestelijkte kaketoë,
 Het snappen van haar schuchtre spruitjens,
 En 't veedlen van hun stooters-luitjens,
 In moederweelde, nimmer moê, -
 Aan haar mijn zuigeling gezonden
 Om vaders roem te doen verkonden...
 Doch - welk een stoornis in mijn lied -
 De lamp verflaauwt - maar 't hindert niet.

Zoo moet de ware Dichter schrijven!
 Zoo dicht een echte Muzenoon! -
 Wie op het Boekzaal-meir gaat drijven,
 Om nut te stichten zonder loon,
 Is nacht noch duister ongewoon!
 Voor hem had nimmer licht der aarde
 Betreklijk meer dan schemerwaarde...
 Hij zoekt zijn lamp in hooger sfeer:
 Dáár is zij eeuwig opgehangen...
 O kon... mijn lamp... die lamp.. straal... vangen...
 Ik schreef... in donker... dit niet neêr.

De gewekte broeder.

Flaauw van al het *vormen*-rekken,
 Zeeg de man *informe* neêr.:
 'Kom, SIFFLÉ! kom laat je wekken
 Keer naar 't *Schoone* en *Goede* weêr!'
 Riep tot hem klein ROBIDÉTJEN,
 Kunstbroêr van den snuggren man:
 'Rijm voor ons ook nog een beetjen,
 Toon ons wat je maken kan.'
 Met zoo haalt het snaaksche ventjen
 Een *siffletjen* voor den dag, -
 Blaast en raast op 't instrumentjen -
 Maar geen stoot, die helpen mag.
 ROBJEN meesmuilt: 'Als ik naga
 Hoe ik laatst je wakker vond
 Bij dat Puntdichtje in den BRAGA -
 'k Wed dat als *hij* naast je stond,
 Ja! dan zoudt ge wel ontwaken.'
 "'BRAGA!'" geeuwt hij, wrijft het oog,
 Half bezwijmd nog, en zijn kaken
 Kleurt de bos der gramschap hoog.

'k Ben je beste broêr,' zegt ROBJEN.

"Ja! dat zijt ge!" roept de man,
 "Want ge kreeg er op uw kopjen
 Dunkt mij, ook uw portie van!
 Lag je ook nog in dieper zwijmel,
 Wis verlichtte 't je verstand,
 Van ons *zoogenaamd* gerijmel....
 Broêr, maar geef mij gul de hand!"

'Nu we zullen maar niet kijven,'
Antwoordt ROBJEN met een grijns:
'Laat ons immer verzen schrijven,
Onder stroomen, zoeten wijns!
Man! er is haast weêr een pretjen:
BEIJERINCK klopt op zijn zak,
En mijn roepstem, dit *siffletjen*,
Wekt u voor den Almanak.
'k Heb uw jawoord al gegeven -
Zelfs de zetter keurt het goed;
Zeg mij, broertje! zult gij beven
Als je BRAGA weêr ontmoet?
Immers neen! hij houdt van gekken -
Maar is waarlijk, niet zoo kwaad.
Laat ons maar *één lijntjen trekken* -
't Komt terecht - me goeje maat.'

“Meent gij alles ook te weten,
“ROBJEN! wat er zoo geschiedt:
“Echter heb ik nog vergeten,
“Wat ik met VERGEET WIJ NIET
“Heb bekocht, u meê te doelen;
“En vertel u maar in 't kort
“Dat uw vriend SIFFLÉ bij velen
“PERSIFFLÉ geheeten wordt!

'O, gij veinzer,' schertste 't ventjen
En hij ijldde spottend voort.
'Zend mij eerstdaags hij een prentjen
Maar een liefelijk akkoord!' -
En in de innige overtuiging
Van hun beider kunsttalent!
Maakte ROBJE een diepe buiging
En SIFFLÉ was weêr content.

Lijkzangen.

I. Op een Vriend.

Haast rust gij, kleedsel van de ziel,
 Haast rust gij zacht en slaapt in de aarde,
 Niet denkende aan het lief en leed,
 Dat u de drukke wereld baarde.
 Of zou het doode lijf in 't graf
 Nog van die stage woeling weten,
 Waar 't jeugdig leven in verkeert?
 O neen! dat alles is vergeten!
 Getuigt het, ongevoeligheid!
 En kalmte op 't bleek gelaat gespreid,
 Wat zachte rust, na 't bezig leven,
 Aan 't moede ligchaam wordt gegeven.

En hoe toch kon het anders zijn?
 Is God geen God van regt en rede?
 De ziel, die 't alles drijft en jaagt,
 Neemt ook de erinring met zich mede:...
 Wee, als haar schaamte of wroeging knaagt!
 Een tijdstip, jaren lang verstreken,
 Bevloeit de wang met schaamterood
 Of doet het doodsch gelaat verbleeken.
 Dan zal, wanneer zij rugwaarts ziet
 Op 't geen er euvels is geschiedt,
 De vloek des hoogen Gods haar wachten,
 Voor 't heiligschennend zelfverkrachten!

Maar laat geen donker hellebeeld
 Mijn droeven geest nog meer beroeren,
 Bij 't lijk van hem, wiens trouwe ziel
 Gods Englen naar den Hemel voeren.
 Is dan mijn brekend hart zoo zwak,
 Doet droefheid me allen troost verliezen?
 Of durft een booze *demon* mij
 Tot speelbal van zijn schimp verkiezen?
 Laat af, verschrikkingsdroom, laat af!
 Mijn trouwste vriend zinkt weg in 't graf, -
 Laat af, verwarrings wilde vlagen!
 Ik wil mijn droefheid manlijk dragen.

Weêr tot mij zelve ingekeerd,
 Verheldren zich mijn droeve blikken,
 En 'k voel mijn afgematten geest
 Tot zachter smartgevoel zich schikken.
 O, laat voor 't laatst mij over 't lijk
 In stillen weemoed nederbukken!..
 Nog eenmaal wil ik in mijn hand
 Die koude, doode handen drukken -
 En zweeren, aan de baar geknield,
 Met hemelsch vriendschapsvuur beziel,
 Te denken aan zijn jongste beden,
 Die hem in 't stervensuur ontgleden.

Ach! nooit zal 't aan mijn geest ontgaan,
Toen hij den dood allengs zag nadren,
Hoe hij nog eenmaal om zich heen
Zijn vrienden wilde zaamvergadren.
Hoe hij van ieder afscheid nam,
Met weenende oogen half gebroken,
En ieder nog een vriendlijk woord
In 't henengaan werd toegesproken.
'Groet allen hartlijk' zuchtte hij,
'En denk, denk dikwijls nog aan mij.'
Vernieuwen ze ook mijn boezemsmarte,
Die woorden leven in mijn harte.

Ja dikwijls, vroeggestorven vriend,
Nog dikwijls zullen we aan u denken,
En zien ons bij die heugenis
Naar u daarboven henen wenken.
En als gij ziet hoe wij, in 't stof,
Uw dierbre nagedachtnis eeren,
Zal 't nog in beter wereld U
't Genot der zaligheid vermeêren.
't Moge ons hier zijn een kracht tot deugd, -
't Zal u een warme liefdevreugd
In 't zalig rijk des Hemels geven,
Waar alle geesten lievend leven.

Vaarwel, eens zien we elkander weêr,
Daar waar wij allen zamenkomen
In 't zilverreine zielekleed.
Dat door geen dood wordt weggenomen,
Daar zal mijn geest met uwen geest
Voor Godes aanschijn zich vereenen;
Daar zal ons dood en graf niet meer
Het treurige afzijn doen beweenen.

Vaarwel, mijn vriend, bereik het doel;
 Verheven boven 't aardsch gewoel -
 En gij zijn lijk, zijn kleed der aarde,
 Keer tot den schoot weêr, die u baarde.

Wordt dikwijls hier ons sterflijk oog
 Nog naar den geest omhoog geheven, -
 Dit is aan 't lijf de laatste groet
 Dien ik het immermeer kan geven.
 Al leeft de geest in hooger sfeer
 Ras is dit stoflijk kleed ontbonden,
 Waarin hij eenmaal was gehuld
 O dat wij 't al behouden konden!
 Die mond, dat hart, die trouwe borst,
 Waarop ik mij verlaten dorst!....
 Mijn God, ook dit, dit nog te derven....
 Maar 't moet zoo zijn... rust zacht na 't zwerven:
 Rust is het deel van 't ligchaam bij het sterven.

II. Op eene eend. (*Proeve van Dieren-Epos.*)

November had zijn loop reeds half ten eind gebragt,
 Toen binnen 's Gravenhage, in 't holste van den nacht,
 ('t Was naauwlijks zeven uur) met blijde vreugd inde oogen
 Een zekre snaak een eend zag op zijn plaats gevlogen,
 En eer het arme dier zijn vleugels uit kon slaan
 Pakt hij hem beet en spreekt aldus zijn kindren aan:
 'Het hemelsche geregt heeft zich ten langen leste
 Ontferremd over mij en mijn benaauwde veste
 En arme burgerij. Ziedaar dat past ons net,
 Zoo 'n lekkere eend van daag, - en 't beest is moddervet!
 Hij sprak en heeft het beest straks aan zijn vrouw gegeven,
 Die 't met een wreede hand berooven zou van 't leven.
 Hij slaat een droef geluid en snatert nog en schreit
 Terwijl men 't dierbaar hoofd met kracht van 't ligchaam scheidt;
 In 't eind, 't is stil, men hoort geen zuchten meer of kreeten.
 (Nooit kraaide een haan als hem de kop was afgebeten!)

Een weinig tijds verliep. De man vol ongeduld
 Loopt naar de keuken met een' digten rook vervuld:
 Terstond kwam hem een geur en iet wat lieflijks legen;
 Hij voelt, hij hoort zijn maag zich heen en weêr bewegen.
 De kindren hebben zich rondom den warmen haard
 Door 't geurig wild gelokt in eenen kring geschaard.
 Als woeste beeren van den honger opgestooten
 Zoo houdt de kleine troep het knappend vuur omsloten
 En rekt zich snuivend om den aschpot regtop uit
 En snuift en watertandt en schuimbekt naar den buit.
 Zij luistren. Hoort! hij knapt en knettert reeds in de oven,
 En sissend spat het vet uit de ijzren pot naar boven.
 In 't end klinkt hun de kreet in de ooren: hij is gaar!
 En straks maakt groot en klein zich tot den aanval klaar.
 Gelijk een jonge leeuw nog nooit ten strijd getogen,

Zoo valt een ieder aan, met vrolijk lagchende oogen,
En zonder tegenspraak begraven allen graag,
Een goed fragment van d' eend in de altijd holle maag.
Maar ras is 't feest gedaan en de afgekloven schonken
Zijn spoedig in de gracht geworpen en verdronken.

Zoo gaat des werelds roem en luister dan te niet!
Gij, gij, wiens wedergâ de wereld nimmer ziet,
Ach! moest gij, vrolijk dier, uw woning dan begeven,
Om door een wreede hand zoo vreesselijk te sneven?
Neen Meisjelief, o neen, weêrhou in 't bang verdriet,
Weêrhou bij zulk een ramp uw droeve tranen niet,
Laat, ANTJE, laat ze vrij uw bleeke wang besproeijen;
Het beest verdient het, dat er tranen om hem vloeijen!
O eend! vol lofs van deugd, beminnelijkste spruit,
Die de eedle Koningsstad ooit heeft geleverd uit,
Wat heeft u in uw lent' getroffen straf een weder,
Wat viel er ongenâ des hemels op u neder!
Doch ween niet meer; 't is tijd, dat gij uw droefheid stuit:
Men rigt met jammren of met janken hier niets uit.
't Beroemde dier is dood, - zijn beenders zijn begraven -
Daarom, *ne pleurons pas sur le trépas du brave*
Chantons, chantons plutôt son immortalité:
Dus troost uw droevig hart, al doet het scheiden wee
Van wien men lief heeft om zijn lieflijkheid, 't herdenken
Aan zijn voortrefflijkheên moge u verzachting schenken.
Ach! treurig stond uw oog, toen in den morgenstond
't Uitstekend beest tot u zijn laatste blikken zond.
Hij hief zich op en riep niet eens '*adieu ma chère!*
Maar snaterde in zijn taal '*Malbrouck s' en va- t- en guerre*

Et n' en reviendra pas. Vergeefs riep droef te moe,
 Uw mond het vliedend dier met angstig steenen toe:
 'Helaas, waar vlugt gij heen, helaas! mijn lief, mijn leven!
 Keer weêr, naar de oorden weêr, voor 't gapend graf begeven,
 Zie, zie uw vleugel die zich uitstrekt in de lucht
 Wijst u naar de oorden weêr, die gij te roekloos vlugt!
 Maar alles is vergeefs! hij heeft voor u geen ooren,
 Hij wil gebed noch klagt noch zucht nach drei ging hooren,
 Hij spreidt zijn vlerken uit, voor geen gevaar beducht,
 En geeft zich vrolijk op - en fladdert in de lucht!

Rust, ongelukkige, rust zacht in 't hart der baren!
 Vol weemoed blijven we op uw treurig einde staren,
 Schoon gij uw bakermat en erf niet weêr mogt zien,
 Geen teedre maagdenhand den lijkkrans u mogt biên,
 De gracht uw beenders dekt, ten spel der woeste golven, -
 Uw naam leeft eeuwig voort, uw roem blijft onbedolven,
 Ja vlamt en schittert hel en weêrkaatst in 't verschiet,
 Gelijk de vlam van 't vuur, waarop m' u braden liet:
 Wij blijven op uw dood met schreiende oogen staren,
 Rust, ongelukkige eend! rust zacht in 't hart der baren!

Punt dicht voor over 30 jaar.

Toen laatst de schim van VONDEL weêr
 Een pakjen met portretten kreeg,
 Bekeek hij ze allen wel ter deeg,
 Maar lei ze spoedig lagchend neêr,
 En zei: Die boekverkooper mag
 Passeren voor een wonder slag.
 Hij zendt me stoutweg, keer op keer,
 Portretten uit den Almanak
 Waarvan nog steeds de schim ontbrak.
 De origineelen zijn welligt den weg vergeten
 Of hebben dien, bij JOOST VAN VONDEL! nooit geweten!

Och lieve JOOST, je raadt het net:
D' ailleurs zijn ze in het rijk der wormen bijgezet.

Zonnetaal. (Nieuwe manier van niets te zeggen.)

(Iets of niets op een feestdag.)

Wat wil de zon in ons gemoed
 Toch werken met dien schoonen gloed?
 Wat wil zij op een winterdag
 Toch zeggen met dien gullen lach?
 Wat wil zij toch met blijder glans
 Vertellen van den Hemeltrans?
 Zij brengt vertelsels, - o zoo veel! -
 Voor iedereen zijn eigen deel.

En tot de menschen al te maal
Spreekt ze éénerlei gebaarden-taal,
Die elk op eigen wijs verstaat
En daarnaar droef of lagchend gaat.
Zoo komt zij elken dag alweêr,
Vertelt dan minder, dan eens meer,
Vertelt ook heden weêr aan ons
Een zaak, waarbij ik 't hoofd ontfrons,
Een zaak regt voor een blijden dag;
Waar iedereen bij voelen mag,
Wat hij van 't voelen heeft geleerd,
Zoo als zijn eigen geest begeert.
Want zie! - de zon, zij zegt het aan,
Maar laat ons voor de rest begaan;
Want zie! de zon vertelt de zaak, -
Maar 't vatten blijft nog onze taak.

Proeve van levenswijsheid. Mijn Antje.

O *quintessence* van mijn leven
En sullebaantje van mijn ziel,
O Liefde! spinrag zoo *subtiel*,
Om 't windas van mijn brein geweven!
Gij *tender*, die de tweeling-lijn
Van 't leven mij doet overglippen,
Gij drijft mij voort, om - mogt het zijn! -
Te heemlen op mijn Antjes lippen.

Reeds bromt de klokslag mij in de ooren,
 Hoe 't mensd'om hijst naar middernacht
 En ik, te lang op de ombre jagt,
 Mijn lieven avond heb verloren;
 Schiet vleuglen aan mijn tragen voet
 Van zevenduizend paardenkrachten....
 De hemel weet! ik meen het goed -
 Ach Antjelijef! wat zalje smachten!

Ik meen het goed! - toch woû ik weten,
 Wat ik op nieuw haar zeggen moet,
 'k Heb haar mijn *dosis* liefdegloed
 Met volle schalen toegemeten;
 Heur hairlok draag ik op mijn borst; -
 Haar beeld ligt in mijn hart te branden -
 O, dat ik nu maar *breken* dorst....
 Maar Liefde slaat mijn moed in banden!

Wie ooit die drift heeft ondervonden,
 Waarvan mijn binnenst klopt en jaagt,
 Waarvan mijn koon de bleekte draagt
 En die mijn hersens heeft ontbonden; -
 Hij zal beseffen wat het zegt,
 Zijn *passie* zoo te *concentreeren*,
 Dat men niet roekloos spreekt van echt,
 Bij wie ons niet kan *convenieeren*.

O wereld, met uw scherpe blikken,
 Die niets dan *convenance* kent, -
 Zou dan een wijsgeer ook in 't end
 Zich willig naar uw dwangjuk schikken?
 Speelt hij om 't vloeken van papa
 't In flaauwte vallen der familie
 Zijn Ant *remise* etcaetera
 Zijn eigen levensdroom *codille*?

Maar ginder daagt reeds voor mijn oogen,
 Bij 't walmen van den laatsten pit,
 De tent, waar al mijn weelde zit:
 Daar komt zij lonkende aangevlogen,
 SCHEHERAZADE van de kraam
 En flonkerbag der Wafelwereld,
 Al zetelt eenvoud in haar naam
 En zij haar halsdoek onbepereeld!

Mijn Antje! leven van mijn leven!
 Ziel van mijn ziel! hart van mijn hart!
 Al walme 't vuur uw handjes zwart,
 O laat hen aan mijn lippen kleven!
 Het heden schenkt Tocajer-wijn,
 De toekomst wacht ons met haar droesem -
 Nog is het heden, liefste mijn!
 O laat mij zwijmlen op uw boezem!

De gouden Eeuw.

(Niet naar Tibullus I.)

Hoe zalig nog vóór korten tijd
Wie in verrukking rijmde,
Toen men, vol eere, wijd en zijd,
De lamste verzen lijmden;
Toen men van *maan* en *luchtblauwnat*,
Trotseren en *doorstreven*,
Etcetera den mond vol had,
Of schold om van te beven:
Toen mogt men nog uit steelen gaan
In vergelegen oorden,
En keeren met idée 's belân
Voor duizend leêge woorden!
De puikpoëet was vrij en blij,
Van *sens* werd niet geweten,
Nooit had het Groot Publiek (*ter zij!*)
Meer hooi voor gras gevreten.
Geen dorp, waar men in 't land mogt gaan,
Dat niet zijn Dichter telde,
Die dikwerf met een heeten traan
Zijn eigen leed vermeldde.
Alle Ezels balkten overluid; -
Geen sterfling had er tegen; -
Geen Uil werd in haar vlugt gestuit...
Het was een ware zegen.
Geen koude koorts der ziel bestond
In 't guldene verleden, -
Vóór zekre BRAGA 't kunstjen vond
Om *naakten uit te kleeden*.

Grammatisch- Kritisch- Psychologische Bladvulling.

Waarom heeft ROBIDÉ, 't gemuggezift nooit moede,
Geen fraaijer titel opgewroet
En noemt zijn Almanak niet *van* het Schoon en 't Goed,
In plaats van *voor* het Schoone en Goede? -
't Verbaze u niet, - de naam is wel van pas:
Omdat hij nooit er *achter* was.

Denken.

Ingezonden.

Past iets ter wereld in 't rubriek van dolligheden,
 En moest zich ooit een mensch in Bedlam gaan besteden,
 't Is *denken* en de man, die 't eerst dat kwaad verzon
 Of zoo'n bedroefde *affaire* althans het eerst begon!
 Ik zeg den *man*, - en zeg 't alleen om juist te spreken:
 Want nimmer ware een *vrouw* zóó ver van 't spoor geweken,
 Had zij niet manlief eerst in 't labyrinth gezien,
 En toen *par contre-coup*, gesukkeld aan zijn *speelen*.
 Thands zegt men dat er vele ook van de sexe denken,
 En met die modezucht haar lieve hersens krenken:
 Zoo gaat een kwaad vooruit, zoo wint een *passie* veld,
 Waarmeê uit aperij zich 't halve menschedom kwelt.
 Wat zeg ik? - Neen Goddank! zoover is 't niet gekomen!
 Dit mag een tobbert in zijn *clairvoyance* droomen,
 Omdat hij zieljeukt, dat aan denkers, zoo als hij,
 In 't eind het hoogst gezag in onze maatschappij
 Beschoren werd... dat zou nog eerst een warboël wezen!
 Maar slapen we in gerust; we hebben niets te vreezen,
 't Is puur een molik, want de lieve meerderheid
 Wordt *nog*, niet denkende, in de raadzal ingeleid.
 Al werd ons nuchter kroost als Midasjens geboren,
 Al kregen we ieder een verlengstuk aan onze ooren,
 Gewis ze raakten toch met woorden opgevuld,
 Niet éénmaal ingedacht, maar tienmaal uitgebruld,
 En, nieuwe troost! men schrijft nog beter dan men babbelt.
 Al sneeuwde 't wit papier, toch werd het volgekrabbeld
 Met heiligen onzin, vrij van 't kwellende verband
 Der ijdele denkensplaag, die nikker van 't verstand.
 Neen, wat de toekomst dreige in onontdekbare tijden,
 Wij kunnen ongestoord nog knuttrig ons verblijden;
 Vooral wij Dichtren in den koekamp onzer Club,
 Waar elk gedachtloos graast en slobbert uit de grup.
 Zoo wij, zoo elk in 't zijne! *à bas* wie denken willen!
Après nous le déluge! - Armzalig tijdverspillen,
 Daar 't leven kort is en het denken zonder nut;
 Ons stoort geen sufferskreet uit 's levens dommeldut!
 Ons voorbeeld moog' den dwaas, zijn dollen denklust moede,
 Op 't dwaalspoor stil doen staan, met opgekropte woede,
 Dat hij in ijdelheid zijn tijd heeft doorgebracht,
 Terwijl hij voor een volk, dat niet wil denken, dacht,
 En 't afgedwaalde schaap, waar ieder 't hoofd om schudde,
 Keer' kwispelstaartend weêr naar de overige kudde.
 O wetenschap! steek nooit mijn dierbaar Vaderland,
 Met uw gedachten-toorts in lichten-laaijen brand!
 Nog zijn wij, *par raccroc*, zoowat een eeuw ten achter.
 Verhoor het smeeken van een trouwen dorpelwachter
 En maak er anderhalf, - kan 't zijn! - twee eeuwen van,
 Dat elk tevreên zijn hoofd in't kussen duiken kan,
 In de overtuiging dat zijn kleinkindskind, na dezen,
 Nog even schaafrig en gedachteloos zal wezen.
 Zoo blijve 't. En, waarom zou 't anders zijn, mijn volk?
 Maar wilt ge tuimlen in een grondelooze kolk

Van smart en onrust, die u stadig door den kop maalt,
Denkt, idioten! -- idioter wie u ophaalt!

Gesteld een advocaat denkt verder dan de wet
En heeft een kwestie diep geleerd uiteengezet,
Die menig zwaarigheid en onregt op kan heffen:
Welk toeval, zoo hij juist een regter aan mogt treffen,
Die 't ding begreep of wel, begreep hij 't nog zoo goed,
Niet liever uitspraak deed en regtte op d' ouden voet.
'Onze oudjens wisten wel, zegt deze, wat ze deden
En hadden ook een kop! - is 't jaren al geleden,
Regt blijft toch altijd Regt: alleen de omstandigheid
Verschilt somtijds en maakt het eenige onderscheid.'
'Het eenige? is 't repliek des denkers, - elk die mensch is
Gruwt van zoo'n onregt! neen, de *practica forensis*
Der *medicina* is goedgunstig met haar schat:
Net of een moordenaar op heeter daad gevat,
Naar de uitspraak van de wet eenvoudig op te hangen,
Niet vrijgesproken diende of op zijn best gevangen,
Want hooger kennis van de physiologie
Verklaart het gansche feit voor een *monomanie!*
't Is wel de moeite waard, zoo dupliceert weer de ander,
Men haspelt maar helaas! den rommel door elkander -
En brengt het heele hof bij 't volk in miscrediet,
Omdat men half begrijpt, niet hoort en naauwlijks ziet!
Vraag eerst: wat is *manie?*' - Zoo gaat het immer verder
Gedurig wordt het *intricater* en verwarder,
Totdat er eindelijk een in dolle drift ontsteekt,
Omdat hem 't *argument*, gedacht of niet, ontbreekt.
En waar zou 't end zijn als men alles haarfijn doorklooft?
Och! was in de eerste plaats het denken ongeoorloofd
Voor elk, die regter is of voor de vierschaar pleit!
Men mogt een man of wat, om 't een of ander feit
Dat niet bewezen was, min schuldig op doen knoopen,
Waar rook is is toch vuur, en 't zou zoo'n vaart niet loopen!
Hang op maar *sans façon*, ligt is het toch een fielt!
En tot vergoeding, als men zóó eens regtbank hield,
Zóó, zonder alles door de regtszeef door te zijgen,
Zou menig schuldige geen strop tot venster krijgen!

Verbeeldings-poëzy.

V. Aan een Koningin.

Hoog verheven, hoog verheven,
 Hoog verheven op uw troon!
 Komt er een ook hoog verheven
 Meer verheven dan verheven
 Ja, nog meer dan meer verheven, want hij is een Muzenzoon!

Schoonheid! die ik nooit bereken,
 Wierook van heel 't wereldrond!
 Al de straten, alle streken,
 Alle boomen, alle beken
 Doen met liefelijk geklater U mijn hooge liefde kond!

Koningin van 's dichters woning,
 Waar paleizen nul bij zijn!...
 O! geen ijdele praalvertooning
 Van een wereldsch Heer of Koning
 Zal uw minnend oog verrukken aan mijn nedrig feestfestijn!

Slechts de liefde, die ik koester
 Voor uw hooggeplaatst persoon,
 Zal daar 't al in alles wezen,
 Dat op tafel uitgelezen,
 Wordt gevonden in de hallen van een lievend Muzenzoon!

Koningin! uw personaadje
 Noodig ik ter liefdedisch:
 Twee paar eijers met een slaadje,
 Amor achter ons als paadje
 Koninginne! koninginne! zeg of dat niet lekker is!

Ja, o Goôn! wat hooge weelde
 Woelt er in mijn boezem om!
 Knikkend met haar aardig kopje,
 Als een vlinder uit haar popje,
 Fiatteert zij al mijn wenschen: Geest der liefde! roer den trom!

Ongerijmdheden.

I.
 Zou 'k van u, geliefde! niet zingen, zou van mijn snaren
 Wat mijn boezem ontroert, wat mij het harte verrukt,
 Wat mijn geest vervult bij dagen en eenzame nachten
 Niet meer op zachten toon ruischen in 't smeltende lied? -
 Dan zou in 't schaduwig woud geen enkle klank zich doen hooren
 En geen enkle zang stroomde uit mijn treurende borst. -
 Zou ik der heilige natuur mijn klagende liederen wijden,
 Zingend de schoonste plek onder het donker geboomt,
 Waar de kronklende beek met vreedzaam golvengemurmel

Slingert door 't bloemenrijk dal, waar ons de kalmte bekoort,
Waar een bank van zoden, door 't geurig jasmijnbosch omgeven,
Elk tot rusten noodt, zalig genoeg ons biedt?..
O, dan toovert mijn geest terstond een teedre gestalte
Die er, in zalig gepeins, 't purper der scheemring aanschouwt,
Die, haar betooverend oog gewend naar den gloeienden hemel
In haar zuivere borst Engelenweelde gevoelt,
Die haar gevouwen handen zoo vroom in de mijne doet rusten
En met teeder gevoel duidelijk zegt in haar blik,
Dat eene heilige liefde het hart van verrukking doet kloppen,
Die haar aanzijn doorgloeit, waar zij in ademt en leeft. -
O dan zie 'k geen woud meer, geen bank, geen helderen hemel,
Maar die Engel alleen, die de natuur mij bezielt.
Dan klinkt een teedere toon voor Haar van de ruischende snaren,
Wier geheiligd beeld diep in mijn hart is gedrukt.
Welke gewesten mijn geest moog doorzweven, alles wat schoon is
Wordt nog veel schooner door Haar, - 't woeste afgelegene land,
Waar slechts distelen groeijen en doornen de voeten verwonden,
Waar geen teug ons verkwikt, waar zelfs geen zonnelicht schijnt,
Wordt door haar bezielenden blik in Eden herschapen,
Waar men geen wonden gevoelt, alle gevaren veracht -

't Is niet of zucht naar roem het lied der snaren ontlokte
 Of ik den lauwerkrans wensch, waar zich de dwaasheid meê siert, -
 'k Zing ontroerd de gevoelens, die innig mijn boezem vervullen,
 En dat is, teedere maagd, naamloos verlangen naar U, -
 Dat is smachtende, eeuwige, nooit verzadigde liefde,
 Die den nacht van 't graf, 't wentlen der eeuwkringen tart! -
 Zinge ik dan 't zoete gevoel dat geheel mijn aanzijn doortintelt
 Of verstomme mijn zang, springen de snaren van één!

Een opbeurend liedjen voor Anna.

(Door een der Redacteuren op zijn 14de jaar: niet herzien.)

Teedere Anna, hoor mijn lied;
 Klinke 't grootsch noch stout,
 Smeltend naar mijn warm gevoel
 Late 't u niet koud!

Ziet gij ginder 't druk gedrang,
 't Wild gewoel dooreen?
 Derwaarts stuwt met snelle vaart
 Mij het leven heen!

Ziet gij ginder 't eenzaam pad,
 Slingrende om 't graniet,
 Duikend bij den hoogsten zwaai
 In 't bewolkt verschiet?

Ziet gij boven 't rotsig pad
 't Onweêr zaamgepakt,
 Hoe het looden wolkgevaart
 Telkens lager zakt?

Maar wat spelt die lichte stip
 Aan d' omfloersden trans?
 Zie! het wordt een heldre star,
 Met verhoogden glans!

Zilvervonken tusschen 't graauw
 Tintlen voor 't gezigt, -
 Maar geen warmte spelt die gloor
 En geen gloed dat licht.

Velen zien dien schoonen glans,
 Juichende in den schijn;
 Maar hij, die het pad betreedt,
 Weet wat sterren 't zijn.

Als ik, Anna! in 't gewoel
 Van de wereld leef,
 Of de steile klippen langs
 Eenzaam hooger streef;

Als ik weer in 't aanzijn roep
 Vroegre zaligheên,

Als herinring nederglijdt
Over 't lang verleên;

O dat dan een tranenvloed
't Harte balsem geev',
Over 't wèl in wee verkeerd,
Over 't wee, dat bleef.

Maar ook dan, God geve 't u!
Zitge rustig neer,
Roept (wie weet het?) voor uw geest
De oude beelden weer.

Denkt (wie weet het?) nog aan mij,
Leest mijn nedrig lied: -
'k Zong het voor uw voelend hart,
Voor een steenen niet!...
1778.

Onze tijd.

Arm aan geloof en hoop, beroofd van broederzegen,
Geen liefde dan 't genot, dat oog en zinnen streelt,
Geen hart dat in den nood van wees en weduw deelt,
Geene eer, dan door het goud of door het staal verkregen,
Bespotting van den dwaas, tot CHRISTUS dienst genegen,
Aan wien zij koningskroon en priesterkleed onttrekt,
Wiens offerdood ten spot van 't wijze menschdom strekt,
In kwaad verdierlijkt, als 't gedrocht ter helle ontstegen;
Een trotsche priesterschaar aan werelddienst verkleefd,
Die luide liefde preëkt en zelf geen liefde heeft,
Een Farizeërstoet, ontbloot van mededoogen,
Vol ijdlen waan en 't hart voor CHRISTUS toegeschroefd,
Een wereld vol bedrog, ellende, zonde, logen, -
Ziedaar onze eeuw!... o God! waarom uw blixem toeft?

Belangrijke aankondiging. (*Gratis geplaatst.*)

DAGELIJKS VERTREK NAAR DE MIEREN!!

Nieuwe Onderneming van I.I. MAAS, Timmermansbaas.

Die naar de Konst hun hartstogt bestieren
Bekomen geen plaats.

Overigens, de *Condities* te lezen
In het heerlijke
DICHTSTUK OP DEN MENSCH
Voor de armen te *Brigdamme* en *S. Laurens*
In 't licht gegeven, nog kort voor dezen,
Bij HENDRIKSE, *Middelburg*: prijs 10 cents.

Hoe goed de geleerde wereld er over oordeelt,
Strekke *Letterlievend* en *Boekzaal* tot voorbeeld.

Boekz. der G.W. voor April 1844: 'Rec. zou ondankbaar zijn als hij zijn penningsken beklaagde aan dezen lierzang geofferd: enkele vlekjes laten wij onopgemerkt, gedachtig aan het *ubi plura nitent* enzv. Medelijden hebbende met de *Brigdammer* ellende, verheugen wij ons niettemin dat zij aan deze uitgave de geboorte gaf: eere hebbe dit onbekend *genie* met hamer en lier vertrouwd! dank 's mans harte, die getuigen kon in zijn *motto*:

Niet om te pronken, neen, voorwaar!
Maar om de droevige armenschaar
Te helpen en tot voordeel zijn,
Dit was alleen het doel van mijn;
En nu is nog de wensch en hopen,
Dat velen hiervan zullen kôpen.'

Letterl. Maandschr. voor Junij 1845. 'Al wordt het *mode* om de uitgave van slechte verzen goed te maken, door op den titel te zetten *voor de armen*, hier is het anders en hebben wij een diamant van het eerste water. In alles blijkt de auteur een scheppend vernuft te zijn, in keuze van onderwerp, wijze van inkleeding, gebruik van Salomo en Horatius, ja in de spelling zelve, welke noch *Siegenbeek*- noch *Bilderlijk-vergoding* ademt. Zij is met verwonderlijke nauwkeurigheid door de zettters van den beroemden DE WILDE in acht genomen. Plaatsgebrek verbiedt ons meer voorbeelden te geven: alleen kunnen we ons niet onthouden het kernachtige slot af te schrijven.

Dus was Gods oogmerk in het scheppen,
Gij Menschen moet uw handen reppen,
En werken Gode alleen ten prijs;
Uw hartstogt naar de Konst bestieren;
Zoo niet, vertrekt dan naar de Mieren,
Leer hare wegen en word wijs.'

Romantiek.

Amsterdam. 5 December 1840. Gistren nacht ontstond hier brand in 't achterhuis van PUT, op 't Spui bij de Osjessluis, dat tot een pakhuis dient. De vlam sloeg boven 't dak uit. Op den Dam en elders was 't zoo helder, dat men 't kleinste schrift kon lezen. Had een aantal spuiten en de moed der brandspuitgasten niet den gloed vermeesterd; niemand weet dan waar 't gestuit zou zijn. 't Gezicht was naar.

Door een jeugdig liefhebber van modernen romantischen versbouw, die aanmoediging verdient, aldus vrijelijk in rijm gebragt.

Amsterdam. Vijf December, acht-
Tien honderd veertig. Gistren nacht
Ontstond hier brand, in 't achterhuis
Van PUT, op 't Spui bij de Osjessluis,
Dat tot een pakhuis dient. De vlam
Sloeg boven 't dak uit. Op den Dam
En elders was 't zoo helder, dat
Men 't kleinste schrift kon lezen. Had
Een aantal spuiten en de moed
Der brandspuitgasten niet den gloed
Vermeesterd; niemand weet dan waar
't Gestuit zou zijn. 't Gezicht was naar.

Denken. (Vervolg.)

Ingezonden.

Maar niet in 't Regt alleen doet denken altijd kwaad;
Het is een gasthuiskoorts voor elken stand en staat.

Een *dokter* denkt! Wie zal *zijn* zieke willen wezen?
Met redeneeren wordt een kwaal toch niet genezen.
Wat gaat hem de oorzaak aan? genoeg! de kwaal is daar,
De dokter is er bij, geneez' hij ons nu maar.
Of zou hij soms een dag of eenige behoeven
Om kracht, gestel, natuur, wat weet ik! te beproeven?
Och, Heer! ik zie het al, 't is een physioloog,
Die met geleerdheidsbluf de menigte bedroog,
En, tweede A. ROOY in roem, 't janhagel wijs wil maken
Dat, zonder wetenschap, geen dokter kan geraken
Tot kennis van hetgeen een edelman *souffreert*,
Of wat een lompen boer in 't ingewand *mankeert*.
Neen! ijdel is de bluf van die *pedante* heeren.
En hoe *naïf* men 't soms de sukkels hoort beweren
En wat men leutren moog', - het is het ware niet.
Mijn dokter zij een man die daadlijk alles ziet,
En oudervindingrijk recepten weet te schrijven,
Die in een ommezien de bangste kwaal verdrijven.
Laat zeggen dan wie wil: 't is bij geval geweest.
Ik zeg maar: hij is knap, die mij zoo pront geneest!
Al zei men zelfs brutaal: 't zijn ingebeelde kwalen
En 't is *indigne*, dat de vent u laat betalen.
Een oliekoopen-zet is 't waar gij zoo op roemt,
En waar uw *Esculaap* zijn domheid meê verbloemt.
Wanneer hij had *gedacht*, hij had u klaar bewezen,
Dat zonder hem ook wel uw ziekte waar' genezen,
En voor de toekomst van dat kliemen u bevrijd,
Als u de *spleen* bekruipt of u de witkwast rijdt.
Wat zegt dit alles nog - indien ik daarbij reken
't Genoegen van zich zelf en van zijn kwaal te spreken -
En meê te dokteren, zooveel men maar begeert,
Waardoor een dokter toch een mensch ook kennen leert.
Zóó mogt gij, dierbre peet en tante! lang begraven,
't Uw erfgenaam en neef, met woord en daden staven; -
En wege uw dood hem nog, gelijk een steen, op 't hart,
Heil! zoo 't voor *denkers* nog, een steen der zelftoets werd!
Een dwaashoofd, die 't bezwaar van denken durft ontkennen
En met zijn *pedantiek* de kunst voorbij wil rennen,
De Kunst - een goocheltoer, aan 't ziekbed best geleerd,
Al wordt er niet te best de dood meê afgekeerd.
Och, met geleerdheid zal men 't ook zoover niet brengen!
De mufte wetenschap kan 't leven niet verlengen!
Intusschen denkt men voort en wordt de tijd verspild
Aan zulk een klunglarij, door menigeen van 't gild
Der jonggebaarde en halfvermofte puik-doktoren,
Een oud-professorskind tot ergernis geboren.
Ja, schoon men in het Regt den denkingskanker vindt,
Hier heerscht hij allermeest en kent noch maag, noch vrind.

Als oud en nieuw idee zich op een sprong ontmoeten,
Dan hoort men haatlijkheid met haatlijkheid begroeten,
En hij, wiens vreedzaam hart de twistenden aanschouwt,
Roept zuchtend: wat schandaal of denken niet al brouwt!

Maar in de kerk! Dáár zal 't dan waarlijk toch niet schaden,
Te denken, eer men 't volk den goeden weg gaat raden,
Het bijbelwoord verklare en iedereen zijn pligt,
Op grond der hoogste wet, stelle in een helder licht,
Zoodat hij, op zijn doen indachtig, huiswaarts keere
En in den geest dier wet, regtschappen handlen leere.
't Is zoo eenvoudig niet om elk zijn waar belang,
En afgetrokken van des werelds kronkelgang -
En in verband er meê - als één te doen beschouwen,
Zoodat hij op zijn ik durft bouwen en vertrouwen,
In de overtuiging dat hij op zich selv' *moet* staan,
Dat van hem ('t oog op God!) zijn wijsheid uit moet gaan,
Die slechts vermeerderen kan, naarmate zijn geweten
(Met al, wat de aanleg van zijn eigen geest mag heeten
In evenredigheid,) verlicht en vrij zal zijn
Bij 't geen hem waarheid zij - hoe 't andren anders schijn'!..
Ach! ach! waar wil dat heen? Ik denk en zelf aan 't dwalen,
Terwijl ik menig woord dat schoon klinkt om ga halen,
Bewijs ik slechts te meer hoe alle denken wis
Tot logen leidt en niets dan herssenkrenken is!
Een dienaar van de kerk vervall' nooit tot die zonde,
Maar zorge dat hij 't woord *en gros* steeds zoo verkonde,
Dat ieder er van neem' wat op zijn deugden past,
Aan de ondeugd, als het ware, in vrede zich vergast
En zoo 't wil lukken, in het goed zich blijft versterken,
Terwijl hij zeer gesticht, gemoedelijk blijft kerken
Bij hem die naar zijn zin niet enkel zondags preêkt,
Maar 's weeks ook nog *fideel* den brand in 't pijpjensteekt.
Niet altoos zit het hem in 't mooie preken maken!
't Gezellige verkeer mag m' ook zoo niet verzaken: -
Men komt bij zijn gemeente en praat eens familiaar,
Net als een ander mensch - menisookmensch, niet waar?

Zóó maakt men zich bemind - zóó wekt men elks behagen, -
Terwijl het denken nooit gehechtheid weg doet dragen!

Neen, ergernis en nijd vloeit uit die bronwel voort,
Wanneer men naar de stem van 't algemeen niet hoort
En denkt - of te *indiscreet*, in 't hart der menschen ziende,
Hun doen ontmaskren durft, dat eer bemanteld diende...
Beware ons! Zulk een man! Och, hemel! 't is een kruis,
Een onrust der gemeente en een Janhen aan huis,
Een stoornis overal, hoe ik het keer of wende,
Een leeken-ongerief, een kerkerads-ellende!

Ach! nooit kwam aan 't beklag een einde, indien mijn hand
Die toekomst schetsen moest. - Welk wee kwam over 't land,
Als allen, die in kerk of staat een ambt bekleeden,
De denk-epidemie afkeerig niet vermeden, -
De burgerambtenaar, de krijgsman; - hij vooral,
Van wien men dubbeld wacht, dat hij niet denken zal;
Als allen, wie zij zijn, in 't ambtelooze leven,
De koopman, de eigenaar, - niet steeds zorgvuldig streven
Naar een niet-denkendheid, die wijslijk palen stelt,
Waar 't meer dan 't alledaagsche en machinale geldt.
Als oud en jong zich stout met denken in ging laten
En weldra vergen dorst dal zelfs, wie in 's lands staten
Een plaats had, ook al dacht en dus als 't ware een tolk,
Een ijdele tolk zou zijn van 't geen men bij het volk
Omtrent de zaken denkt, - och! als ze daarvoor waren,
Dan kon men waarlijk zich de moeite wel besparen,
Om, door de derde hand, een keus te laten doen
Van mannen - zoogenaamd - en sprekers van fatsoen,
Die.... maar de sluijer valle en worde nooit geheven:
Een dichter schroom' 't idée van denken zelfs te geven.
In weêrwil van de ramp, waarmeê hij dreigen mogt,
Zoo uit nieuwsgierigheid een enkle werd verzocht, -
Zijn wroeging zou te laat de roekeloosheid loonen,
Die hem, zijn volk en gild onwaard, zich had doen toonen!
Neen! de echte Muzenzoon, geboren in 's lands schoot, -
Waar 't vrije denken meer gevreesd is dan de dood,
Welverre van die rust, te *questieus* te storen -
Doe, schertsensmoede, in 't eind dus zorgelijk zich hooren:
Zij al wat denken heet met hand en tand geweerd;
Geen wetenschap gekweekt, die pijnlijk aangeleerd
Zich logisch wreekt aan hen, die makkelijk nederzaten,
In hun onwetendheid tevreden en gelaten,
Als 't oilam, zoozeer aan den herdershond gewend,
Dat zonder hond het lam zich zelven niet meer kent.
Zij al wie denker is met vrees en angst gemeden,
En - of het doenlijk waar! - den schedel platgetreden,
Waar onheilsvlaag bij vlaag voor 't arme volk in broeit;
Geen traan zij op zijn graf door maag noch vrind gesproeid.
Hij sterve alleen, vermoord, verlaten en vergeten,
De denkende onverlaat! - daar, hoog in top gezeten,
Door d' eeuwgeest aangebeên en bij het volk getild,
De dwaasheid ons beschut met haar beschermend schild.

Toeëigening.

Niet-denkers! moog' deez' toon uw wraak als mijne laven; -
Zeg niet: gij zijt voor dol aan 't einde door gaan draven!
't Is niet de moeite waard: een denker is een zot,
Die niemand schaden kan en niets verdient dan spot!
Geloof des Dichters woord, des Zieners vloek-verrukking:
't Was heilig voorgevoel der nadrende onderdrukking,
Waarmeê de denkingsdrift van 't woelend ras ons dreigt; -
Waakt op! de vijand naakt, waar 't volk toe overneigt.

Voorbericht.

't Is niet dan met grooten schroom,
Dat ik thans te voorschijn koom
Met dees bondel *Jonglingszangen*;
Die ik, op *geëerd verlangen*
Van mijn VRIENDEN, zende in 't licht.
'k Heb, in ledige oogenblikken,
Deze stukjens afgedicht:
Mochten ze u het hart verkwikken,
Worde uw ziel er door gesticht!

Want ik heb met ál den ijver
Van een Nuttigheids-scribent,
Alles - alles aangewend,
Om als een verdienstlijk schrijver
Bij 't Publiek te zijn bekend.

Zoo er - waar toch niemand vóór kan! -
In de maat of harmony
Hier en dáár een foutjen zy,
Dat met schik er niet goed dóór kan, -
Lieve Lezer! wijt dit vry
Aan den *Drukker* - niet aan *my!*

Vaarwel aan Mina.

Qui bene distinguit, bene docet.

Vaarwel, gij lief meisje,
 Wier helderblauwe oogen
 Ons als in een spiegel
 Een engel doen zien;
 Men denkt aan iets hemelsch
 Bij 't lieflijke ontmoeten
 Dier vriendelijke blikken,
 En leest in uw ziel.

Vaarwel in den vreemde,
 En laat om uw lippen
 't Aanminnige lachje,
 Dat onschuld verkondt,
 Steeds leven en zweven,
 Gelijk om de rozen
 Het dartele witje
 Steeds zweeft in het rond.

Dat lachje nog zachter
 Dan 't witje gevlogen,
 Nog witter dan 't witje,
 (Ook noem ik het wit,)
 Dat lachje dat ge erfdet
 Van 't zorgloos klein meisje
 Dat MINATJEN heette,
 Zegt: Rein als een kind.

Vaarwel in den vreemde;
 Hier hebt gij, voor immer,
 Een plaatsje gevonden
 In 't kloppende hart
 Van allen, die hechten
 Aan droomen der aarde,
 Aan droomen en meisjes
 Vol hemelschen zin.

Gij zult het niet weten
 Hoe menigen boezem
 Uw beeld zal bewaren, -
 Toch zal het zoo zijn.
 De glanzige lokken
 Eenvoudig gescheiden
 Langs de effene slapen,....
 Zoo stel ik me u voor!

Zoo zag ik u eenmaal
 Voor 't eerst in mijn leven,
 Zoo zult ge mij blijven,
 Zoo waart ge mij schoon;
 O, blijf ze zoo dragen, --
 En blijf in uw boezem
 Uw vroomheid bewaren,

Zoo waart ge mij lief!

Vaarwel in den vreemde,
En geef ons geen tranen,
O, geef ons een lachje
 Voor laatste vaarwel.
Men kan aan een meisje
Veel tranen vergunnen,
Maar vergt van een engel
Bij heengaan en scheiden
 Een lagchenden groet.

De nacht.

Hoe schoon, hoe statig is de nacht,
Hoe heerlijk blinkt der sterren pracht
 Ginds aan 't gewelfd azuur, geliefde!
Ik hoor slechts 't ruischen van mijn schreên...
't Zwijgt alles plegtig om mij heen,
De toon der dorpsklok trilt alleen;
 Thans sluimert heel natuur, geliefde.

Hier, waar het zilvren licht der maan
Zoo lieflijk schijnt door de eikenblaên
 Zet ik mij eenzaam neer, geliefde,
Hier staar ik naar den hemelboog,
Hier zwelt de boezem mij omhoog,
Hier blinkt me een droeve traan in 't oog,
 En 'k peins aan u, mijn teergeliefde!

Dan wensch ik, dat ge uw hand mij boodt
En dat mijn arm u zacht omsloot
 En - ver ben 'k van u af, geliefde.
Ach, wat is mij het levenslicht,
Wanneer 't niet straalt van uw gezigt
Op 't pad, waar ik mijn schreden rigt? -
 De duisternis van 't graf, geliefde.

Doch straks heft weer de nacht haar kleed
 En 't lieflijk morgenblozen treedt
 Langs 't oost met teedren schijn, geliefde, -
 Zoo breekt ook door des afzijns nacht
 Eens 't morgenrood wanneer zóó zacht,
 Uw vriendlijk oog mij tegenlacht...
 Dan zal 'k weer zalig zijn, geliefde!

Boden der Weemoed.

Aan Emma.

(Vrij gevolgd naar het Geldersch van J.C. Perk.)

O ja, de tranen, die er vloeiden uit mijne oogen,
 Zijn door de lippen van de zon omhoog gezogen,
 En zaamgeknepen in zijn hollen reuzenmond
 Tot hemelwolkjes, die bij 't oopen van zijn kaken
 Zoo omgeschapen er weêr wisten uit te raken
 En die een goede wind toen ijlings verder zond.

Zij vliegen voort en voort, tot ze aan uw hutjen komen
 Daar barsten ze uit elkaâr, en druppelen als stroomen
 Van frissche morgendauw op uwe bloempjes neêr.
 Gij pluktze en kustze teêr; en, al zijn levendagen!
 Zoo komt in 't einde toch het varken tot zijn magen
 En iedre traan van mij tot uw lief mondje weêr!

Antwoord van Emma.

'k Heb niet geweten, waar mijn bloemen van verlepten,
 Eer ik die vreemdigheên, waarvan uw verzen repten
 Vermoedde; maar nu is 't mij klaar gelijk de dag.
 't Komt van den zouten dauw (wie had het kunnen droomen!)
 Uit zilte tranen, die gij weendet, voortgekomen;
 (Want zilt zijn ze immers bij poëten van uw slag)

Door 't zoute water hebt gij menig bloem bedorven.
 Herstel dan, prulpoëet, hetgeen gij hebt verkorven,
 Geef zuiver water aan 't ontredderd bloemenbed.
 Gij kunt het: laat de zon uw rijmerij verslinden;
 Hij zal, 'k verzeker 't u, den heelen boël ontbinden
 Tot zuiver water door geen korrel zout besmet.

Vraag.

Weet je waarom VAN DEN BERGH,
 (Niet HELVETIUS maar SAMPJE)
 Om een heel klein wierookdampje,
 Rijmt ten koste van zijn merg?

Weet je waarom HILDEBRAND
 (Ons zijn adel heeft bewezen,
 En ons zoo veel moois liet lezen,
 Eer hij 't luitjen heeft verbrand?)

Weet je waarom BOUDEWIJN
Ook zijn neus heeft opgestoken?
En waarom zijn vingers joken,
Om een humorist te zijn?

Weet je waarom 't mogelijk is
Dat ook Jufvrouw LAUERNESSE,
Neêrlands prosa-dichteresse,
Zulken kost schaft op haar disch?

Weet je waarom JONATHAN
Zoo bedroefd in rijm kan spreken,
Dat gewis je hart zou breken,
Als een hart maar breken kan?

En waarom zijn zus ELISE,
Murwe schrijfster van TE LAAT,
Zich een trantje kon verkiezen,
Dat nu reeds op *liquor* staat?

Plegtig antwoord.

Hun wieg stond tusschen lauwerblâren,
En verschgeplukte myrthen in;
Omdat de vaders van 't gezin,
Drogisten of Aptekers waren....
De geur van 't roemverlokkend kruid
Steeg in het neusje van hun spruit
En is er altoos ingebleven,
Zoodat zij gruwen van een leven,
Waarin geen lauwren hen omgeven,
Als offers aan hun luitgeluid.

Dichterlijke Passe-partout.

Ach, ***! wat hebt ge toch begonnen?
 Eer door der Parken slaperige hand
 Uw levensdraad nog half is afgesponnen,
 Droogt ge uit als hooi op 't kaalgeschoren land.
 Het zielsverdriet zal uw gelaat verteeren,
 De dolk der droefheid snijdt uw polsaêr af,
 Smart zal de rust van uwe sponde weeren,
 Miskend Genie! dan zinkt ge in 't zwijgend graf.
 Rampzalig hij, wie dichter is geboren,
 De bleeke rouw omhult zijn jammerschreên,
 Ach, waarom hebt ge uw godenlied doen hooren
 En wierpt uw parels voor de verkens heen?

Ach, ***! wat hebt ge toch begonnen?
 Reeds wet de nijd den stompgestooten dolk. -
 Met hemelteugen uit uw dichtaêrbronnen
 Laaft gij vergeefs 't ondankbaar Neerlandsch volk:
 Geen LAARMAN zal uw jeugdig aanschijn vragen,
 De GIDS zelfs roept u nimmer in zijn bent,
 Geen HARDERWIJK smeekt u om bij te dragen,
 Schoon elk u noemt en uwen bondel kent;
 Neen, 't is vergeefs het strijdperk in te treden,
 Waar winnen dwaas, - verliezen schande heet,
 Wat baat, ach arme! een uur van zaligheden,
 Verdrongen in eene eeuwigheid van leed?

Ach, ***! wat hebt ge toch begonnen?
 Drink water, blusch 't verteerend dichtervuur,
 Onmeetbre staartster in de rij van zonnen,
 Thans prijkende aan 't poëtenlucht-azuur;
 Europa zal van uwen naam gewagen
 En knielend beidt ze uw tooverzoet gezang,
 Wat zoudt ge een plaats bij onze dichters vragen?
 Betrek uw post en neem den eersten rang! -
 Uw naam gedrukt, - dat bolwerk is gewonnen!
 En in de krant! - wat luister wilt ge meer?
 Ach, ***! wat hebt ge toch begonnen,
 Beken maar schuld en doe het nimmer weer! -

Kusjens.

Ingezonden.

In de eerste schoone dagen,
 Dat ik mijn meisjes minde,
 Toen dichtte ik vaak een liedjen
 En gaf het aan mijn liefste,
 Dan was zij zoo tevreden
 En schonk me een teeder kusjen.

'O!' smeekte ik ras, 'geliefde,
 Gij moest voor iedren regel
 Me een teeder kusje schenken!

Toen lachte schalks het meisje
En gaf voor ieder regel
Mij steeds een teeder kusjen.

'O!' bad ik toen, 'geliefde!
Gij moest voor ieder letter
Me een teeder kusje schenken!
Weer lachte schalks het meisje
En gaf voor ieder letter
Mij steeds een teeder kusjen.

Thans slaan wij zelfs geen komma,
Geen enkel leespunt over,
En hebben wij het liedjen
Met kusjes doorgelopen,
Dan moeten wij wel tienmaal
Van voren af beginnen!
Wie zou dus kwalijk nemen,
Dat ik de zilvren snaren
Doe ruischen zonder poozen
Van duizend verzen dagelijks?

Niet ingezonden.

Geen schepsel, lieve zoetert!
Zit jij maar voort te veedlen
Van mannetjens en maantjens,
O ja-tjens en o jé-tjens,
Terwijl je lief intusschen
Met onvermoeide lippen
Den mond je tracht te snoeren!
Maar komt het in je harsens
Dien rommel uit te geven....

Daar hebje, lieve zoetert! -
 Daar hebje 't leven gaande:
Dan slaan wij zelfs geen komma,
Geen enkel leespunt over,
 En starende aan den oever
 Der melk-en-water golven
 Zit dan je lief te snikken:
 'Hier hebben ze 'm verzopen
 En hij komt nooit weêrom!!'

Een Aalmoes.

Ingezonden.

Geen erger vee dan bedelpak.
 Tast, bid ik u, last nimmer in den zak,
 Om langs de straat een aalmoes weg te geven:
 't Is voedsel voor een lui en lekker leven,
 Begunstigen van Wesop en Schiedam:
 Die waarlijk *arm* verdient te heeten
 Zit t' huis, verlaten en vergeten,
 Of daar een weldoende engel kwam.
 Maar wie op straat den burger durft te kwellen,
 Juist in zijn vaart, terwijl hij in 't verschiet
 Zijn vrouw, zijn haard en 't middageten ziet,
 Om hem zijn armoede en ellende te vertellen
 In fijn gesponnen leugentaal
 En met een quasi - uitgevaste tronie,
 Is onbeschaamd: de zaak is een schandaal:
 Voort met den kerel naar de strafkolonie, -
 Et cetera, et cetera.
 O vruchtbre logica!
 Papalief zegt het voor en zoonlief zegt het na!

Te regt. En, of het nader bleke,
 Een voorbeeld spreke.

In zekre straat, niet ver van 't Spui,
 (Gij merkt, ik spreek van 's Gravenhage)
 Stond eens doodmakkelijk en lui,
 Een beedlaar, den kapotjas omgeslagen,
 En dus zoo schappelijk gekleed:
 't Bleek zonder veel *analyseren*,
 Dat trouwens niemand dan ook deed.
 Hij bedelde, in zoover de dienders 't *permitteren*.
 En 'k zeg het met een zeker leed,
 Dat ze ongetrouw in 't *patrouilleren*
 Hem ongemoeid uur in, uur uit
 Maar lieten beedlen. - Zóó te komen
 Aan kost en kleêren is, verbruid!
 Geen kunst. Reeds driemaal had de guit
 Één cent, en eens twee centen aangenomen, -
 De laatste van een vrouw van 't apokryfste soort:
 Zoo helpt het eene kwaad, helaas! het andre voort.
 Gelukkig dat er meest slechts welgekleedde heeren

En dames kwamen langs den kwant,
Die zoo ligtzinnig niet de hand
Hem leenen zouden, om de luiheid te vermeêren.
Zelfs kwam een oude heer van veel *moraliteit*
Er langs, die regt van pas een woordjen heeft gezeid
Zoo *digne* als zonder ommewegen:
'Loop naar de maan, vervloekte bedelaar!'
Zoo'n antwoord gaat het euvel tegen,
Zoo krijgt men dat *canaille* klaar!
Dus ging het voort met geven, graauwen, vloeken:
De bedelaar nam alles aan,
Bleef *impassibel* staan,
En *affectede* alleen van tijd tot tijd een traan,
Om zwakke harten te verzoeken.

Een *losse ziel* intusschen, die het zag,
(Dat soort van zielen wil wel redeneren)
Dacht dat er iets verborgens lag
In 's mans gewezen: althands hij wou 't proberen.
Hij zei zelfs: was het al een grap
En had de man het minder krap
Dan hij zich voordeed, toch was 't aardig
En zachts een stuiver en de moeite waardig.
Nu - 't was een voorzorg op zijn pas,
Speciaal voor 't spotten van zijn goeje vrinden,
Als hij soms weelde en overdaad mogt vinden
In 't achterstraatjen, waar de beedlaar met den jas
Des avonds feest hield, onder zijn karnuiten...
Natuurlijk: vagebonden en schavuiten.

Maar halt! 'k bederf de *illusie* van 't verhaal.
Hij volgt den man, benieuwd naar 't avontuurtjen:
Een straatje, een steegje en eindlijk nog een buurtjen.
Een doolhof, zonder perk of paal;
Een lucht! - bezwangerd met den geur van vuilnishooopen,
Waar men tot de enkels door moest loopen.
't *Experiment* begon al goed.

Hij scheen toch eindelijk te *arriveren*; -
 Een slop, - het kon niet meer *mankeren*.
 De beedlaar doet
 Een deur, aan 't einde van den gang voorzigtig open, -
 En onze HOWARD staat een oogwenk stil,
 Want onverhoeds en plotsling wil
 Hij 't blij festijn aanschouwen, - voortgeslopen
 Vat hij den klink en ziet nieuwsgierig toe....
 Maar hoe?

Terug, ellendigen! wier koude harten,
 Dus van *banaliteit* en voozen waan gevoed,
 Zoo wondergraag het medelijden tarten
 Van hen, wier hart voor 't leed des naasten bloedt!
 Terug, die gaarne 't beedlaarsleven
 Beschimpen hoort en zelf beschimpt
 Op d' eigen toon, als straks werd aangeheven,
 In d' eigen trant, als dáár door mij beschreven,
 Waar onharmhartigheid haar gruwlen mee beglimpt:
 Terug!....

Daar ligt in 't haveloos vertrek,
 Op 't mufte stroo, een bleek, vervallen wezen:
 Een knagend wee staat op 't gelaat te lezen; -
 De magre leên verkleumen onder 't dek,
 Dat straks den man ten kleed verstrekte,
 Die, bijna naakt, zijn zieke zorglijk dekte
 Met alle kleed dat hij bezat,
 Den kaalgesleten jas, waarmee, in wind en regen,
 Hij heel den dag gebedeld had. -
 Hij heeft aan centen haast een dubbeltjen gekregen, -
 Aan harde woorden grooter schat!
 Het is de vrouw, de zieke vrouw des armen,
 Die hij zoo zorglijk tracht te koestren en te warmen,
 De moeder van zijn hongrig kroost.
 Het oudste knaapjen hunkert angstig bij den vader
 En wacht onrustig op den langgehoopten troost:
Iets om een brood te halen! Hij sluipt nader.
 De maag spreekt ach! zoo luide! 't Tweede kind
 Denkt om geen moeder; kou en honger,
 Neen honger eerst, is wat hij denkt en schriklijk vindt.
 Het derde kind, nog zwakker en nog jonger,
 Slechts even over 't eerste jaar,
 Zit in een hoekjen weggekropen,
 De kleine leedjens in elkaâr,
 En maakt een smartelijk gebaar
 Of 't krijten wou, maar stille tranen loopen
 Die uitgebleekte koontjens af;
 Alsof het reeds de ervaring had gekregen,
 Dat niet-bewegen
 Verligting in zijn smarten gaf.

Ziedaar 't tooneel, dat voor zijne oogen
 Zich opdoet, duikende in een halven schemernacht.
 Hij is in 't diepst der ziel bewogen,
 't Is meer zelfs dan hij had verwacht.

Een vloed van jammer stroomt hem tegen, -
En iedre plek gewaagt er van:
't Is, of een lijkfloers neêrgezegen
Op alles ligt. -

Ziedaar dan nu den man,
Die beedlen dorst? Ziedaar dan d' onbeschaamde!
Vraag, wie hier vragen kan:
Of hem het werken niet betaamde?
Scherm' wie het lust nog in den wind
Met *Maatschappij* en duizend groote woorden,
Hoe *die* en *die* te zorgen hoorden
Voor de armoê, zoo als 't heet, in 't algemeen.
Men kneedt van harten, als een steen
Geen deeg voor hongerige magen!
Geef geld; welwillendheid vooral:
Geef eerst en daarna kunt gij vragen,
Wat vruchten 't verder dragen zal.
Geef om te geven en verstoot geen hand
U smeekend toegereikt. Het hart eerst - dan 't verstand.
Zoo moogt ge vaak een nooddruft voederen,
Die 't hard begrip en hardere gemoederen
Geveinsdheid heeten, die met ware ellende spot.
De liefde is Christenpligt en is natuurgebod.
Laat ze in uw hart steeds óverwegen.
Wees minder wijs en meerder mild:
En wie tien penningen zóó spilt,
Verspilt geen enklen, werden er zelfs negen
Misbruikt: op éénen rust toch zegen
Voor 't minst.

Ons aanzijn naar ik meen,
Is dubbelzijdig hier beneên.
Het hart, - of hoe men ze anders heeten moge, -
Onze ééne zij is naar den hemel toegekeerd.
't Verstand is de andre, en hoe men op zijn wijsheid boge,
En schoon zij 't harte soms beheert,
Zij blijft zich naar de wereld wenden,

Een vruchtbre moeder van ellenden,
 Zoodra zij de eerste, 't hart miskent.
 O waar' steeds iedre zij naar 't hare toegewend!
 De roeklooze eigenwaan zou ras gebannen wezen
 En menig bittere wond werd hartlijker genezen.
 Geen onbezonnen trots zou in halsstarrigheid
 Zich dekken met den naam van *rationaliteit!*
 Geen leed bleef ongetroost, geen bede werd versmeten,
 Daar niemand, op zijn plaats, zijn pligten zou vergeten
 En met de regte schaal, te regter ure, meten!

Werp dan uw gaven in den vloed.
 Ligt vallen ze op een baar, die naar den oever spoedt, -
 Hij, Die de zeeën drijft, weet wel waar 't henen moet!

De knoop van het verhaal of de minnaar met den bril, of enz.

(de volgende ofs uit den eersten vertaalden Roman, den besten.)

Zij was niet *schooner dan een Roos*
 Niet *blanker dan een Lelie*,
 Haar minnaar heette simpel Koos
 Zij KEETJE of wel CORNELIE.

Het was een meid, als melk en bloed,
 Die, toen zijn tweepaar oogen
 Haar enkelpaar eens had ontmoet
 In vlam was opgevlogen.

Toen dacht hij door zijn gouden bril:
 Hoe zal ik me nu houên?
 Indien mijn nichtjen KEETJEN wil
 Moest ik haar, dunkt me, trouwen.

Papa vindt vast mijn liefde best,
 Want KEETJEN zit er warm in;
 Die Engelsch spreekt lijdt geen *protest*,
 Och heer! *there is no harm in.*

Mama, die goeje vrouw, zou graag
D'ailleurs een kleinkind kussen....
 Niets let me, dat ik KEETJEN vraag
 Of zij mijn vlam wil blusschen.

Hij deed, gelijk hij had gezegd,
 En maakte een *declaratie*,
 Nog *lester* dan een heeren-knecht
 Van zwierige *educatie*.

Zij werd *pro rato* aangedaan
 En dacht: mijn jonge jaren
 Gelooven er wel spoedig aan, -
 Doch laat een mensch bedaren.

't Gevolg van een en ander was
Dat Koos gelukkig huwde, -
Steeds in haar englenhartjen las
En nooit in 't minnen luwde.

Zij was de zachtste vrouw op aard,
Had nooit met Koos een standje,
Kreeg metter tijd een knevelbaard
En ieder jaar een pandje.

Komt, krabblaars! nu een hart in 't lijf!
Daar hebje stof tot nieuw geschrijf:
Een huisselijk verhaaltjen.
Komt, soppert in den nieuwen draf:
Je knoop, je stof en 't end is af,
't Is alles even lief en laf:
We geven 't voor een staaltjen.

Wraakroep of Triumf.

-- en 't lastrende geslacht
 Te smoren in zijn wieg en opgang, eer het magt
 In zijne zenuw krijge en aanwinne in zijn erven.
 VONDEL.

Ik geen Dichter! nu nog mooijer!
 Daarom heb ik vast zoo lang
 Zitten zweeten op dien zang,
 Dien gij, vuige lasterstrooijer!
 Met uw zwadder hebt doorzwoegd.
 Daarom veertien lange dagen,
 Zonder WITSENS raad te vragen
 Doorgeploeterd, doorgeploegd,
 En een zin aan een te binden,
 Die zoo wat bij 't rijmwoord voegt!
 Daarom al mijn beste vrinden,
 Tot vervelens toe, gevraagd:
 Of ik *nog al* was geslaagd?
 Daarom heb ik dan besloten,
 Met hun *bravoos* overgoten,
 Al mijn hemelsch dichtmuzyk
 Mee te deelen aan 't publiek!

Maar het zal voor 't laatste wezen,
 Lorrendraaijer! wees gerust:
 'k Ben van dichterlijken lust,
 O! geloof me, glad genezen.
 Zoo iets had ik nooit verwacht
 Van een g'oktroyeerden kenner,
 Van een Pegazussen-menner! -
 Zoo den goeden smaak verkracht!
 Zoo 't venijn mij in doen slorpen!
 En een gansche ideeënvracht
 Roekloos over boord geworpen!
 Meen niet, dat ik met u heul,
 Omgekochte vliegenbeul!
 Dat ik ooit uw roem zal veedlen,
 Om *verdienden* lof te beedlen:
 Neen! ik schei er uit met eer,
 En ik schrijf geen jota meer.

Zoo wreekt zich de *ware* Dichter,
 Valle 't hem ook nog zoo zuur,
 En zijn wraak, door langen duur,
 Wordt hem zoeter, valt hem ligter,
 Wordt een wellust door 't genot
 Dat het hem en elk moet geven
 U verhongerd te zien sneven,
 Beulsknecht op een leêg schavot!
 Ja, zoo wil ik u aanschouwen,
 Iedren 'Muzenzoon' ten spot!
 't Kolenvuurtjen zal verkouën
 Dat de brandmerkijzers gloeit:
 Al je nering is besnoeid!

Niets te gees'len, niets te vegem,
Alles, alles loopt je tegen:
Sterfje niet van honger al,
Och! je stikt toch aan je gal.

Dichters! Broeders! Kunstgenooten!
Leent mij allen trouw de hand; -
Zegt het voort door 't gansche land,
Wat uw Broeder heeft besloten.
Volgt mijn wraakroep: Schrijft niet meer!
Bergt uw vleugels tachtig dagen,
Tot gij ze ongemoeid kunt dragen
Zonder 't laten van een veêr,
Telkens als gij op gaat zweven
Naar 't onveilig starrenheir!
Laat ons eerst omlaag hier streven
Naar de schitterendste wraak, -
't Geldt onze eer! de duurste zaak!
Sterven, stervenze in hun zonden
Die het hemelsch puikooft schonden,
Waar uw ziel meê nederstreek,
Als ze moê naar de aarde week.

Sterven zullenze en wij weder
Op onze oude zegewolk -
Nagepinkoogt door het volk,
Klimmen, dalen, op en neder,
Als een heilige onweêrsbui; -
Als een storm die koom' bevrijden
Van de stikstof dezer tijden,
En de wereld geestlijk spuij!
Mogen we aan de stertapeeten,
Met een vlerk, die nimmer ruij',

Klappren, dat de Serafs 't weten,
 Hoe de Dichters in ons land
 Lagen aan den strengsten band;
 Hoe zij zich *cordaat* bedwongen,
Tachtig dagen lang niet zongen
 En, aan 't einde van dien tijd,
 Zegevierden in den strijd;
 Frissche lieren, versche longen,
 Doode Gidsen, wit papier:
 Nu weêr 't oude tierelier!

Que de choses dans un menuet!

Aanminnige! wier lieflijk aangezicht
 't Verkwijnend hart des stervelings veroverd,
 Wier helder oog, als 't morgenzonnelicht,
 Mij immer meer aan uwe bliken tooverd;
 Wier zachte hand een ongekenden gloed
 In mijne borst voor eeuwig vlammen doet;
 Wier teedre stem en frissche rozewangen
 Mijn ziel vervult met ongekend verlangen:

Gevoelt gij niet, welk onuitbluschbaar vuur
 Één blik van u deed in mijn hart ontbranden,
 Dat mij verteert; - geen voorbeeld der natuur
 Toont u dien gloed. In Etna's ingewanden
 Zij 't hecht graniet in vloeib'ren staat gebragt,
 En brande lava rond - de stalen kracht
 Des tijds zal 't vuur aan dien vulkaan ontrooven;
 Doch nooit den gloed der liefde in mij verdooven.

Voelt ge in uw borst diezelfde teedre vlam? -
 O, dat één blik mij hiervan overtuige,
 Schenk mij de rust, die liefde mij ontnam,
 Ach! dat ik 't jawoord van uw lippen zuige;
 Dan rijst mijn ster in deze duisternis:
 't Wordt werk'lijkheid wat nu mijn droombeeld is...
 Aanminnige! 'k kniel stervend voor u neder,
 Één woord van u geeft mij aan 't leven weder!

Dronkemans-poëzy.

I. Op! Op!

Op rijmelaars, rabbelaars,
 Op zeezieke babbelaars,
 't Loopt alles ons meê.
 Op Swanenburgiculi!
 Publiek of privaat-genie!
 Hier hebje de zee, -
 Verguldsel op sneê.

Hier hebben de luchtjes
Prefixe hun zuchtjes, -
De zetting van SPIN.
Van wangen en blikken,
Van hangen en stikken -
Daar zitje wat in
En nergens een zin!

Hier kunnen de glansen
Per se niet dan dansen, -
Komt dansen we meê.
Wat vreugd! om *geladen*
In *nonsens* te baden -
En onder de thee
Te rijmen op zee!

II. De stervende Dichter.

Snel vloog mijn penne rond, -
Sneller mijn inkt....
Groot was mijn schrijfinstinct -
Maar - ongezond.
'k Sterf en - 't verrast me niet!
'k Zing nog een laatste lied
Uit de karaf -
Één been in 't graf.

Ziet hoe AURORE thands
Bleekt van de pijn!

Waar zal de weêrga zijn
 Van mijn kadans?
 Kroonlooze FUHRI! vlugt...
 Hoort ge geen plaat-gezucht?
 't Roept om een lier!
 't Raakt me geen zier.

Schrei niet zoo, lezeres!
 't Roert me te zeer.
 Troost u: er gaan er meer
 Met me op de flesch.
 Na dit nog een koeplet
 Dat er de kroon op zet: -
 Lammer *product*
 Is nooit gedrukt!

Broeder! hoe fronsst ge zoo,
 Wordt het u bang?
 Volgt uw verbeelding noô?
Vroomt u me zang?
 Neen! want me borrelpraat
 Houdt zoo *perfect* de maat,
 Dat je er een punt
 Aan zuigen kunt.

Proeve van levenswijsheid.

II. Ik zag U.

Ik zag u LENORE! bij 't schijnsel der maan,
 Bij 't vonklende licht der planeeten.
 Ik zag u en werd met mijzelfen begaan.....
 Wat zetme de Hemel te zweeten!
 Want nooit wordt de wensch mijner ziele voldaan; -
 Mijn brein heeft het denken vergeten.

Ik zag u bij 't weiflende scheemren der lamp
 En voelde mijn binnenste beven.
 Dat zien is mijns levens rampzaligste ramp -
 Ach! verre van u moet ik leven!
 En thans, met verveling gedurig in kamp,
 Niets dat me *distractie* komt geven.

Het eenigste, dat me nog troostte in mijn leed,
 Heeft heden de krant me benomen:
 'In d' arm van een ander!' verschriklijke *weet!*
 O, mogt het u *reedlijk* bekomen....
Mon Dieu, quel effort! 't is *perjèn* ook te wreed,
Alleen zich ellendig te droomen!

Ik zag u, - niets blijft mij nu meer van 't gezicht....
 Maar neen! er is *iets* toch gebleven!
 Met u had ik nooit dit juweeltjen gedicht,

Op 't veêrende rustbed geschreven, -
En telde ik de rampen van 't leven niet ligt,
'k Had - ergerlijkst feit van mijn leven! -
De *Comfort* er aan moeten geven!!

De twee Zangers.

De doffe vlaswiek kwijnt en kleurt met valer licht
Het deluw aangezigt.
En bij dien doodschen gloor
Treedt daar een zanger voor
En somber galmt zijn klagt in 't oor:
'O mensch! uw eerste stap in 't leven
Is de eerste trede slechts naar 't graf!
Smeek zanger, in uw beden af,
Dat God u licht moog geven.

De sterrenhemel prijkt en kaatst een hemelsch licht
Den sterfling in 't gezigt.
En bij dien tintelgloor
Treedt daar een zanger voor
En lieflijk ruischt zijn lied in 't oor:
'O mensch! uw eerste stap in 't leven
Is de eerste tred in de eeuwigheid.'
Loof, zanger, de oppermajesteit:
God heeft u licht gegeven!

Een uit velen.

'Magneten zijn die lipjes, zoo betooverend,
 En toch, ze zijn zoo liefelijk en zacht;
 Uw teedre blik is hart- en ziel-veroverend
 En vonkelt, als de Orion in den nacht.
 Zoet is uw stem als zilvren klokjes klinkend
 En zaligend het drukje van uw hand,
 Lief is het lachjen op uw toontjes blinkend
 En heftig 't vuur dat in uw boezem brandt!'

Zoo fluisterde ik, op 't lagchend mondje klevend,
 Zoo lispelde ik door hare hand gedrukt
 En als in één gevoel naar boven zwevend
 Omknelde ik haar ontroerd en heel verrukt:
 En door geen stof der tastbare aard geketend,
 Doorvloog mijn blik het maatloos wolkenzog,
 Ik werd - mij zelf en wat me omgaf vergetend -
 Van zin beroofd en ben 't - God beter 't! - nog.

Raad.

Versensmeden is toch heerlijk,
 WITSENS woordenboek geen vod;
 Dichterwellust is begeerlijk,
 Maar vooral het rijmerlot, -
 Maandschrift, nieuwsblad, almanakken
 Zijn als bloemen op zijn pad;
 Hij ontvangt wel vijftig pakken
 Nieuwe werken, - wat een schat! -
 Dwaas, wie zich in onze tijden
 Voor een maandwerk abonneert,
 't Huisbudget kan weinig lijden;
 Komt! een rijmpjen geprobeerd!
 Lukt het eerst niet, 't lukt wel later,
 Alles krijgje wat je wilt:
 Zetje ziel maar onder water -
 Welkom, broeder! in ons gild!

Ongerijmdheden.

II. Reinheid.

Wilt ge, jongling, 't hoogste genot der liefde
 Smaken? Wilt ge ontroerd en verrukt en zalig
 Eens eene eedle maagd aan het kloppend harte
 Teederlijk drukken?

O, bewaar uw pad door des levens distlen,
 Door den lust der aard, die als schoone bloemen
 Blinkt, maar zwart vergift in den blanken kelk sluit, -
 Rein, zonder smetten.

Waar de drift heerscht, laat zij haar sporen achter;
Op eene effen zee, waar geen golfje rimpelt,
Drijft nog 't geele schuim, dat de donkre baren
Klotsende vormden.

O, bewaak uw hart en wil nimmer voeden
Wat het rein gevoel kan besmetten; 't eedle,
't Schoone doel uws strevens zij rein te worden,
Zuiver als Englen.

Dan zult ge eens de maagd, die uw ziel betoovert,
Die een Engel is, door het reinst gevoelen,
Trotsch aan 't harte drukken en 't hoogst genot der
Liefde genieten! -

Hij denkt aan U.

Hij denkt aan u, wanneer hem 't almanakjen
Van L.E. BOSCH *in* rood met goud omhult;
Dan is zijn ziel met liefde als opgevuld!
Maar ô! wanneer hem BRAGA 't zondags-pakjen
Ontrooft en spoelt dien koeskoes van vernis:
Dan Laura, *dan*, denk *dan* aan E. GERDIS.

Een Spion.

Ingezonden.

Zijn vader was een vuige gierigaard
Die wees en weduw goed en bloed ontroofde,
En voor dien schat, in woeker zaamgegaard,
Nog huichelend den 'grooten Gever' loofde.

Zijn moeder was de dienstmaagd, die haar heer
Te wille was en de ongetoomde lusten
Van d' ouden woekerduivel bluschte,
Totdat ze, reevlend van een lang verdorvene eer,
Hem om zijn naam van *heilig* wist te ontrusten,
Toen ze in haar schoot het blijk der schande droeg,
Waarmeê ze in ontucht haar baatzuchtig doel bejoeg.

Hij trouwde haar. Toen werd het kind geboren,
En schallend klonk bij d' eersten snik van 't wicht
De vloekspraak van het eeuwige gerigt:
'Een Scheppingsomloop ga zijn zaad verloren!
En duizend echoos baauwen 't huivrend na:
'Zijn zaad verga!'

Die teelt der zonde in dubbele zonde ontfangen,
Die telg van schaamteloosheid en vrees,
Waar nooit een scheemring van regtschapenheid voor rees;
Een vreemdeling in rein verlangen
Die zich zijn oorsprong waard bewees, -
Die kruipende en boosaardig als de slangen
List had gezogen en verraad verzon, -
Die gruwbre teelt der zonde werd *Spion*.

Spion! - geen ziel is dieper afgevallen,
Geen vagebond heeft ooit alle eer dus uitgeschud,
Geen heiligschenner ooit onreiner lust geput,
Wanneer hij 't vroom genot der onschuld kon vergallen,
Onreiner hellelust gekoesterd in 't gemoed,
Dan hij vervloekte teelt van 't hem gelijkend bloed,
Die blij de kroon zet op het huichlen van zijn vader
En 't schaamteloos bedrog van vaders pol te gader.

Hij sluipt, een schim gelijk, bij twijflig schemerlicht,
Van huis tot huis, treedt onopmerkbaar nader;
Schuw als een dief, en sluer afgerigt,
Om 't kwaad, dat hij beraamd heeft, te beglimpen,
Of duikende in den nacht ter sluik zich in te krimpen.
Zijn blik vermijdt zorgvuldig 't licht
Alsof de gloed van de oogen zou verraden,
Hoe 't luistervinkende oor zich heimlijk wil verzaden
Aan 't luidgedachte en gulgesproken woord,
Dat hij bij toeval of in blind vertrouwen hoort.
Hij zwijgt, maar weet zich zoo te wringen
Dat de al te onnoozele, uitgetart,
Zich meer en meer in duizend strikken wart
En 't sluipend monster in 't geheim laat dringen,

Dat aangebragt, waar nog een Judas 't loon ontvangt,
De galgplank vallen doet, waarmee de vrijheid hangt.

Zoo waart hij loerend rond. Zijne ingewanden blaken
Van vratig vuur, dat telkens meer behoeft;
Het vaalgeel van den nijd miskleurt zijn looden kaken,
Waarin de haat zijn voren groeft.
Hij kruipt waar kruipen winst belooft, en, aangedreven
Door 't denkbeeld van verraad, zijn hersens ingeplant
Verslijt het dwanggareel, waarin hij loopt, zijn leven
En legt zijn woeste ziel aan band.
Die dwang, bij 't onophoudlijk knagen
Aan d' ijskorst, die zijn hart bedekt,
Grijnst uit den lach, die ieders afschuw wekt,
Waar de Englen Gods het duivlenmerk in zagen,
Toen 't *anathema* werd gehoord,
In zijn geboort-uur uitgesproken:
Een snaar ontsprong de harp, die 't groot akkoord
Der schepping aangeeft, en haar klank gesmoord.

Zoo waart hij rond, van alle vreê verstoken;
Vloek op zijn hoofd en met de hel in 't hart,
Kent pligt noch deugd in 't overheerd geweten
Dat regt en Regter spottend tart.
't Gevoel, zijn boezem uitgereten,
Vertrapt hij in het slijk der zonde, waar zijn ziel
Ontmenschte en dierlijk toe verviel.
Zoo waart hij schennend rond, zóó willen wij hem haten,
Verworpling, met den zwadder overstort,
Der ongerechtigheid, die zijn boelinne wordt, -
Zoo willen we aan den vloek hem overlaten!

Alleen in 't sluw bedrog, alleen in snood verraad,
Gemeden als een pest die ziel en ligchaam doodt;
Geschuwd bij ieder en geschandvlekt waar hij gaat,
Ja van barmhartigheid verworpen in den nood!

Alleen en magteloos, den Satan vrij ten spel;
 Alleen en stervend nog verachting voor vaarwel,
 En in het oordeelsuur de welkomstgroet der hel!

Nog eens.

Nog eens vergeten speeltuig
 Ontwend aan 's Zangers handen,
 Ontstemd door loop van jaren:
 Nog eens met zwier en krachtvol
 Uit snaren, nieuw gespannen,
 Uw schoonste en reinste accoorden
 Getokkeld! - en bij 't spelen
 In weemoed weggezonden!

Nog eens dat oude deuntje
 Dat immer mij ontvlamde,
 En brengen kon in geestdrift,
 Getooverd op mijn citer!....
 Maar ach! valsch is de *g*-snaar
 En *b* klinkt ook niet zuiver....
 Zie zoo! nu zal het lukken...
 Doch neen! 't accoord van d' *a*-toon
 Verscheurt als nog mijne ooren!
 Ik kan zoo moeilijk stemmen!
 Zie zoo! 't zal eindelijk lukken.

Nog eens, nu mij de accoorden
 Der dierbre luit verrukten,
 Den Zanger van 't verleden
 Op nieuw in mij ontstoken!
 'k Heb in mijn boekenkasten
 Nog WITSEN-GEYSBEEKS lijstjen
 En tal van fraaije boeken,
 Die mij wel zullen helpen
 Bij 't maken van mijn dichten
 En 't passen van de regels....
 Welaan! met moed aan 't rijmen -
 De geest van 't *Romantisme*
 Moet mij de ziel ontgloeijen!...
 Doch, dat is nu nog gekker,
 Ik kan geen stoffe vinden.
 Nog eens dan 't oude dichtstuk
 Dat ik zoo vaak weer wegwierp,
 Van Ridder Elfrieds doodslag
 En schoone Luitprands lijden,
 Nog eens, wie weet of 't goed is!
 Gehaald uit 't lessenaartje!
 Om 't hier wat op te lappen,
 En 't daar wat toe te voegen,
 De sylben wel te tellen,
 En zóó 't geheel te vormen,
 Opdat het waardig worde,
 Te prijken..... Goede hemel!
 Daar schiet het mij te binnen,

Ik kan het nooit weer krijgen,
Want 'k wierp het ginstren driftig
In 't keukenvuur.... was 't wonder
'k Had d' *Elius* des ochtends
Van BILDERDIJK gelezen!

Gij allen, die met kunst en vliegwerk rijmen wilt,
Och! lees ook d' *Elius*, het zal u niet berouwen.
Het middel werkt *perfect*, ras wordt uw lust gestild,
Bij 't zien van zulk model zult gij u zelf mistrouwen.

Ach! dat in ieder vak bespotlijke eigenwaan
Het beeld voor oogen hield, van hem die 't hoogst mogt stijgen,
Zij zou, bij d' enklen blik, alreeds aan 't duizlen gaan,
En waar een VONDEL zong, zou 't snatrend troepje zwijgen!

Sentimenteele Poëzy.

I.

Kennst du das *Land*?
GÖTHE.

Boschaadjen, Boschaadjen!
Wat heb ik misdaan
Dat ik er alleenig in 't lommer moet gaan?

Ik kuijerde gister nog vrolijk en blij
En had er mijn liefjen geklemd aan mijn zij.
Boschaadjen! Boschaadjen! het bleef er niet bij.

Ik drukte haar handjen, ze drukte me weêr,
 En zei met een stemmetjen, eindeloos teêr:
 'Zus mag je me drukken, zoo doe je me zeer!'
 Boschaadjén, Boschaadjén! toen deed ik nog meer.

Ik kuste haar mondjen - ze gaf geen geluid -
 Maar uit haar beî oogjens keek Amor, de guit....
 Het was aan geen dovemans hartjen beduid...
 Boschaadjén, Boschaadjén! ik scheidde er niet uit.

Boschaadjén, Boschaadjén!
 Wat heb ik misdaan,
 Dat ik er zoo treurig in 't lommer moet gaan?

II.

Karel minde Rosa teeder.
Een onbekend genie.

ROOSJEN, lief ROOSJEN!
 In vorigen tijd
 Had ik u zeker een ode gewijd.
 ROOSJEN, lief ROOSJEN!
 Thans naauwlijks een groet:
 'k Heb nu een roosjen van melk en bloed.

ROOSJEN, *mijn* ROOSJEN!
 Geen roosjen is schoon,
 Sints ik de roosjes aanbid op uw koon!
 ROOSJEN, *mijn* ROOSJEN!
 Wie had het gezeid,
 Dat ik voor u nog zou rijmen? - meid! -

O Jacob!

O JACOB, o dichter, o wonder!
 Gij anders zoo geestig nu zouteloos? fij!
 Waarom hangt uw vlerkjen zoo lam aan uw zij,
 En 't pruilende lipjen naar onder?

Hield ROBJEN niet op u te plagen?
 Vond NOMAN uw dicht niet in orde me vrind?
 Of sloegen de Muzen uw zang in den wind, -
 Op DAUTZENBERG de oogen geslagen?

Of is 't omdat WILLEM de Tweede
 Verdienste vergat, ja, roëklōōs dorst bestaan,
 Niet eens zelfs U ridder van 't Leeuwjtjen te slaan.....
 VAN SOMEREN prijkt er wel mede!

Zal ik uw verdrietjes genezen?
 Laat WILLEM niet zien, wat een smart het u geeft; -
 Hij waande dan dat ge om het lintjen maar schreeft -
 En man-lief! dat mag niet zoo wezen.

Blijf net zoo met hem als voordezen.
Wees lustig, - *cacheer* dat hij 't hartjen u grieft,
Dan komt hij nog eenmaal en vraagt *als-je-blijft*
Of DOYER geen ridder wil wezen?

Eene physiologische Questie opgehelderd. *Monoloog.*

Alleen... zonder hoed... waanzinnig.
Blz. 212.

Geen lichaamsdeel ontwikkelt zich bijzonder
Of 't is ten koste van een ander.
Dixi, - *niëerde* 't zelfs een Alexander,
Een Kunstheld, antiphijsiologisch wonder -
Die LIEBIG en zijn wetenschap wenscht voor den donder.
Dixi. Maar wacht eens! op die wijze zou
De sterke ontwikkeling van den voet der vrouw
(Die taamlijk algemeen is) zich verhalen,
Bij voorbeeld, op de hersens of het hart
Of -

Jongens! maar wat wordt de boel verward!
Het *soort* van schepsel kan alleen bepalen
Wat sterke ontwikkeling is of niet;
Terwijl die *soort* weêr in het naauwst verband
Staat met de watrigheid, - wel te verstaan van 't land; -
Waardoor men duidlijk ziet
Dat in een grooten voet geen een bezwaar kan steken,
Altbands geen een, dat onze stelling zou weêrspreken.
Dixi.
't Is magnifiek bekeken!

Moderne Beeldspraak.

I.

Lieve kraantjes,
 Die de traantjes
 Uit doet leeken.
 Waar het hartjen van zou breken,
 Als de randjes
 Van heur wandjes,
 Ze niet leidden,
 Om ze zoetjens
 Als twee vloedjens
 Langs de kaakjes uit te breiden.

Kataraktjens,
 Vol extractjens
 Van verdrietjens,
 Dobbrende op die zilte vlietjens!
 Laat de traantjes
 Langs heur baantjes
 Henen vlieten
 Op de koontjes, -
 Minne-troontjes
 Waar de blosjes op verschieten!

Tweelingkraantjes,
 Laat de traantjes
 Zachtjens leeken
 Langs de koontjens die verbleeken,
 Laat ze bigglen, laat ze vloeijen,
 Laat ze uw lief gelaat besproeijen
 Als een zeetjen, -
 Waar 't idéetjen
 Af komt stoeijen!...
 Dat *dat* stroompjes langs *die* wangen,
 En *dat* water langs *dat* bleek,
 Waar ik nooit genoeg mijn zangen,
 Eindloos teeder, meê doorweek,
 Sprekend melk-en-water leek!...

II.

Een stoeigraag liefdekusjen,
 Mijn hartjen uitgevlogen,
 Meende in mijn liefjes oogen
 Te zien een spelend zusjen;
 En brandend van verlangen,
 Om 't aan zijn hart te prangen,
 Ontvloog het me om zijn lustjen
 Te boeten met zijn zusjen.

Het vloog en toog aan 't zweven,
 Maar jong en onbedreven,
 Verfladderde 't zijn leven
 En dartelde onvoldaan.

Toen sprak het moede kusjen:

'O koontjen, wenkbrauwboogjen,
En appel van het oogjen! -
O zeg, waar is mijn zusjen
En waarom heengegaan?'

Toen dolende om de tipjens,
De kultjens en de klipjens,
Viel 't zwijmlend langs haar hals,
Op liefjens boezemmalsch.

Zoo stierf dan 't liefdekusjen,
Dat door den schijn bedrogen,
Om 't beeldjen van zijn zusjen
Ontzind was heen gevlogen...
Maar met zijn lot bewogen
Dook ik bij 't kusjen neder
En stal het haastig weder,
Eer al zijn kracht ging glippen
En al zijn jeugd versterven,
En plantte 't op de lippen,
Waar 't eeuwig ommezwerven
En ommezweven mag,
Waar 't zusjen van het kusjen
Zijn broêrtjen met een lach
Omdartelde en omstreeelde,
Totdat hij - zoete weelde!
De lieve tandjes zag.

O kusjens, tandjens, klipjens!
O roosjens, lustjens, lipjens!
O opgespleten kersjen, -
O mondjen, lachjen, - al!
O zeg toch of mijn versjen
Ook tandjens krijgen zal?

Vaderlijke raadgeving in de XIXe Eeuw.

Ramper est des humains l'ambition commune,
C'est leur plaisir, c'est leur besoin.
ANDRÉ CHÉNIER.

Mijn zoon, gij gaat de wereld in,
Hoor naar uws vaders raad,
Die leere u zonder diepen zin,
Hoe 't in de wereld gaat.

Ik weet er van, geloof me vrij,
En raad u tot uw best; -
Mijn zoon, mijn eigen makelij,
Verbaster nooit van 't nest!

Ik kroop en sloop de wereld door, -
O kruip uw vader na,
En leen aan d' ouden slang het oor -
Gij ziet de vruchten dra.

Als knaap, uit nijd of ijver meest,
Toen kroop ik reeds op school,
En stoofde met gevatten geest
Mijn makkers menig kool.

Men prees mij, als ik dan in 't gniep
Hun spelen had bespied,
En aanstonds naar den meester liep,
Of hij 't verbieden liet.

Mijn makkers haatten me, - 't is waar -
Niet één vertrouwde mij --
Uw vader kroop intusschen maar
En had er voordeel bij.

Hun afkeer deerde uw vader niet; -
Monsieur, die was mijn ster; -
Wie zijns gelijken haat ontziet,
Hij brengt het nimmer ver.

Ook was ik de eerste, een kroon der jeugd,
Toen ik de school verliet,
En 't eerste kruipen, dat me heugt,
Was 't ongelukkigst niet.

Zoo ging ik voort en op dien grond
Bouw ik nog thans mijn raad,
Dien ge uit uw eigen vaders mond
Niet roekeloos versmaadt.

Wat u gebeure, ga niet regt; -
Zoo komt ge er niet, mijn zoon!
Ik heb dat anders overlegd
En oogstte *zeker* loon.

Heb vrinden - maar één vrind dat nooit,
Veel vrinden geeft gemak -
Terwijl men zich voor één vergooit;
Och Heer! ik ken dat zwak.

Hoe meer men goede vrinden heeft,
Te minder hebben ze ons.
Bedenk wat nut hun vriendschap geeft
En wring haar als een spons.

Heb vrinden, - altijd op dien voet
Dat gij geen duit verspilt, -
En denk eens, hoe ge kruipen moet
Als gij zóó slagen wilt.

Eens komt de tijd, - ik weet er van -
Dat ge u verheffen kunt, -
Juist door die vrinden, wien gij dan,
Hun warme vriendschap gunt.

Ze dienen u, omdat ge u min
En needrig bij hen hield -
En weten niet wat hooger zin
Uw kruiperij bezielt.

Ze weten 't niet, - ga stil uw gang
En kruip bij meerdren meest;
Dat is, zijn heele leven lang,
Uw vaders doen geweest.

Bij meerdren, ja, kruip daar vooral
En hou ze steeds te vrind.
Men weet nooit hoe men, bij geval,
Er dikwijls zij bij spint.

Wat schepsel heeft geen zwakken kant,
 Waar men hem grijpen kan?
 Spits daarop altoos uw verstand
 En profiteer er van.

Daarom, mijn zoon, heb alle idées,
 Maar hecht er aan geen een.
 Prijs altoos wat uw meerder prees
 En roem zijn zottigheên.

Een dwaas, die hangt aan één idée
 En zich er dood voor vecht:
 Loop met den grooten hoop maar meê, -
 Zoo komt ge best te regt.

Geef niemand aanstoot, wie 't ook zij;
 Wees nooit *uzelf* in 't minst.
 Wees *andren* - altoos wint ge er bij....
 Hun zelfzucht is uw winst.

Om *zich* verheft een ander u, -
 Totdat ge, als 't wel gelukt,
 Den sluwsten kruiper nog te sluw,
 Hen allen onderdrukt.

O kruip en kruip dan, dat u eer
 En geld en goed beklijft; -
 Niets anders is er, dat zoozeer
 De ware ambitie drijft.

Zweer altoos bij het hoog gezag
 En schuil u achter 't hoogst, -
 Loop driemaal naar de kerk per dag:
 Dat geeft een weeûwenooogst!

O kruip en, kunt gij 't, onderdruk, -
 Hoor naar uws vaders raad:
 Hij zorgt alleen voor uw geluk
 En weet, hoe 't alles gaat.

Bedrogen wil de wereld zijn, -
 Bedriegen wij haar dan!
 Met zooveel eerlijkheid in schijn,
 Dat ze ons niet vatten kan.

Ziedaar de maat der veinzerij:
 Te veel is onverstand,
 En legt u bij de kruiperij
 Maar nutloos aan den band.

Bedrieg, mijn zoon, met overleg
 En kruip uw vader na....
 Och! dat ik 't u toch duidelijk zegg'
 En 't niet verloren ga!

Maar neen! zoo zijt ge niet ontaard

Van 't vaderlijk vernuft:
Het schrander oordeel, alles waard,
Wordt door geen hart verbluft.

't Komt alles, voor wie 't wel bevroedt
Op één beginsel an:
'Dwing wien ge kunt, kruip waar ge moet:
Eerst slaaf - en dan tyran!

Ongerijmdheden.

III. Aan Emma.

Konde ik u, mijn EMMA, zeggen,
Wat er omgaat in mijn ziel,
Als gij digter aan mijn zijde
Langs het smalle voetpad treedt,
Dal zijn zand geleidt door 't lommer,
Even als een beek haar water
Kronklend langs den oever voert.

Als wij zoo te zamen wandlen,
En met vriendlijk woord bij woord
De gedachten gaan en komen,
Golvend wiegen als de zee;
Als dan de adem van den zomer
Dartelt met uw blonde lokken
En uw hand ze telkens schikt.

Als gij, bij 't bevallig scheiden
Van het glanzig lokken-gaas,
Vlugtig naar mijn zijde uw oogen
Onder 't spreken henen wendt,

En uw arm bij 't nederglijden
Langs den reinen blanken boezem,
Ligt en zacht mij even raakt; -

Konde ik zeggen welke klanken,
Bij het drukken van uw hand,
Henenglijden van uw lippen;
Konde ik zeggen, hoe ik soms
Aan eene enkele zucht blijft hangen,
Die me u beter doet begrijpen
Dan de schoonste woordenvloed!

Zalig hij, die aan zijn zijde
Zulk een engel houdt geklemd, -
O hij ademt ruimer, vrijer,
En voor d' ongeboeiden geest
Rijzen hemelsche gedachten
Idealen vol verheffing:
Onschuld, Liefde, Deugd en Eer.

Konde ik u, mijn EMMA, zeggen
Wat er omgaat in mijn ziel!...
Neen, gij moogt het, lieve, lezen,
Waar het in mij staat gegrift:
Want de woorden van ons menschen
Zijn gelijk geplukte rozen,
Snel verbleekt en ras vergaan!

Een gemoedelijk Epistelkje.

Onderschept.

Uwé, die zoo zeer geleerd is
En zoo Wel Eerwaard er bij,
Weet toch zeker hoe 't verkeerd is,
Om me zonder 't minst kopij
In den brand te laten zitten; -
Des te meer nog, daar we niet
Op Uwés productjes vitten,
Blijkens 't laatste Lentelied, -
Waar Uwé in had geschreven
Dat het zonde en schande was,
't Voorjaar in de stad te leven,
Overmits het groene gras!
Hebben we iets er in bekeven?
Och! we geven alles toe:
Dat er krokusjes in bloeijen, -
Dat de koetjes er in stoeijen, -
Dat een koe doet als een koe;
Dat Uwé, je pastoretjen,
En je graauwe boekenstal,
En je ouwe trouwe MIETJEN
Zitten in een tranendal.
Dat Uwé in rijm moogt spreken,

Net als Uwé Zondags preêkt;
Zonder Uwés hoofd te breken,
Of er wel een zin in steekt:
Alles willen we accorderen,
Alles, lieve dominé!
Och! we vergen van de *Heeren*,
Nooit of zelden een *idée*. -
Maar indien Uwé bepaald heeft
Voort te sloffen ... op je post!
Alles wat Uwé vertaald heeft
Is dan voortaan flaauwe kost;
Van je preêken deugt geen letter,
Al je rijmen is ellend:
Lukt het ons, je wordt een Ketter,
En - dat dit je ziel verpletter! -
Nooit een BOEKZAAL weêr present!

Opvoeding onder het eten.

PAPA.

Waarvan houdt gij het meeste, JANTJEN!
Van uw papaatjen of uw mamaatjen?

JANTJEN.

(*Wijzende met zijn mooie handjen*)
Antwoordt: Van een eijerslaadjen.

Weetje waarom KLARAAS koon
Enkel Lelies spreidt ten toon?
Weetje 't? - Och! omdat de Roos
WILLEMS neus tot zetel koos.

Het bloempjen der Onschuld.^{*)}
**(Proeve van idealische bloemisterij, bijzonder voor
jongejufvrouwen.)**

Maakt lieve koepletjens.

BRAGA.

Zie dat bloempjen, zacht van kleuren,
Lieflijk bloeijen ia den hof;
Treed zijn kelkjen, rijk aan geuren,
Lieve! roekloos niet in 't stof.

Laat het immer vrolijk prijken, -
Och! het bloempjen is zoo teêr!
Spoedig, zoo ge er van mogt wijken,
Spoedig hing het slap ter neêr!

Waak, als woeste najaarsvlagen
De eiken rukken uit den grond;
Waak, als felle donderslagen
Raatlen om het wereldrond.

Maar niet slechts bij onweêrsvlagen
Ziet gij dat het bloempje kwijnt:
Hoed het ook in heldre dagen,
Als de zon verkwikkend schijnt.

Hoed het voor den dartlen vlinder
Die het vlugtig naauw geniet,
Fladderende hier en ginder
Henendartelt in 't verschiet.

Hoed het voor den stillen kruiper,
Die de blaadjens heimlijk knaagt,
Weer den worm, dien sluwen sluiper,
Die haar lenteblos belaagt.

Wee u, 't zou dan welkend, treurend,
Voor de bij geen honig zijn; -
Uit het kelkjen eens zoo geurend,
Zoog de spin alleen venijn.

Lieve! 't bloempje is zoo onschuldig!
't Heeft geen weêrga op deze aard!
Hoed het, lieve, dan zorgvuldig;
Dubbel is 't uw zorgen waard.

Blijve 't zuiver, ongeschonden!
Als dan eens uw doodsuur slaat,
Als uw ziel aan 't slof ontbonden,
Blij te moê, dit dal verlaat:

*) Bij het plaatsn van dit stukjen, huldigen wij gaarne het ontluikende talent der lieve inzendster en stemmen bereidwillig haar verzoek toe, om als *prima donna* in onze troep te worden opgenomen.
De voornaamste der Broederen.

Bloeit het bloempjen, zacht en teder,
In eene engelreine sfeer,
Onverwelkt en heerlijk weder;
Dáár bedreigt geen dood het meer!

Blijve 't zuiver, ongeschonden,
En zoo eens uw doodsuur sla,
Late 't bloempjen, hier ontbonden,
Zoete geuren achterna!

Holland.

Een kranke, 't sterven na, omringd van vriend en magen
En peinzende aan den tijd, toen, vol van heldenmoed,
Hij door een zee van rook, van golven en van bloed,
Oud-Hollands vaandels ter verwinning had gedragen,
Europa siddren deed en Englands trots geslagen,
Geknot werd op 't gebied van d' ongestuimen vloed.
Maar de ondergaande zon verspreidt haar lesten gloed,
Zijn nakend sterfuur is de erinring van die dagen.
Geen hulp, geen redding roep' 't verleden uit dien nacht!
Geef aan de republiek haar *Ruiters* en haar kracht,
Dan leeft de kranke - een ijdel droombeeld is 't verleden.
Hij sterft, - een grijsaard afgemarteld door de pijn.
Europaas Staten! ziet uw beeldtnis in dit heden:
Wat Holland thans is, ziet! het zal uw toekomst zijn.

Iets klassieks uit het hedendaagsche Genre. Laura.

Ingezonden.

Dees dichtkunst tart het roesten van de jaren.
G. BRANDT.

I.

Ik heb haar weêrgezien! haar, die mijne oogen zagen
Om als een vroom geloof haar in de ziel te dragen! -
Gelijk een wyrookvat, dat in den tempel brandt,
Maar zachte geuren mengt aan kinderlijke beden,
Is de adem harer ziel met balsemgeur gegleden
Op de enkle vrome daad, mijn God ten offerand
Gebragt, bij vele dwaas- en ongeregtigheden.

Ik heb haar weêrgezien! Maar 'k zie niet meer de plooijen
Van 't witte maagdengaas den ranken leest betooijen:
Het altaar is ontbloot; de sluijer afgerukt;.....
'*De schoone vrouw!!...*' voor *u*, wier onverzaadbare oogen
Geen sluijer ergens zien of wanen zich bedrogen;
Voor *u!* - MIJ heeft een schoon van hooger prijs verrukt;
Voor *u!* - MIJ blijft een traan van stille smart te droogen.

Een traan, die langzaam vloeit, gelijk de druppen leken
Van 't overdauwde blad, wanneer de schaduws bleeken,
De troostende Englen Gods, die rondgaan in den nacht
En met het morgenrood in dunne neevlen stijgen; -
Een traan, waarvoor het woord eerbiedig stil moet zwijgen:
Hij stemt met spraakgeluid noch menschelijke klagt,
En doet het moede hoofd niet op den boezem zijgen.

Wanneer die traan me ontrolt in eenzame oogenblikken,
Wil de afgepijnde geest zich aan de bron verkwikken
Van 't heugelijk weleer, - helaas! zoolang voorbij!...
(Gelijk een knaap zich schikt, verkleumd door wind en regen,
Aan d' ouderlijken haard.) - en denkende aan den zegen,
Dien mij de hemel gaf, wordt nog, - wordt LAURA mij
Een goede geest des lichts op dikwerf donkre wegen.

Ja, - LAURA: - 't is me een leuze, een heilig woord gebleven!
En 't golvend witte doek, door zachten wind gedreven,
Dat, als een lentewolk, in reine glansen zweeft,
Houdt in een stommen blik mijn geest nog opgetogen;
Alsof nog voor mijn oog die vormen zich bewogen,
De popelslanke leest, die zóóveel hemelsch heelt,
Dat wij bij 't zien met schroom ons vragen: 'Zoude ik 't mogen?'

Driest zij mijn oog: - maar wie vermag het af te wenden?
Hoezeer ik telkens dacht het zuivre waas te schenden,
Waarin schroomvallig zich de droomverschijsning hult.
Zóó zoekt het starende oog een vogel na te streven,

Die, op zijn rappe wiek steeds hoger heengedreven,
Ons telkens dreigt te ontgaan. - Wij zien en 't zien vervult
Voor 't oogeblik geheel de werking van ons leven.

En met dat alles, eens *moest* ik u dus ontmoeten,
De schoone vrouw!... door elk gehuldigd, aan wier voeten
De volkshoop nederknielt, zooals het volk aanbidt, -
Het volk, een schel waaruit slechts valsche toonen klinken,
Een mengelklomp waarin geene edele ertsen blinken...
Maar neen... O laat ik niet mijne Englen in het wit,
Te wreevlig van gemoed en roekeloos verminken.

Mijne Englen; - meer dan ééne is voor mij heen gevaren,
En zalig is 't mij nog, om ze allen na te staren,
Die haar bevalligheên, als bloemen van één steel,
Tot levend zinnebeeld voor mijnen geest vermengen,
Dat van mijn rijke jeugd getuigenis moog' brengen
Aan 't enkle vriendenhart, waarvoor ik 't niet verheel,
Noch 't hartverheugend *heil*, noch 't heimlijk tranen-plengen!

II.

U, LAURA! die mij lief en goed waart boven allen,
Ook u de tooverstaf reeds uit de hand gevallen,
De schepter, dien u eens mijn ziel aanbiddend gaf?
Ook gij, den *pedestal* ontrukkt bij de andre beelden,
Waarom in 't bloemrijk veld mijn zestien jaren speelden?
Ook gij, aanminnige? - de twijfling ligt ten straf,
Die mij bekruipt en spot met elke ontastbre weelde.

O grimmig hoongelach! o razernij des dooven
Van ziel, die tastend gaat en nimmer durft gelooven!
Maar ver van mij!.... 't geloof is mij het *zijn* meteen:
Zóó, toen 'k dit alles sprak, was 't mij als zou zij 't lezen:
En 't blijve zóó voor mij, al moge 't anders wezen!
Ook heb ik duldloos wee in 't zwoegend hart geleên...
Ik wierp haar af en ben verligt - misschien genezen.

III.

Ik heb haar weêrgezien en tevens weêr verloren!
 Wordt ooit de vroegre tijd voor mijnen geest herboren;
 Het zij slechts in een uur aan eenzaamheid gewijd:
 Want voor de wereld zou de daad van mijn gepeinen
 Als de overraste knaap, bevreesd voor spotzucht, deinzen.
 Zoo scheidt men van zijn hart, zoo leert men door den tijd
 Elk kinderlijk gebed en teêr gevoel ontveinzen.

Maar de adel van de ziel blijft altijd luid getuigen,
 Al valt de gloriekroon van kristallijn in duigen:
 Geene angst voor wereldspot, doodt in ons hart den *mensch*.
 O! moge ons in de jeugd het hemelsch zien bekoren -
 Het zal in later tijd de stem des regts niet smoren;
 Een traan wordt ons vergund, maar niet de dwaze wensch
 Om immer, werkeloos, naar harpgeluid te hooren.

Ras wordt verbeelding, die den knaap eens mogt verrukken
 Door 't grillig harpakkoord, - een beedlares op krukken,
 Waarmeê de man vol kracht in schande stromplen moet;
 Terwijl hij 't loon verwerpt der goede en edle daden,
 Waartoe regtschapenheid en kloeke deugd hem raden.
 O wie dit heerlijk ooft verschoppe met den voet,
 Ik zal 't om rozenblad noch lauwertuijg versmaden!

De LAURA mijner jeugd blijv' heilig, ongeschonden!
 Zoo ook de schoone vrouw, die ik heb weêrgevonden. -
 De goddelijke vraag, die ze eens voor mij behield,
 En 't vriendlijk antwoord zaam met ééne krans te omwinden,
 En haren dubblen naam tot ééne te verbinden, -
 Dit is de huldiging die mij op nieuw bezielt
 En mij, zij 't voor mij zelf, *mijn* LAURA weêr doet vinden.

Mijn LAURA: - beter zou 'k welligt mijn *Engel* zeggen?
 Maar waarom? Om 't mij zelf of andren uit te leggen?
 Onnut, voor die 't niet weet: onnoodig, dien 't verstaat -
 En LAURA, gij die 't leest en 't nooit geheel zult *weten*,
 Wat liefde ge ongewild te roekloos hebt versmeten!
 De jongst geslaakte zucht, die met mijn adem gaat,
 Ontglipt mij wel voor u, maar schaamt zich elk vermeten,
 En schoon hij niet vergeet, hij vraagt geen NIET VERGETEN.

Rijmt.

Rijmt, poëeten en poëetjes!
 Voor het uijgst volk der aard; -
 't Is uw leuterzangen waard.
 Rijmt van koetjens en van kalfjens
 En van knuttrig zielsgenot, -
 Alles even laf en zot.

Bakerdeuntjens, wiegeliédjens,
 Alles wat maar domlen doet, -

Alles wat maar rijmt is goed!
't Geestig volkjen houdt van dutten, -
Och! beseft uw roeping wel,
Zorgt dat niets hun hersens kwel'.

Zorgt er voor, me goeje vrinden!
Rijmt en lijmt, - dan benje klaar, -
Leêge klanken aan mekaâr.
Honderd duizend moetje er vinden
Waar geen mensch een zin aan hecht...
Zin of geen, het komt teregt.

Hoe gelukkig is een rijmer,
Met zijn GEYSBEEK in de hand,
In ons lieve vaderland,
Waar men klanken zonder waarde
Die men *quasi* half bevat,
Voor de hoogste wijsheid schat.

Waar men jaar en dag mag praten
Over krom en over regt, -
Mits men niets ter wereld zegt;
Waar men nooit naar 't *fond* mag vragen,
Wat men hoort of wat men ziet:
Och! het *fond* bestaat er niet.

Waarom zou er 't *fond* ook wezen? -
Komt, verknoeit, verwringt de taal;
Dat geen één idée u maal!
Rammelt alles door elkander, -
Lustig, rijmers! gaat ons voor,
Anders raken we van 't spoor.

Laat ons eeuwig in den dommel
 Wawlen over niemendal:
 Nagedachte roert den gal.
 Laat ons eeuwig maar zoetsappig
 Voortgaan op den ouden voet,
 't Komt van zelf waar 't wezen moet.

Rijmt poëeten en poëetjes!
 Altoos loddrig, half in slaap:
 Huwt den ezel aan den aap
 Tot een zinnebeeldig monster
 Dat, geloovig aangebeên,
 De afgoôn *reduceert* tot één.

Rijmt in 't honderd, laat den *nonsens*
 Vloeijen, stroomen overal; -
 Kroont u zelv' en houdtje mal.
 Rijmt, poëeten en poëetjes!
 Voor het uijgst volk der aard -
 't Is uw leuterzangen waard.

Een kolommetje misdruk.

Der menschliche Kopf ist ein so sonderbares Ding, dass wenn wir oft
 einen genau zu kennen glauben, sich ganz unerwartet darinnen neue
 Ansichten in das endlose Thal des Unsinnns eröffnen.
Preusfischer Volksfreund.

De *reizer teêr* die door den nachtwind wil geschoren zijn,
Naar iedren schijn-
Geboorte en ouderdom,
 Is Pelgrims *somber beeld*, wiens *bron van weedom*, dom,
 Uit de *asch des tijds*, begraven in zijn ziel,
 Als huldebrand op eens haar weêr ten deele viel -

'Die wel te recht den naam voert van MARIË:
 Daar is een BITTER WEE aan dezen naam verwant;
 Daar heerscht een duistre toon, een droeve melodië
 In 't *zoet* MARIË -
 Die pijnlijk was voor 't hart - licht doodlyk voor 't verstand!
 Maar o! hij zwijmelt door een *onschuldsblos* verengeld,
 Haar bruine lokken met zijn blonder *niet* gemengeld,
 Dáárheen - in droeve *schemel*
 Van menschlijk weten, dwaas geremel,
 Of, - zet zijn hart der wanhoop open,
 En waagt het, *ademloos*, op de eeuwigheid te hopen -

We willen 't op den muur van 't Dolhuis schrijven: -
 't Kan in AURORA *breeder* net zoo goed *verblijven!*
 Die wordt nog lang *na* dezen
 Om 't puik van nonsens dat ze geeft gelezen.....
 Of - 't moest soms om de plaatjens wezen?

Afscheidstranen.

(Ingezonden.)

Het schip verdwijnt. Ach! enkel golven
Hoe ik mijn oogen oversper:
Één slipje nog! - neen; ook verdwenen -
En niets dan golven heinde en ver.

Naar de Oost! naar de Oost! gij hebt gekozen;
Uw keus, mijn HERMAN! viel me bang.
Uw vader heeft zijn zoon verloren, -
Ach! ik ben oud en 't is voor lang.

Naar de Oost! en alles reeds verdwenen!
Geen stipje meer op 't eindloos vlak!
'k Heb veel op aarde reeds gedragen;
Maar niets dat zóó mij 't harte brak.

Uw moeder is mij vroeg ontnomen,
En 't was een diepe, harde slag;
Maar levend hier op aard te scheiden,
Uit eigen wil, - voor immer - ach!

Dit afscheid is veel meer dan sterven;
De dood voert immers hemelwaart!
Maar drukte ik ook voor 't laatst uw handen,
Gij, HERMAN! blijft terug op de aard.

Mijn oog is nat, mijn hart gebroken.
 Mijn zoon, mijn HERMAN! 't was uw keus;
 Maar denk aan 't laatste woord uws vaders:
 Met God en de eere blijve uw leus!

En is zij dit, - ofschoon het scheiden
 De diepte mijner ziel beroert;
 Ofschoon de smart tot morrend klagen
 Mijn opgekropt gemoed vervoert.

En is zij dit, - vaar dan in vrede
 Naar de onbekende strecken voort;
 'k Wil u zoo min als vroeger binden,
 Al heeft het leed mijn ziel doorboord.

Ja, vaar in vrede langs de baren,
 En keer eens weêr tot d' ouden man;
 Al is 't een droom en ijdel 't hopen,
 Ach, laat mij 't wanen, zoo ik kan.

O, mogt het zijn! Maar wat geschiede
 Ik wil berusten in mijn lot,
 En biddend heul en sterkte smeeken
 Van uw en mijn en EMMAAS God.

Vaarwel, voor 't laatst, en zag uw moeder
 Misschien, hoe ik u 't afscheid bood:
 O moge u steeds haar geest omzweven;
 Mij was ze een engel in haar leven,
 U zij ze 't na haar dood.

Medaille.

Aan ijdeltuiterij het lieve geld te geven
 Was nooit mijn zwak:
 Ik zou het liever nog aan de armen geven.

Keerzijde.

Maar houd het nog veel liever in mijn zak.

Proeve van Levenswijsheid.

III.

Hoe of ik ben.

Een ander zitte in 't eerste morgendagen,
 Van KA of KEE te kliemen en te klagen,
 Om 's middags haar brutaal ten echt te vragen; -
 Zoo ben ik niet!

Een ander kweeke ondichterlijk verlangen, -

Een ander min' die lelieblanke wangen,
Of kleur' met rozerood zijn minnezangen, -
Zoo ben ik niet.

Een ander moge in eens zijn keus bepalen
En zonder meer te snufflen of te dwalen
Zich voor de sexe in 't algemeen verstalen; -
Zoo ben ik niet.

Ik, die de liefde ken in al haar phasen, -
Ik werp mijn hart niet roekloos door de glazen; -
Zoo ben ik niet....
Ik, gun me tijd om 's avonds uit te razen.

Dan zit ik stil poëtisch te overdenken
Of ik mijn hart aan LAURA weg zal schenken,
En wat een ander voor heeft boven haar.
Dan zie ik beurtlings mij door twintig liefjens wenken; -
En roer ik *comme il-faut* voor elk een snaar,
Dan ben 'k verliefd en spaar ik geen misbaar, -
Dan kweel ik liedekens *à tout hasard*; -
Mijn heele ziel lijkt in mijn lijf te zengen:
Ik zoen de meid, die mij me licht komt brengen -
En ingedut, dan trouw ik met een koop
De leelijkste en de rijkste van de troep.

Een leeningspoët.

Niets is zoo zeer gerieflijk naar mijn meening
Dan Romantiek voor blind en dol,
Want BYRON geeft vrijwillig in de leening;
Die leening komt door dwang + onzin altijd vol.

Zij viel.

Zij viel, omdat zij lief had en vertrouwen dorst,
 Omdat geen zelfzucht in haar boezem woonde; -
 Haar hart sloeg ruimer in de vrije borst
 Voor wie zich edel - maar, helaas! - te zwak betoonde.

Zijn ziel was eerlijk en de hare waard.
 Één zucht, één streven had ze zaamverbonden
 In 't heiligste verbond der aard, -
 Het eenigste, dat rein bevonden,
 De menschheid aan den hemel paart,
 Maar wordt het eens in heiligheid geschonden,
 Niets dan verschrikking en ellende baart.

Zij viel te dieper in den afgrond neder,
 Hoe hooger zij haaf liefde droeg.
 Haar stoute geest, (al was haar inborst teder)
 Die onbedacht der liefde een sterkte vroeg,
 Alleen aan 't koud gemoed gegeven,
 Keerde uit den zwijmel tot de werkelijkheid van 't leven
 Rampzalig weêr, te meer met schuld bevracht,
 Naarmate zo eenmaal, in haar volle reinheidskracht,
 Met hooger zin, den dwang voorbij dorst streven,
 En rijker offer van vrijmoedig denken bragt.

Haar vriendelijke blik, bij 't rondzien om zich henen,
 Nam ieder voor haar in,
 Daar ze ieder troost en blijheid wou verleenen,
 Uit onbedorven menschenmin:
 Een liefde, die in weldoen vreugd mogt vinden
 En gaarne een zachter band
 Van tedere eenheid om 't geslacht wou binden,
 Dat, als een banneling ontroofd aan 't Vaderland,
 De wijde wereld om moet dwalen, -
 Waar nooit een hart aan 't vragend hart moest falen,
 Noch aan behoefte eens broeders trouwe hand.

Haar gulle lach sprak, vóór zij 't uit mogt spreken
 Van welgemeende hartlijkheid,
 Die als een lichtvloed 't wolkgespan deed breken,
 Dat menig geest met schaduw overspreidt, -
 Die nieuw genot, nieuw leven doet ontluiken,
 Waar 't moè vernuft
 Arm aan geloof, alleen, verlaten, suft,
 En werkeloos den moed ziet onderduiken.

Haar woord was als een zuivere orgeltoon
 Die 't oor verrukt, en in de zielen dringend,
 Ons opvoert voor des Scheppers troon;
 Terwijl we, ons de aard en de aardsche zorg ontwringend,
 Bedenken leeren, dat in d' eeuwigheid alleen
 De hoop ligt der volmaking hier beneên,
 Van 't geen verheerlijkt niet meer af zal vallen,
 Wanneer de wekbazuin van d' oordeelsdag
 Het eind van 't lijden en 't getuignis uit zal schallen,

Wat kiemontwikk'ling in ons noodlot lag.

Haar woord en taal bezielde met gedachten.
Die vrede in waarheid over 't mensdom brachten.

Zoo zag men haar, bevallig, zacht en schoon,
De blonde maagd, in vroomheid aangebeden
Door d' onbedwongen, vrijen zoon,
Die met haar iedre laagheid zou vertreden,
En zoeken beter, zelfverworven loon. --

Hun leven werd een eedle worstelstrijd,
Waarin zij waanden te overwinnen --
Minachtende in hun grootheid bitsen nijd,
Niet tellende in hun vlugt de kluisters van hun tijd.
Bij 't al te zeer verleidende aas der zinnen. -

Zij vielen. Nog getuigt niets van den val
Voor 't oog der wereld, - die zich wreken zal! -
Te wreeder, daar ze in wrevel 't hoofd moest buigen
Voor haar die, schuldloos, mogt getuigen
Van onbekrompen liefdezin,
En huichelheiligheid dorst aan de kaak te stellen,
Waar lafheid en belangzucht zich om kwellen; -
Of slaafsche schroom der deugd ooit tot gewin
En 't waar gevoel ten offer kon verstrekken!

Nog mogt geen moeder haar geheim ontdekken:
Verheugd omhelst zij nog haar kind,
Waar zij zich selv', naar 't hart, in wedervindt, -
Waarin zij nooit den geest bevroedde,
Die stout ontwies aan menschelijken roede
En moederlijke zorg,
Die veel ongangbaars in de wereld in zich borg.

O smart des doods der vrome vrouw, der moeder,
 Die kermend en wanhopend handen wringt,
 Door 't schrikbeeld van haar eerstlings schande omringd...
 O stille woede van den diepverbolgen broeder,
 Die zich gekrenkt voelt in zijne eer, -
 Wiens woeste wraakkreet in den gorgel half-bedwongen
 Te barsten dreigt uit de overkropte longen...
 O gruwlijk leed, o wraakwee, nooit voldongen, -
 't Ploft al verplettend neêr
 Op haar wier geest, te roekeloos vermeten,
 Vergat hoe de aarde ons slaan blijft in 't gareel;
 Wat boeijen onze ziel hebbe afgesmeten,
 De boei der aardsche pligtvervulling is ons deel
 Zoolang wij hier zijn. Wee hun die 't vergeten!
 Wee haar, die viel! - -
 Een nacht van ramp dekt de afgedwaalde ziel.

Waar is de steun, de troost te zoeken?
 Waar is de sterkte der gedachte been?
 Wie is meewarig voor haar bang geweest?
 De wereld zal om 't zeerste haar vervloeken...
 Valt aan! valt aan! en steenigt haar!
 Geen jammervloeken zijn te zwaar
 Voor de ongelukkige, die u voorbij dorst streven
 En 't voorbeeld van een vrijer deugd wou geven:
 Die u trotseerde en achteloos op den schijn
 (O droombeeld!) zeker van zich zelve dacht te zijn!
 Haar doel was grootsch - en ze is er bij bezweken....
 Zij viel: - nu moogt ge n aan haar wreken.
 O treedt nu nader, - trapt haar neêr in 't slijk, -
 Geeft van uw wijsheid, van uw deugd thands blijk!
 Zoekt u in haar vernedering te heffen:
 Nu kunt ge straffeloos haar treffen,
 Wier onschuld u een doren was in 't oog...
 Schijnvromen! wie geen hersenschim bedroog; -
 Hoogmoedige waanwijzen,
 Die gul zijt in uw eigen overleg te prijzen; -
 Laauwhartigen, die nimmer warm gevoelt, -
 Laagdenkenden, die nooit iets grootsch bedoelt -
 Gij allen, die de wereld in uw macht hebt,
 Gij, die *de wereld* zijt; -
 Vooral gij, vrouwen, die geene andre kracht hebt
 Dan aan de vrees ontleend, waarin ge uw ziel verslijt, -
 Verbant haar uit uw mededogen.
 Zij viel: - zóó valt *gij* nimmer, - neen!
 Zóó valt gij niet, - raapt elk een steen
 En steenigt haar! - *wij* ook, *wij* gaan u voor....
 Gelogen!!
 Goddank! gelogen is dat woord!
 Om eigen dwaasheidsschuld bewogen,
 Zou 't erger dan een broedermoord
 Mij branden als een gruwel op 't geweten,
 Indien ik, laag genoeg, mij zelven kon vergeten
 En schoppen wie gevallen ligt.
 Bedekken we ons veeleer 't gezigt
 Bij 't noodlot eener zuster, - van een wezen,

Dat zwak als wij, den afgrond ingesleurd,
Weêr liefdriek door ons opgebeurd
Verrijzen moog', - welligt als uitgelezen'...
Bij God worde eens de worsteling geprezen
Bij Hem, Die 't lijden dezer aard vergeldt.
Hij kent den strijd, Die alle slagen telt,
Hij peilt de wonden en Hij zal genezen...
Hij Die de krachten en de wapens gaf
Behoeft naar d' uitslag niet te vragen: -
Dat ieder strijde tot aan 't graf
En hem het oordeel op blijv' dragen...
Noch zich, noch andren kent men, noch ook 't lot
Ons drupsgewijs voor eeuwig toegemeten.
Niets weet ik, dan 't bestaan in sterkte van een God,
En eigen zwakheid.... ach! wat zou ik meerder weten!

O! daarom laat mij treuren om den val
Der trouwe ziel, door 't noodlot neêrgeslagen.
Laat mij beweenen en beklagen
De bitterheid der wereld, die haar gal
Zal spuwen over 't hart, dat werd verwonnen,
In 't al te grootsch, zelfstandig strijdbestaan, -
Zij minder slecht, dan dwaas en onbezonnen!
Wij willen hooger in de waarheid gaan,
Wij willen *hier* verschoonen en verheelen...
O moge ons eens vrijzinniger gemoed
Dat men te noê bij 't algemeen ontmoet,
Echt Christlijk dus in nood en dood bedeelen
Met steun en troost naar die genademaat,
Die niets vervloekt, dan laagheid en verraad.

Zij viel. Gij God, de kracht, de macht en 't al,
De groote Geest in 't eenig groot Heelal, -
U zij het weten, 't eeuwige beslissen...
ONS de barmhartigheid,
Bij 't eigenschulderkennend gissen
Naar schijn en waarzijn in alle eeuwigheid.

De zegepraal der Huwelijkstrouw.

Dramatische voorstelling van eene oude gebeurtenis, in vijf tafereelen.

(Ingezondene schets, ter uitwerking voorgesteld aan alle poëtische project-geniën van den lande.)

PERSONEN.

Sprekenden.

CALPURNIA, *vrouw van den provoost.*

EUFRASIA, *hare dochter.*

VALERIUS, *ridder en man van EUFRASIA.*

Een tuinman.

Een barbier.

Zwijgenden.

Eenige gasten.

Een hond.

Een boom.

Een speld.

Een lancet enz.

(Het stuk speelt te Rome en loopt uiterlijk binnen drie dagen af.)

Eerste tafereel.

Huiskamer van VALERIUS. CALPURNIA. EUFRASIA.

Op roerenden toon deelt EUFRASIA aan hare moeder het rampzalige lot mede, dat haar getroffen heeft door den echt met VALERIUS. Hij is een ongevoelig monster, die liever naar bed gaat dan 's nachts een gezigt te zetten tegen de maan, nat van tranen en van daauw, die met een kalm gelaat op de klok zit te kijken hoe laat of het is en den Haarlemmer Courant leest met drooge oogen. EUFRASIA verklaart dus dat zij besloten heeft een anderen man aan te leggen, die gevoelig is voor uitroepingsteekens en streepjes: zij meent dien gevonden te hebben in zekeren jeugdigen ridder, wien hare moeder kent. CALPURNIA zoekt hare dochter eerst af te brengen van dit plan, zich beroepende op hare getrouwheid aan EUFRASIAAS vader, die niet veel beter is dan VALERIUS, maar keurt de zaak ten leste goed, haar nogtans radende, om eerst eens te beproeven, hoe groot haar magt en invloed is op haren man en in hoever zij hem kan blinddoeken.

Tusschen het I^e en IIe tafereel wordt er een groot vuurwerk afgestoken, in hetwelk een Noordamerikaansche boschbrand geestig wordt voorgesteld.

Tweede tafereel.

Hetzelfde vertrek; vuur op den haard. EUFRASIA, de tuinman, de boom ligt midden in de kamer.

Cavatina van den tuinman, die zich verontschuldigt dat hij op Mevrouws uitdrukkelijk bevel den lievelingsboom van Mijnheer heeft moeten omhouwen en in een smeltend *mineur* zijne vreeze te kennen geeft voor de gevolgen. EUFRASIA verzekert dat haar echtgenoot, geheel verkleumd te huis komende, verkwikt zal worden door den gloed, wanneer zij den boom in het vuur werpen, 't geen geschiedt. Tuinman *exit*. VALERIUS

komt snuivende en ruikeude binnen en beweert dat er groen hout op het vuur ligt, - daar herkent hij zijnen boom en overstelpt EUFRASIA met een vloed van scheldwoorden (NB. de uitwerking in rijmelooze jamben kan hier het werk veel verligten). Deze antwoordt met een vloed warme tranen en betuigt, dat zij alles ten beste overlegd had, maar alles ook door hem ten ergste wordt opgenomen. VALERIUS getroffen door zoo vele goedheid schenkt haar vergiffenis.

Tusschen het IIe en IIIe tafereel wordt er aan eenig ontluikend talent gelegenheid gegeven, om door het publiek geäpplaudisseerd te worden.

Derde tafereel.

Slaapkamer van VALERIUS: een ouderwetsch ledekant met opgeslagen gordijnen. Het bed is gedekt met eene schoone linnen spreij, waarop het nachtgoed van VALERIUS en EUFRASIA ligt; een nachttafeltje, een hondenmand enzv. EUFRASIA, een hond, later VALERIUS.

Bedrukt leest EUFRASIA *en demi-toilette* een brief van moeder, die, in antwoord op haar schrijven, dat alles wèl gelukt is, haar eene tweede proefneming aanraadt, namelijk door het dooden van den schoothond van VALERIUS. EUFRASIA besluit moeder te gehoorzamen.

VALERIUS komt binnen. Het paar kleedt zich uit en VALERIUS stapt eerst in bed. De hond springt hem na, doch EUFRASIA grijpt het dier in den nek, kwakt het tegen den muur en de hond blijft dood liggen. VALERIUS springt uit bed en tiert en raast. Zijne vrouw wijst weenende aan, hoe de hond met zijne pooten de schoone spreij bezoeid heeft, klaagt over miskenning van hare zuivere beginselen en krijgt ten langen laatste VALERIUS tot bedaren, die met haar in bed stapt. Het gordijn valt.

Tusschen het IIIe en IVe tafereel Simfonie uit *C mol*, die het snurken der echtgenooten, het opkomen van de zon, het hanengekraai, het ontbijt en het koffijdrinken nabootst.

Vierde tafereel.

Eetzaal van VALERIUS: de tafel is geheel gedekt. EUFRASIA. CALPURNIA.

EUFRASIA meldt den gewenschten uitslag aan hare moeder en verklaart dat zij nu, verzekerd van het vermogen harer tranen op VALERIUS, aan den jongen ridder zich met lijf en ziel wil overgeven, doch moeder raadt haar aan, om nog eene proeve te wagen. Verschillende gasten en VALERIUS zelf treden inmiddels binnen. CALPURNIA fluistert aan hare dochter iets in en men zet zich aan tafel. EUFRASIA verbindt met eene speld haar staatsiejonon aan het tafellaken en plotseling zeggende dat zij iets vergeten heeft, staat zij in allerijl op, doch sleept het tafellaken mede. Alle schotels rollen door en op elkander: verscheidene verbrijzelen op de hoofden der gasten, die achteruit stuivende de gansche tafel om verre werpen. GROOT TAFEREEL: VALERIUS ligt geheel bedolven onder de assi, etten en zwemt in de vlade rond; alle gasten liggen op en onder malkander. CALPURNIA alleen en EUFRASIA staan overeind en heffen den grafzang aan, welken het orchest voorspeelt. Het gordijn valt.

Tusschen het IVe en V^e tafereel groote dans met pirouetten, uitgevoerd door acht barbiersjongens en acht sappeurs, waarbij de sappeurs op eene verwonderlijk vlugge wijze geschoren worden.

Vijfde tafereel.

Huiskamer van VALERIUS. De barbier, later VALERIUS, EUFRASIA enz.

De barbier wordt door den huisknecht binnengeleid: zoodra de barbier het publiek ziet, begint hij te zingen, maar staakt het lied, nadat VALERIUS en EUFRASIA geërmd zijn binnengekomen. VALERIUS geeft *respectueus* aan zijne vrouw te kennen, dat ze moet gelaten worden. EUFRASIA is verwonderd en verzoekt de reden te weten. Nu volgt eene scène, welke het oorspronkelijke zijn moet van die tusschen GUIJ den Vlaming en MACHTELD, waarin VALERIUS haar duidelijk bewijst, dat zij verdoemd bloed in haar lijf heeft en daaraan alleen de parten zijn toe te schrijven om den boom af te houwen, den hond dood te slaan en hem beschaamd te maken voor al de gasten. Vergeefs smeekt zij om genade: hij haalt den dooden hond uit zijn zak en houdt haar dien voor als het *corpus delicti*. Zij bezwijkt eindelijk onder zijne bedreigingen en de barbier gaat aan 't werk, totdat zij door bloedverlies geheel flauw valt. Juist treedt CALPURNIA daarop binnen. SLOT-GROEP: op het midden VALERIUS, die van de gelegenheid gebruik makende zich laat scheren. Ter linkerzijde

de doode hond en de pot met bloed. CALPURNIA ter andere zijde vraagt aan de weder bijkomende EUFRASIA, hoe of zij over den jongen ridder denkt? maar zij wenscht hem naar alle duivelen en zweert, voortaan niemand dan zich zelve te zullen beminnen. Het gordijn valt.

Finale van het orkest. Allegorische voorstelling hetzij van de begrafenis van den hond of wel van den zegepraal der deugd.

Vraag.

Waar werd opregter trouw
Dan tusschen man en vrouw
Ter wereld ooit gevonden?

Antwoord.

Bij de honden.

Wekt hem niet.

Ingezonden.

Wekt, broeders! wekt het slapend HOLLAND niet!
 Zij ze u een schrikbeeld, de gedachte
 Aan 't nakend wee, dat ons de toekomst biedt, -
 Stoort nooit de rust, waar 't dommelend geslachte
 Zich zoo genoeglijk bij bevindt,
 Vertrouwvol, argloos, blind.

Omhult de baan der nieuwe geestesrigting,
 Dooft uit dien gloed van rijzende verlichting,
 Die 't arme HOLLAND mogt doen schrikken uit den dut,
 Niet meer door 't scherm der *nulliteit* beschut
 Van wavelende volks-*organen*,
 Waarachter we ons zoo gaarne veilig wanen -
 En zich de dodraar veilig weet,
 Voor iedren voortgang van den tijd, - zoo 't heet.

Laat andren vrij, nooit wakens moede, strijden,
 Voor wat men Regt en Volks-regt noemt: -
 Bij u zij zulk een onrust steeds gedoemd!
 Ons moog' de slaap van alle zorg bevrijden; -
 En 't onregt worde ons, zij 't er al, verbloemd.
 Wij willen gaarne voor de vrede iets lijden....
 Geduldig dragen is onze *eerste* deugd
 En onze *laatste* - naar me heugt
 Uit de allerjongste, zaalge tijden.

Mijn broeders, wekt dan 't slapend HOLLAND niet!
 Het ligt zóó vast, zoo argeloos te ronken: -
 Och! zoekt zijn leven niet te ontvonken -
 En, zingt gij al, - ô, 't zij een wiegelied!
 Een lied, dat ons in dieper dommel storte,
 En 't dure rekjen nooit verkorte,
 Door menigeen met zweet en angst betaald,
 Op goed geluk, of JOOSTlief zal gehengen
 Dat HOLLAND, diep in slaap, 't jaar vijftig haalt.

Daar zijn er, die van slaap niet willen weten,
 Warhoofden meest en ongeluks-profeeten,
 Waanzinnigen, wier jammerkreet ons port,
 Die schreeuwen: tijd is 't, dat men wakker wordt!
 En dreigen, met een vreesselijk ontwaken,
 Wanneer de TIJD, alweêr een eeuw vooruit,
 Ons eindelijk zal grijpen tot zijn buit,
 (Zoo profeteeren ze, om ons bang te maken)
 En HOLLAND uit zijn slaapboei rukt -
 Om de achterblijvers, bij de haren, meê te sleuren...

.....
 Och! waarom niet? -- 'k zie, dunkt me, 't al gebeuren!
 Ik zie het al hoe 't wakker schudden lukt!
 Waarom niet?... Neen! geloof het niet! neen! nimmer!
 ('t Is mogelijk, dat ik me in iets anders soms vergis,
 Omdat ik, in den regel, niet hoog timmer,

Maar hierin slaat de domste knul niet mis!)
Neen! nimmer zal de slaap voor HOLLAND enden:
Zelfs eenmaal wen de TIJDGEEST triumfant,
Zijn zegekar zal rennen doen door 't land,
Verplet hij ons, slaap dronken nog, de lenden,
Eer 't vol besef ons wakker vinden zou....
En met den doodslaap eindigt HOLLANDS trouw,
't *Palladium* der ouden-roem-herkaauwers,
Induttende op voorvaderlijke lauwers.

Wekt broeders dan, o wekt den Slaper niet! -
Zij ze u een schrikbeeld, de gedachte
Aan 't nakend wee, dat ons de toekomst biedt, -
Stoort nooit de rust van 't ingedut geslachte!
O dat het ruste en ronke; gape en geeuw', -
Wekt broeders nooit door onvoorzigtig snappen
Den lieven slaper dezer eeuw, -
En laat ons meê, in vrede, een uiltjen knappen!

Moderne Philosophie.

I. Ontrouw.

't Laat meer te denken, dan te wenschen over,
Bekoorlijk ELSJE, indien uw oog,
Dat nu een andrer hart verover' -
Mij wreed bedroog ---
Indien uw mondje en al uw zoet getoover
Bedrieglijk loog; -

Veel hebt ge, liefste, mij gegeven, -
 Mooi ELSJE, teêr!
 Veel wat men iemand geeft voor 't leven
 En vraagt het nimmer - nimmer weêr.
 Och! wat ge gaaft - U is het om het even
 En mij nog meer.

Al zoudt ge ook niets ter wereld willen laten,
 Niets voor den lang vergeten man,
 Om zoetlijk met een ander lief te praten -
 Zeg, lieve kind, o zeg mij dan...
 Of ik u daarom *eer* zou kunnen haten,
 Dan ik u alles wedergeven kan.

En zeg mij zoo ge al kunt vergeten,
 Wat ge eens hieldt voor *uw* part
 Van 't geen ons *zamenzijn* mogt heeten; -
 Of soms uw hart
 Er bij vergeet, dat een der twee blijft weten!
 Zeg, liefste, hoe ge dat ontwart?!

Och, wat ik wete en wat door u op heden
 Vergeten en versmeten zij; -
 Mij gaat van 't eens bestaand voorleden
 De heug'nis niet voorbij, --
 En zijt ge mij, zoet liefjen, glad ontgleden,
 Gij maaktet, och! mij daardoor dubbel vrij.

Want dat uw mondjen met zijn zoet getoover
 Mij heeft misleid, -
 En schoon uw hart een nieuwen buit verover,
 In 't nieuwe netjen, dat het spreidt; -
 't Laat alles mij, - mooi ELSJE! zoete meid!
 Veel meer te denken dan te wenschen over!!

II. Liefde.

't Is treurig alle dag te hooren,
 Wanneer men van verlichting spreekt,
 En - moest het niet ons lief bekoren? -
 Het hart zóó heel natuurlijk breekt, -
 Te hooren van de teêrbeminde
 Tot troost in 't lot:
 Ge zijt een dwaas en een ontzinde
 Of wel een kwibus en een zot.

't Is bitter, dagelijks te aanschouwen,
 Dat men geen hair
 Nog vordert met het grootst misbaar;
 En dat ons liefje ons blijft mistrouwen,
 Hoe of men 't maakt,
 En vol van *enthusiasme* blaakt
 'Voor 't pronkjuweeltjen aller vrouwen,

Waarop m' een huis zou durven bouwen,
Dat aan den hoogen hemel raakt.'

't Is treurig, daaglijks te beseffen,
Dat ons gevoel
Bezijden 't doel
In 't honderd schiet en nooit zal treffen;
Ja dat men nooit
Zijn eigen hart genoeg vergooit,
Om liefstes hartjen zóó te winnen,
Dat m' eindelijk, dood op zijn gemak,
Vrij van *attenties* mag beminnen,
Of m' er zijn hoofd niet eens om brak!

't Is bitter treurig alle dagen
Meer op te merken van dien aard,
En meer te aanschouwen van de plagen,
Die liefde ons baart; -
't Is treurig elken dag te hooren,
Wat men toch nimmer *avoueert*...
Maar treuriger en glad verkeerd, -
Zich aan zoo'n bitter - treurig *iets* te storen!!

III. Vriendschap.

Was iemand dwazer *coup* ooit in zijn brein gevaren
Dan wie zijn vrinden vraagt om geld?
De vriendschap tart' het roesten van de jaren,
Het leutert elk, die meent dat ze in *contanten* telt
En uitbetaalbaar tegen schijven,
Zich op het *credit* van een huisbudget laat schrijven!
Geen erger dwaashoofd leeft in 't land,
Waar 't *poverst* hart juist met het grootst verstand
Gepaard gaat, en - kan 't anders zijn? - berekent,
Dat het voor vrinden nooit een enklen duit beteekent; -
Geen erger dwaas!! - dan, ja! de dronken gek,
Die, God mag weten hoe, in 't eind zich laat belezen
Om voor een vriend, bij wijs van *noble* trek,
Bij voorbeeld borg of dwazer nog te wezen!

Bede aan een jongverloopen Dichter.

Ai, knijp nog eens een liedjen uit uw gorgel,
 Indien ge kunt.
 Zij ons nog één aandoenlijk meesterstukjen
 Van u gegund.

Nog eens een lied van lang vervlogen dagen
 Der blijde jeugd,
 Een liedjen uit die tijden zonder zorgen,
 Zoo veel u heugt.

Schets ons hoe blij het knaapjen eertijds speelde,
 Toen 't nog niet wist,
Wat zielsgevaar het eenmaal dekken zoude
Met dikke mist.

Hoe zalig was het school te moeten blijven! -
 En voor de rest
 Een duchtig pak van zijn papa te krijgen:
 Tot eigen best.

Och! dat en meer des zaligen verledens
 Van d' ouden tijd,
 Zij daaraan nog voor 't laatst een somber liedjen
 In dank gewijd.

Toen had uw leventje zijn kleine plagen,
 Ja! wel is waar!
 Maar ach! uw hoofd en hart was niet zóó duister,
 Uw ziel zóó naar!

Ach! neen, dat heeft de wereld u gebakken,
 Die later kwam; -
 En met haar *grijnzend hoongelach de illusie*
 Der jeugd benam.

De kelk uws levens is met bittren alssem
 Helaas! gevuld,
 De zwarte zij van 't ondermaansche leven
 Werd u onthuld.

'Waarom, waarom den sluijer opgeslagen
 Die haar bedekt?
 Van waar, van waar die lust tot onderzoeken
 Die UE. trekt?

De wereld! ach! geen mensch moest haar beschouwen -
 Dan BYRONS -- en --
 BEETS-BYRONS - harde koppen en genieën,
 Die 'k er voor ken.'

En jij, mijn zoon! - knijp nog een laatste liedjen
 Uw gorgel uit. -
 Ook immers *jij* zijt een heel klein genietjen
 Dat nergens stuit...

Dat nergens paal noch perk aan zijn sensatie,
Hoe bar ook, stelt;
Een halve BYRON, wien slechts ééne passie,
Maar - *ijslijk* kwelt!

Maar één - ja, ze is tot kwelling u en zegen;
Zij telt voor tien: -
De woeste drift uw poëzij in bundels,
Gedrukt te zien.

Zij doet u zingen van alle andre driften,
Die gij niet kent, -
Van alle mogelijke variaties
Der *zwarte ellend*.

Zij doet u leuteren van vroeger dagen
En later tijd; -
Doe ze u nog ééns 't *bestoven liertuig* stemmen,
Eer gij 't versmijjt.

Voor ons - o neen! dat hoeft niet, - want wij kennen
Uw huil-talent,
Maar dat het kroost van onze kindren 't wete,
Hoe 'n piet je bent.

Ai, knijp nog eens een liedjen uit uw gorgel,
Indien ge kunt:
Zij ons nog één zwartgallig meesterstukjen
Van U gegund!

Een Rijmer van de Conservatieve partij.

Niet één weet klank aan klank zoo kunstig saam te voegen
 En woorden zonder slot in verzen af te ploegen,
 Wier hemelval zóó zeer het open oor bekoort
 Van 't luistervast publiek: - al wie hem leest of hoort
 Gevoelt een zeker *iets* door merg en beenen dringen,
 Dat heimlijk lokt, om meê te lollen en te zingen.

Niet één weet zoo perfect gevoelvol af te breken
 Waar midden in zijn vaart een kruk zou blijven steken...
 Hij, die zijn lezers kent, stopt in dien bangen stond,
 Met handen-vol *moraal*, hun opgespalkten mond;
 Zoodat wie 't niet begrijpt, voor 't minst het moet be wonderen
 En in zijn *vromigheid* zijn hart laat overdonderen.

Niet één weet zoo precies de passies na te rekenen,
 En wat de duivel en zijn malle moêr beteekenen;
 Niet één van stille deugd en kalmte van gemoed,
 En hoe men werkloos in zijn lot berusten moet,
 Zoo vol gezaligheid, weekhartig op te citeren,
 Dat elk zijn hersenbrij voelt tot een traan verpieteren.

Hij kent de hoogste wet en weet in rijm te spreken,
 Van 't geen hij binnen in de menschen heeft bekeken;
 Hij is de orakelmond, die *alles* duidelijk maakt
 En van de rest verkondt, dat ze u geen blixem raakt.
 Hem heeft de Godheid zelf, per Seraphijn, doen weten
 Dat hij gerust naar *zich* de wereld af kan meten.

Hij lijmt, nooit zeulens moê, zijn bijbelsche verhalen
 (Om, *nota bene*, niets profaans er bij te halen)
 Met lumineuse idées van LA MARTINE aan een;
 Zelfs zegt men dat hij soms bij HUGO gaat ter leen, -
 Ofschoon hij voor 't publiek dien twijflaar blijft ontkennen,
 Die veel te geniaal en veel te jong dorst pennen.

Hij rijmt, nooit rijmens moê, zijn vrome nachtgezigten
 (Om *meer oorspronkelijk* het menschedom voor te lichten)
 Bedroefder dan bedroefd tot leergedichten zaam: -
 Hij rijmt bij zon en maan en heel de sante-kraam,
Per fas et nefas 't stout bestaan der rede er onder
 En sticht het Neêrlandsch volk met wonder boven wonder.

Hij is een afgezant *van uit* de hooge *hemelen*,
 En ziet ons in het stof, als *vanze pieren wemelen*;
 Hij is poëet profeet, *zijn* Godenleer zal 't land
 Behoeden voor de kwaal van 't wakkerend verstand; -
 Hij is een ziener, hij, een éénoog onder blinden,
 Orgaan der nulheid, *coryfee* der *welgezinden*.

Nooit *denkt* de goejert, maar hij *rijmt* dag in, dag uit,
 Zijn lauwer zal, let wel, voor 't minst naar zijn gedachte
 Zoo groen als gras zijn nog bij 't verste nageslachte!
 En als de Tijdgeest eens, bij 't jongste stoomgefluit
 En loode dampkringswigd dol razend uit zal hollen,

Wordt nog zijn wijsheid uitgetoetert en getuit,
Daar 't menschdom (kijk! dan steekt nog eens ons Neêrland uit!)
Gedwee den boetprijs dokt voor 't eeuwig knikkebollen.

Mijmerij.

Ha, mijn bundeltje is klaar!
Maar aan wien het opgedragen?!...
Ja, dat 's nog een leelijk *maar*:
Zou 'k Professor *Dings* eens vragen?
Neen! zijn broêr, - den dokter dan?
Maar die koude prozaman
Vraagt wellicht of 't me in me kop sloeg,
Zoo ik verzen aan hem opdroeg...
Neen! daar wordt geen duivel van.
En wanneer ik al, die heeren
Met een *opdracht* wou vereeren,
Denk eens na, wat geeft het toch?
Gaf het nog een kostbaar dingetjen,
Een juweelen speld of ringetjen -
Dan, *enfin*, ik deed het nog.
Maar... zoude ik niet eens probeeren
Om mijn werk aan een Prinses
Of een Prins te presenteeren?
Licht kwam dan nog wat voor 't mes!
Zoo gij alles wel berekent -
Binnenlandsche zaken teekent -
Wat een bluf voor ons publiek! --
Niet gewiefeld - fluks aan 't veegen:...,
Voor me beeren wat een zegen!
Wat een nekslag der kritiek!

Proeve uit het nieuwe, nog onuitgegeven Drama:

Liefde, Wraak en Brand.^{*)}

(Het 5^e Bedrijf.)

Tooneel: *Krater van een vuurspuwenden berg.*

Eerste tooneel.

Op een uitstek van den rotswand zit SALADIJN. Een dergelijk maar vlakker en grooter rotsplat wordt door den voorgrond des tooneels afgebeeld, waar ADOLF staat. Op den achtergrond ziet men in de peillooze diepte den inwendigen en eigenlijken krater, waaruit nu en dan lavavlammen opstijgen.

SALADIJN.

Hi, hi.

ADOLF.

'k Bezwijk, vermoeidheid sloopt mijn krachten,
Te lang een buit van de afgewaakte nachten
Gesleten aan der liefste sponde ... wie
Giste ooit, dat zulk een rozenaanschijn...

SALADIJN.

Hi.

ADOLF.

Den bleeken dosch der veegheid aan zou schieten
En 't purperrood in 't lelijwit vervlieten!
EMILIA, Walhalla van mijn ziel;
Hoe anders dan toen 'k aan uw boezem viel
En in een kus het jawoord dronk, - hoe anders
Gij *nu*, dan *toen*! --
Afgrijsbre koorts! o derdendaagsche kwaal,
Die, als de Cherub met zijn vlammend staal,
Mij wegstiet uit een Eden ras verzwonden --
Doch neen! het wacht mij weêr, dat Eden! Vonden
De raadlooze artsen kruid noch heulsap, dat
Herwinning schonk van d' eens verloren schat,
Stond HIPPOKRAAT en zijn staffier verlegen,
De Tooverkunst spelt wissel heul en zegen.
Mijn SALADIJN, doorkneede Nekromant,
Sprak van een steen, te midden 't ingewand
Des kraters, schuilende in een lavabedding:
Dees talisman schenkt de afgesmeekte redding...
Vergeet dan, peezen! wat op 't steil gebergt
Mijn ijver u bij 't klautren heeft gevergd, -
Herleef, mijn geest! herleef, óf nooit, óf heden:
Met nieuwe kracht ten vuurpoel ingetreden.

(Hij begeeft zich naar den krater en werpt er een langen, smartelijken blik in.)

Is 't mogelijk? hoe? in deze onbluschbre zee,
Schuilt hier de kracht tot slissing van haar wee

*) BRAGA haast zich deze bij hem ingezondene proeve te plaatsen, ten einde de aandacht van het publiek op dit nieuwe kunstgewrocht te vestigen, hetwelk in het volgende speelsaizoen ten tooneele verwacht wordt.

En onder dood en hellevuur genezen!
Neen! 't kan niet zijn! - en ware 't zoo, wat wezen
Daalde onverzeerd in d' opgesparden muil,
Die met een tong des lavaas uit den kuil
Mij aanslurpt?... - neen! wat drieste domheid roemde
Van tooversteen --
gij liegt mij voor verdoemde!

SALADIJN.

Mijn Massa! 'k roem uw levenswijsheid, die
In 't laauwe stinkevuil der dweepery
Uw levensvonk niet blusschen wil! De ontzinde,
Die voor een vrouw, in naam zijn zielsbeminde,
Ten offer brengt wat nooit herkregeen wordt, -
Zijn leven, hi! en voor een vrouw verkort!..
Neen wijzer is het, Massa!...

ADOLF.

Zwijg vervloekte!
Zoo 't noodig waar, mijn liefde zich verkloekte
Het lijf te omzwachtlen met den lavagloed
En d' eeuwgen rook te kneden met den voet!
Maar nu - waartoe dat lijfsgevaar? geen leven
Daagt uit den doodskuil...

SALADIJN.

Heer!..

ADOLF.

Wat wilt gij?

SALADIJN.

Geven
Uwe artsen en hun kruiden baat?

ADOLF.

Helaas!

SALADIJN.

Alleen een toovermiddel, Massa..

ADOLF.

Dwaas!

SALADIJN.

Redt haar voor wier behoud (gij zegt) uw leven..

ADOLF.

Wat moedwil drijft dees worm? ik, - bloodaard! beven
Waar 't mijn EMILIA! mijn alles geldt!?

SALADIJN.

Zoo plof u neêr in dezen krater! en 't geweld
 Der vlam moge u verschromplen, uit uwe asschen
 Ontluit een nieuwe ADOLF, - want daar verrassen
 U smart noch dood, - dáár huivert zelfs de dood
 Terug, bevreesd dat in dien lavaschoot
 Zijn zeissen tot een vuurbeek henensmilte
 En aan dien gloed hij zengen zal zijn kilte!
 Neen! Massa, vrees niet, - staar niet moedeloos
 In 't zwalpend vuur, - geloof, geloof me altoos!
 O bood mijn kunst iets anders: 't ingeweide
 Van kolibri of bison of 't bereide
 Heimzinnig vocht den knobbelbast ontleekt
 Of wonderkruid door artsenzorg gekweekt, -
 Ik snelde heen om 't plant of dier te ontcrachten!
 Maar neen! het baat niet... hooge hemelmagten
 Beslisten 't: 'dit alleen geeft redding; 't blijk'
 Of heer ADOLF wil jamren over 't lijk,
 Der liefste ziel in smart zien henenglippen, -
 Of heemlen aan de op nieuw gebloosde lippen, -
 Het blijke daar hij moedig nederstijg',
 Of hij een held is dan een bloodaard!'

ADOLF.

Zwijg!
 Geen slaaf beschimpt mij straffeloos...

SALADIJN.

De Goden...

ADOLF.

Genoeg! - 'k volbreng, wat ze in hun wil geboden!

(Hij snelt naar den achtergrond, maar terwijl hij langs den kraterwand wil af klimmen, barsten de vlammen op nieuw uit; met ontzetting springt hij terug tot voor op hel tooneel.)

Neen, God! - geen mensch daalt in dien vuurgloed af! --
 BELZEBUL, hier, hier vindt gij zelf uw graf,
 Hier... - SALADIJN! o wil mijn leven sparen!
 'k Ontzie ze niet de grimmigste gevaren, -
 Dit éénige - ik bezweer u! - hemel! dit
 Te ontwijken is het ééne, wat ik bid.

(De vlammen houden op, het is stikdonker in den krater.)

Nacht om mij heen! - maar zwarter nacht daar binnen..
 Ginds schuilt de gloed! - maar laaijer gloed van minnen,
 Van zuchten, van verlangen hijgend heet,
 Woelt in mijn borst, gelijk een kanker vreet!
 En toch... die zucht kan einden; dat verlangen
 Versintlen in een vuurkus, op haar wangen
 (Met blozend rood bevoeid op nieuw) geprent,
 Dat hijgen ...ja, 't is mogelijk .. neemt een end!...
 Neen! -- droomen zijn 't en ijdele hersenschimmen, -
 Moeraslicht, dat het bijgeloof doet glimmen,
 Alsof het gloed der hope waar... gij liegt
 Rampzaalge slaaf! uw guichelkunst bedriegt! -
 Dweep gij met uw fetichen, uw demonen,

Uw talismans - 'k belach ze, ik wil ze honen...

Neen! jamren wil ik, dat ze EMILIA

Niet kunnen..

(*Nieuwe vlamuitbarsting, die den ganschen Krater verlicht. Met verwondering ziet ADOLF den neger naast zich, die zijn uitstek verlaten heeft en tot hem is afgedaald.*)

SALADIJN.

(*Op stilligen, later op half spottenden toon.*)

Ja! zij *kunnen* redden, - ja!...

Gij aarselt? - dáár is leven, dáár is redding! -

Wat zeg het nog te duiken in die bedding,

De rappe leên te reppen in die hel!

Een ligt geschroei van 't naauw geblakerd vel!..

Maar -- Massa! vindt gij 't beter op te stijgen,

En ginds te zien, hoe 't snikkend boezemhijgen,

De veege borst ontworpen met geweld,

Haar dood verhaast... den rotswand opgesneld,

Ik volg u, - kom!

ADOLF (*met geveinsde kalmte.*)

Neen SALADIJN! - is 't leven

Tot zulk een loon der liefste alleen gegeven?

De wondersteen slechts heeling voor haar wee?

SALADIJN (*verwonderd hem aanstarende.*)

Ja, Massa, ja!

ADOLF (*met bitteren spot.*)

Plof in den jammerzee

U selv' dan neêr! -- gij aarzelt? - 't is *bevolen!*

En wee den slaaf, die weigert! --

SALADIJN (*demoedig.*)

O konde ik slechts, hoe heerlijk zoude 't zijn!

Wat dierbre troost voor grijzen SALADIJN!

Hoe zou mijn naam nog leven lang na dezen! -

O! 'k had u nooit ten vuurpoel ingewezen -

Neen, Massa, nooit! - 'k had *zelf* de traan verlangd,

De dankbre traan, waarmee zij u ontvangt,

Wier veege jeugd gij redden zult, - maar anders -

(Braveer mijn trouw den aard des Salamanders)

Maar anders ach! besliste 't hooger magt,

'Hij, hij alleen; die haar den heilsteen bragt,

Zou eenmaal haar omhelzen als zijn gade;
 En enkel kwam de talisman te stade,
 Wen heer ADOLF met onbezweken moed,
Hij-zelf dien wist te ontrukken aan den gloed.'..

ADOLF (met diepe ontroering.)

't Is wèl -- o God! Uw redding! ..Uw bescherming!...

(Wederom snelt hij naar den krater en knielt neder aan den rand; SALADIJN roert middelerwijl den rotswand met een wilgenroede aan. De rotswand opent zich en eene vrouwen-gedaante in zieken-gewaad gehuld treedt te voorschijn. ADOLF, die niets van deze handeling heeft ontwaard, bukt zich neder over de ijzingwekkende diepte, maar met verwilderden angst staat hij op en ijlt andermaal terug.)

Neen! - 't Kan niet zijn! - ontferming, God! ontferming!

HET SPOOKSEL.

ADOLF!

ADOLF.

o God - EMILIA!...

HET SPOOKSEL.

Ik ben 't!

(ADOLF zoekt haar te naderen, maar zij wijst hem af.)

Terug, terug! lafhartige! voort - schend
 Mij niet met uwe omarming! -

ADOLF.

Hoor mijn beden!

HET SPOOKSEL.

Neen! eerst den schoot des Kraters ingetreden
 Eer ge aan dees borst zult rusten...

ADOLF.

Hoor mij aan..

HEE SPOOKSEL.

Is *dit* uw liefde? Uw trouw door menig traan
 Bezegeld ... zoo het heette! - *dit* de vruchten
 Der eeden?... neen! meineedige! geen zuchten
 Ontglippen me om mijn sterven -- 'k heet u dank,
 Dat gij mij moordt -- wat ware 't levenslank
 Met u, - met zulk een bloodaart...

(ADOLF knielt weenende voor haar neder.)

Nu wat baat er
 Geveinsdheid meer? - ontvlid den gloênden krater, -
 Voort! - als weleer *saletten* nagezweefd,
 Terwijl uw lief hier... *hier* den doodsnik geeft.

ADOLF (in wilde drift oprijzende.)

Bij God niet, neen! mij moge 't vuur verslorpen, -
 Niets ducht ik meer! - ten lava ingeworpen
 Aanschouwt ge mij óf met den wondersteen,
 Of... zielloos weêr -

SALADIJN (met woeste vreugd ter zijde.)

In 't eind!

ADOLF (teeder.)

Nog dit alleen, -
O gun me een kus, - een kus, door u gegeven...
O gun mij dien! - zal me in die hel doen leven,
Waar alles dood, waar 't al verschrikking spelt -

HET SPOOKSEL (koud.)

Neen! eerst den schoot des kraters ingesnel!

ADOLF.

EMILIA!... één kus - ééne enkle omarming --
'k Bezweer het u... EMILIA! erbarming -
Erbarming ... ach!

HET SPOOKSEL (teeder.)

ADOLF!

ADOLF (ijlings toesnellende.)

Geliefde! - wie...

(Zoodra hij het spooksel in de armen zinkt, omklemt het hem en werpt hem met woedende kracht in den krater.)

ADOLF.

o God!

SALADIJN.

(de wilgenroede opheffende tegen het spooksel.)

Verdwij - uw meester wil 't...

(Het spooksel verdwijnt wederom in den rotswand. SALADIJN alleen gebleven wijst grijnzende naar den krater.)

Hi! hi!

(Het vervolg hierna.)

Wie is uw meerder?

(Ingezonden.)

Uw meerder is wie rijker is dan gij
En geld als water mag verspillen
In laffe zotternij,
Maar niet te min u mag bedillen,
Zoo ge iets meer doet, dan wat ten hoogste noodig zij,
Om uw gezin een klein verzet te geven,
Van 't eeuwig zorgen voor de nooddrift van het leven! -

Wanneer ge in ootmoed, arme man!
U langs den weg eens wilt vertreden,
Vrij af in 't eind, na zóó veel bezigheden
Van eindloos zwoegen; als ge dan
Door 't moedig snuivend dubbelspan

Der *equipages* vuil bestoven,
 Mismoedig huiswaarts keert, -
 Omdat u de ondervinding leert
 Dat ze elke vreugd den schaamlen burger rooven; -
 O troost u en bedenk: mijn *meerder* reed voorbij!
 't Is meer dan *billijk* dat ik lij'!!

Waar ge ooit in Kerk of Staat als een verschopte
 Moogt achterstaan;
 Waar elders 't hart u verontwaardigd klopte,
 Als wie een beter kleed droeg voor moest gaan
 In eere, al had de pronkert niets gedaan;
 Waar soms de wrevel u den boezem overkropte,
 Als u verachting of verguizing viel te beurt
 Van slaafsche kruipers, opgebeurd
 Op 't kussen, door hun regtgeaarde neven, -
 Och, waarom niet bedacht:
 Mijn *meerder* is 't die mij veracht!
 En waarom ongedwee uw zielrust prijst gegeven?

Uw *meerder!* weet ge wat dat zegt?
 Een hooggeborene of een hoogverheven' -
 Die, zeer genadiglijk, u zelfs vergunt te leven,
 Zoolang ge 't maar niet aanziet als een *regt*;
 Die u een plaatsjen in de wereld wel wil laten,
 Mits gij hem nergens hinder doet --
 Maar die - natuurlijk - u zal trappen, u zal haten,
 Waar hij te onpas, u op zijn weg ontmoet.
 Hij is van andren oorsprong, andere stoffaadje
 Dan gij en 't u gelijk gebroed, -
 Hij maakt alleen met u soms uit de hoogte een praatje
 Wanneer het hem uw diensten voorbereidt,
 Of bij 't gemeen den naam van populariteit
 Kan doen verwerven -
 Die hem dan verder tot een eerambt leidt; -
 Terwijl gij, ovrighens, voor *zijn* part kunt sterven
 Van honger, des verkiezende, of gebrek.

Uw *meerder* is geen eerlijk man, geen gek,
 Die trouwe diensten zal erkennen
 En dwaaslijk u vergelden! - Lof en loon! --
 Men moet zoo mal zijn mindren niet gewennen,
 Maar zorgen dat men steeds zijn aanzien toon!
 De *Maatschappij* viel anders gaauw in duigen -
 Och! - en zoo voorts -----
 ---- Uw *meerder* is de man,
 Die, bij gelegenheid, u uit zal zuigen, -
 Te meer daar hij u toch verschoppen kan
 Wanneer ge later naar zijn zin niet meer mogt deugen;
 Uw *meerder* is een wijze, die door leugen
 De waarheid uit te visschen zoekt...
 Uw *meerder* is - al wie het mag gelukken
 U te vervloeken, te misleiden, te onderdrukken, -
 Uw *meerder* zij gevloekt!

Aanbid hem, eer hem, - 't wordt geboden: -

Het is u noodig buiten dat:
Uw pligt is 't om uw meerdre te vergoden
En uw belang roept meê: word nimmer kruijens zat!
't Is alles duidlijk in den bijbel zelf beschreven,
Indien men 't goed maar expliceert, -
Waaraan het trouwens niet mankeert;
Want onze *wijzen* zijn al wonderlijk bedreven,
In Catechismus en in bijbel wèl volleerd;
Komt! uw geweten hun dan zorgloos prijs gegeven;
Uw' meerdere geëerd
En als een slaaf gekropen:
Dat ge in *zijn* ark mede op een plaats moogt hopen,
Als duin noch dijk den water-stortvloed keert, -
Waarín, voor goed, de vrijheid wordt verzopen.

Van waar die hoog-gevierde meerderheid? -
Wel, 't is de vrucht van al *uw* zwoegen, al *uw* sloven;
Omdat een kwart der opbrengst weggeleid
Hem voedt, hem dekt, in wien gij *moet* gelooven,
Voor wien ge in 't stof kruipt en u bukt,
Wanneer hij duidlijk met zijn *woord* u komt bewijzen,
Dat hij in u de weelde moet misprijzen,
En dat uw plaats, naar schrift en wet,
Is aan *zijn* voet, die enkel *uit genade*
U niet verplet.

O blijv' zijn geest u toch te rade,
Dat nimmer gij u tegen hem verzet!
Aanbid hem, kan het zijn - zoek 't eens zóóver te brengen,
En uw geduld oneindig te verlengen,
Dat gij 't in ernst gelukkig noemt,
Uw meerder en uw dwingland naar believeen
Te dienen en met vreugde te gerieven.....
Dan zijt ge - ja! met hem -
gevloekt, gedoemd --

Gij, eeuwig God, mijn meerder nooit volprezen!
Vergeef den vloek, en wil *mijn meerder* wezen
In eeuwigheid.
Vergeef genadig, Gij, wat roekloos werd miszeid, -
Maar, in het diepste van een vrije ziel geleid,
Dáár, voor Uw heilig oog, onwischbaar sta te lezen!

Homoeopathie.

Hij zat alleen, verzonken in gedachten -
 De toekomst en 't verleên: 't was alles zwart:
 Geen vreugde meer, geen heil op aard te wachten,
 Geen rust, geen vreê voor 't afgefolterd hart!

'Ach! al mijn weelde
 Is wreed me onttogen,
 De hoop mijns levens
 In rook vervlogen,
 Sints ik gescheiden
 Van haar moet leven,
 Die, me als een engel
 Ten troost gegeven,
 Door 't zoete kozen
 Mij steeds bewaarde
 Voor 't *ennuijante*
 Der landzieke aarde!

Hij treurde alleen, - geen traan zelfs in zijn oogen
 Die laafnis bood aan de opgekropte smart, -
 Een halve zucht benaauwd zijn borst onttogen,
 Accompagneert te noô zijn bonzend hart.

'Wie zóó zijn boezem
 Van een voelt rijten
 En zóó zijn leven
 Helaas! verslijten
 In stage schuring
 Van 't wild verlangen,
 Om de aangebeedne
 Aan 't hart te prangen,
 Dat geen voldoening
 Ooit meer zal vinden...
 Hem kan te spoedig
 Geen graf verslinden!

Hij tobde alleen, - zijn smart zou altoos duren, -
 Zijn hoofd sloeg door ten halve of voor drie-kwart;
 En nimmer zou één zijner levensuren
 Weer één genot verstrekken aan zijn hart.

Ach, red mij, red! zoo lispelt hem in de ooren
 Op eens een stem, zacht-dringend van accent; -
 Hoe? zou hij weêr gaan luistren als te voren? -
 Van waar die stem? hij heeft haar nooit gekend.

'Schoon angst en kwelling
 Mij overstelpen,
 Nog wil ik andre
 Bedroefden helpen.
 Al sloopt de weemoed
 Mijn veege krachten,
 Ik wil voor 't leste
 Haar leed verzachten,

Dat ik haar trooste,
En meêlij toone
Aan 't brekend harte
Der lieve schoone!

Hij reikte een hand aan haar, die hulp kwam vragen, -
Hij steunde haar - nog was hij 't wèl gewend,
En hield zijn arm om 't middeltjen geslagen, -
En troostte 't hart - ten halve nu bekend.

'Wat stil genoeg
Haar aan te staren,
Wier jammerklagen
Ik mogt bedaren --
Maar neen! neen, nimmer
Keert stille vrede
In mijnen boezem...
Of zou alreede
Dat stil genoeg,
Dat tranen plengen,
Met haar dat weenen
Mij vrede brengen?...'

Hij steunde haar; een leed zóó meê begrepen
En meêgevoeld liep leid'lijk op een end, --
En ook zijn hart, - bij 't onderlinge dweepen,
Kreeg weder troost van 't hart nu *wel* bekend.

Zoo roeit de liefde
Op tranenbeeken
De harten binnen -
En onder 't spreken
Van KAATJENS wee
Verliefje op KEE.

Een Vertelseltjen.

(Uit een goede bron.)

Parva magnis saepe rectissime conferuntur.

CICERO.

Een klein, klein aapjen
 Zat op een stokjen.
 Hij had een broekjen
 En een rood rokjen,
 Dat aan zijn bastjen
Niet zat gegoten -
 Nooit had een rokjen
 Zóó slecht gesloten! -
 Het arme beestjen
 Had, met veel slagen,
 Zich als een aapjen
 Leeren gedragen,
 Dat voor zijn Meester
 En voor zijn eigen
 Uit kale beurzen
 Een cent moest krijgen.

Hij had een klein geweertjen
 Waarmeê hij exerceerde;
 Een dito aardig sabeltjen,
 Waarmeê hij spadronneerde.
 Hij maakte complimentjes
 Publiek
 En impudiek. -
 Hij laadde een zakpistooltjen
 En deed den prop
 Er op,
 En schoot met kruid in 't honderd
 Dat ieder stond verwonderd.
 O, 't was een aapje uit duizend -
 En was hij *mensch* geweest,
 Hij had gewis *geschreven*, -
 'Altoos in d' eigen geest.'

Hoort het, gij allen,
 Die naar de streeken
 Van 't kleine beestjen,
 Vaak hebt gekeken,
 Hoe bitter treurig,
 't Hem is gevaren, -
 Of woudt ge uw tranen
 Soms liever sparen?
 't Was op een middag -
 Maar vóór den eten -
 Dat hij een kunstjen
 Glad was vergeten.
 Zijn Meester sloeg hem,
 (Hij had een slokje op)
 En 't nuchtre beestjen

Sprong wild zijn stokje op....
Kraak! zeit zijn broekjen!
En scheurt van achter --
Het aapjen bloosde -
Geen sterfling lachte er!...

Wie kan het niet begrijpen,
Dat, nimmer na dien dag meer,
Ons aapjen is gekomen
Op zijnen ouden slag weêr?
Hij deed wel de oude kunsten -
Maar, ach!
Zijn schande lag
Zóó zwaar hem op 't geweten,
Dat hij, helaas!
Zijn baas
Van honger deed verkwijnen,
En na een maand van mijmerij,
Werd hij
Verzameld tot de zijnen.

De Moraal.

O Dichters in 't sameet
Gekleed
En rijk aan de eêlste kunstjens,
Al wordt je door het lastig gild
Der recensenten wat gedrild,
Zijt kalm toeh en bezitje!
Springt niet te hoog en niet te krom,
Maar denkt er om:
Het aapjen en zijn splitje.

Lijkzangen.

III. *Op een zes-en-zeventig-jarig Poëet.*

Waarom, o Schikgodinne, stak uw hand
 Zoo vroeg de schaar uit naar het levensdraadje
 Van hem, voor wien het lauwerenbosschaadje
 In Tempes dal uitsluitend scheen geplant?
 Waarom werd hij, de Fenix der Poëten,
 Die op familiekrans of huislijk feest
Brilleren met produkten van hun geest
 Zoo vroeg de zwarte doodkist ingesmeten?
 De doodkist, die het zesvoets lijk bevat,
 Dat nu helaas! zijn geest reeds moet ontbereren,
 Om hoogstwaarschijnlijk na een jaar of wat
 Tot koolstof, zuurstof en zoo voorts te keeren.

Zoo vroeg reeds? - stierf hij Braga dan te vroeg,
 De man, die meer dan zeven kruisjes telde,
 Toen aan zijn stof de schrandre geest ontsnelde?
 O! zes en zeventig is lang genoeg! -
 Neen, Prozamensch, wij tellen niet bij jaren,
 Wij tellen slechts bij bundels poëzij:
 De grijsaard gaf er één: en wie 't daarbij
 Berusten laat telt niet in onze scharen.
 Hoe toch zou om een vers of wat, een bloed
 Als NIEUWLAND aan een plaats op Pindus raken?
 Neen! wie dáár zijn wil, moet met bliksemspoed
 Een waterval van verzen kunnen braken!

Dat deedt gij, pronk van d' adel in ons land!
 En gij, tot wien, als tot den eik de heester,
 Wij schuchter opzien, ridder, burgemeester,
 En poëzij- en lakmoesfabrikant:
 Die met uw rijm, bij stroomen uitgeworpen
 Parnassus toppen onder water zet
 Nog dieper dan op St. Elisabeth
 In vroegere eeuw Zuid-Hollands schoone dorpen!
 En gij, o steun der onschuld! die voor 't leed
 Op aard gesticht den dader durft kastijden,
 En daarom SOPHOCLES weêr lijden deed,
 Wat SOPHOCLES ANTIGONE deed lijden!

Hij deed dit niet, wien Braga thans beweent...
 Één bundel slechts is van de pers gevlogen!
 Slechts één - en toch (hoe jammer!) nog voor de oogen
 Verborgen der dichtlievende gemeente,
 Want, o! hij stal uw hart in de eerste stanze
 Van blij verjaringslied of huwlijkszang
 (Nog ruim zoo schoon, hoewel wat minder lang
 Dan 't bruiloftsdicht van MOZES bij KORTJANSE.)
 En wis versmolt uw ziel in rein genot,
 Als gij zijn luit bij iedre tand mogt hooren
 Van ieder kleinkind, nieuwlings uitgebort...
 APOL! APOL! wat hebt ge een zoon verloren!

O PHOEBUS zoon! de wereld kende u niet!
Een enkle slechts, mild door Fortuin bedeelde,
Wien ze eens een exemplaar in handen speelde
Mogt zich vergasten aan uw keurig lied.
Gij zocht, al steegt gij fier de steile paden
Ten zangberg op, geen kransen van laurier.
O neen! gij achtet al den bras geen zier;
Gij hadt een afkeer zelfs van lauwerbladen;
't Is daarom ook geweest, dat menig jaar,
Eer ge afklomt naar het somber rijk der dooden
Gij vizel hebt verruild voor cithersnaar
En de Apotheek voor PINDUS zijt ontvloten.

Sints deedt gij niets dan rijmen, jaar en dag.
't Was schoon te zien, hoe zij de snaren roerde
De hand die eens den koopren stamper voerde
Tot plant en schors in 't stof vermorseld lag.
O 'k hoor nog hoe ge (en 'k voel mijn harte kloppen)
Van hobbelpaard en krentekoekje zingt,
Door kind en kindskind luisterend omringd,
Als ORPHEUS door 't gediert van HAEMUS toppen! -
Maar 't is gedaan, helaas! hij zingt niet meer...
Beschrei zijn dood, CALLIOPE! en trek er
Een rouwgewaad om aan. Want ach, wanneer
Verschijnt op aard weêr een poëet als REKKER?

'Men wete in vriendschap wat te geven en te nemen,'
Sprak zeker wijze vrind:
Teregt, want alles had hij aan zijn vriend ontnomen,
Maar tot zijn laatsten duit hem altijd ook bemind.

Uit de portefeuille van een Redacteur.

I.

Zend me, Broeder! zend me vaardig
 Uit uw verzenstoomfabriek,
 Een of ander, lief en aardig,
 Voor ons allerliefst publiek.
 't Moet maar *en passant* gelezen: -
 Jongelief! vermijd vooral,
 Om *solide* of *lang* te wezen, -
 Sla maar uijes en wees mal.
 Is ons volkjen al wat vratig,
 Keurig valt het zeker niet, -
 Daarom hou je middelmatig
 En berijm maar, wat je ziet.
 Losse stukjes, kort van adem,
 Met een kwinkslag op het end,
 Hier en daar een *weemoedswadem*,
 Dat ze zien, hoe vroom je bent!
 Schrijf gelijk wij immer schrijven,
Nonsens bij zijn gatjen af, -
 Och! om *consequent* te blijven,
 Kan het waarlijk niet te laf.
 Denk, terwijl gij zit te pennen
 Om den lieven lezer toch, -
 Zoek vooral u af te wennen
 Om te varen uit *zijn* zog.
 'k Heb zoo menig een zien vallen,
 Die zijn onderwerp doorkeek,
 En pedant weg uit dorst schallen,
 Dat juist dáár *genie* uit bleek...
 Ons *genie* moge anders blijken,
 Door geen ijdlen waan beknelde,
 Als we met de duiten strijken,
 In kontanten toegeteld:
 Daarom, broeder zender, zend me
 Rijmelkost voor blind en dol:
 Geen excuus: *het rijm ontwendt me*, -
Of me kop is schier op hol, -
 'k Heb geen zier aan zulke praatjens, -
 Praatjens vullen hier geen gaatjens, -
 Jongen, denk het blad moet vol.

Van de Maan: aan de Maan: naar de Maan.

Een ziel, die jaar en dag haar aanzijn hier ontkende,
 En nimmer eenig blijk
 Van ziel gaf noeh van zielsgelijk,
 Vond eindlijk in het doodenrijk
 Verlossing, zoo als 't heet, van al haar lijfsellenden; -
 Zoover ging alles goed: de rust van 't stomme graf

Hielp de arme ziel van 't verder malen af.
Maar zie! op eenmaal klinkt door de onderaardsche dreven
Het wonderlijk bevel: 'de zielen zouden leven!' -
O nood! wat toen gedaan?
De raad was kort: zij vroeg verplaatsing naar de maan. -

Sints, zegt men, bidt een zielloos prulpoëet haar aan,
Zoodra hij 's avonds, met zijn narigheid begaan,
Kweelt van *een rust op aard noch onder de aard te vinden*,
En van de *bleeke maan*, wier melk- en waterglans
(Zoo smeekt hij in aandoenlijken kadans)
Hem tot één brakken traan, en niets meer moge ontbinden! -
Ach!

Uitkijk.

**(*Bijschrift voor een houtsneêplaatje, uit de nog onuitgegeven
Geestelijke Versterkingskunst, van een inzender.*)**

Wij zullen nog wel meer *modellen* geven.
BRAGA I J. Voorzang, *noot*.

'k Stond in het terreplein van 't leven
En had het voor 't moment niet druk.
Toen dacht ik: kom, ik loop eens even
Naar den saillant van mijn geluk,
Om ijverig eens uit te kijken,
Door de embrasuur der zoete min,
Hoe ik een vijand zou bestrijken
Die soms een aanval kreeg in 't zin.
Maar ach! wat liep de boël me tegen:
Terwijl ik aan 't pointeren stond,
Ben ik bewustloos neêrgezegen,
Door 't projectiel der smart gewond!
Sints lig ik op 't banket te klagen,
Vloek embrasuur, saillant en min
En kruip voor 't restjen van mijn dagen
Den kazemat der zelfzucht in! -

Denken zonder God.

l' Homme a mandit le soleil, l' amour et la vie, il a souffert, il s' est senti
consumé par ces flambeaux de la nature: mais voudrait-il pour cela les
éteindre?

Madame DE STAEL.

(Ingezonden.)

De lieflijke lente keert weder in 't veld,
Terwijl zij een meimaand van rozen voorspelt,
En 't koestrende zonlicht, in zachtere stralen,
Op beemden, verkleumd door den winter, doet dalen.
Zij stort eenen balsem in 't waaijen der lucht:
De lente keert weder en blaauw is de lucht.

De zonne, weêr vroeger aanschouwd aan den trans,
Verspreidt over 't aardrijk een zilveren glans.
Elk grasjen heeft schitterende paarlen van water.
De bronwel der beek ruischt in murmlend geklater;
In kweelend gezang, stijgt de leeuwrik naar 't zwerk,
En moedig hervat weêr de landman het werk.

Dat ruischen en zingen, dat komen en gaan,
Doet mij in den ochtend zoo zonderling aan
Dat ik mij niet meer in de wereld kan denken,
Maar, als in een droom, door Gods engelen voel wenken:
Een hemelsche lichtgloed verdrijft uit mijn hart
De deinzende neevlen van onlust en smart.

U dank ik, bekoorlijke Lente, dien stond,
U dat ik zoo dikwijls die hemelvreugd vond! -
Maar, snel als het alles, zoo vliedt gij ook henen -
Een morgen van blijdschap, een middag van weenen!
En vloeit al den droeve geen traan langs de wang,
Het weenen inwendig valt dubbel zoo bang.

Ik wijt het, o Engel des voorjaars! u niet,
Lach vrolijk en blijde. Ach, 't nijpend verdriet,
Door menschen geschapen in duistere nachten,
Het moordend verdriet der verdwaasde gedachten,
Tot u zende 't nimmer een nevel omhoog,
Besluijere nimmer met wolken uw oog.

O gruwel, zoo 't menschlijke hersenbeeld ooit
Uw heldere voorhoofd met rimplen beplooit!
Gelukkig! daartoe is de magt ons benomen!
Wat wrevel er ooit in ons harte moog komen,
De lente keert immer, - de reine natuur
Lacht ook aan den middag in 't hemelsch azuur.

Het zonlicht zal gloren, al vloekt ook de mensch,
O vloek met geen dwazen en roekloozen wensch!
O vloek niet, wat d' armen beproefde in dit leven
Door godlijke liefde ten troost werd gegeven:
De zon straalt de goedheid des Eeuwigen af -

Ja, koestrend nog daaltze op de dooden in 't graf.

De dooden? -- zie, hoe zij de neevlen doorboort
En d' eenzamen heuvel van 't kerkhof omgloort:
Daar ligt hij, die moede van 't rustlooze zwerven
In armoê en kommer, kon zeggen bij 't sterven:
'k Heb weinig, mijn God, aan de wereld gedacht,
Maar vaak voor uw voeten mijn bede gebragt.'

Als 't roekeloos denken ons menschen bestormt
En over ons voorhoofd zijn nevelkring vormt;
Wanneer wij ons tintelen voelen en branden,
En tastende grijpen met krampige handen,
Als Satan zijn adem ons blaast over 't hoofd,
Eu 't laatste geflikker der hemelvreugd dooft.

Wanneer wij met huiverende ijzing en schrik,
En wilden en schuwen wantrouwenden blik
Het hijgende wenschen: o wierd ze ons ontnomen,
Die worstling des geestes, dat angstige droomen -
Ach, red ons, o Vader! verlos, uit die hel
En maak het ons weêr bij de levenden wel!

O mogen wij dan uit den afgrond gekeerd,
Door al deze ontzettende foltring geleerd,
Voor dat die gedachten ons weder beroeren,
Gedwee onzen geest naar de hemelen voeren, -
En knielende bidden tot Hem die dáár leeft -
Die licht en genade den biddende geeft.

En zeggen: "k heb roekloos, mijn God, u getart.
Geef, geef mij de eenvoudige opregtheid van hart!
Vergeef mijnen geest die onzinnige vlagen,
Waarin hij, zich zelven en 't menschdom ontdragen,
Vertwijfelt, vervloekt en verwenscht in den dood -
Spaar, God, mij die zonde, zóó schriklijk en groot!'

De lieflijke lente keert weder in 't veld,
 Terwijl zij een meimaand vol rozen voorspelt,
 En 't koestrende zonlicht, in zachtere stralen,
 Op beemden, verkleumd door den winter, doet dalen.
 Zij stort eenen balsem in 't waaijen der lucht:
 De lente keert weder en blaauw is de lucht.

Des ochtends bij 't dagen, wanneer van den trans
 Zich over de beemden de lagchende glans
 Der druppelen verspreidt van het zilverschoon water,
 Wanneer ik bij 't murmlend geruisch en geklater
 Der beek, aan mijzelven onttoegen, blijf staan,
 Terwijl mijn gepeinzen al wiegende gaan;

Dan hef ik geloovig mijn sterfelijk oog
 Bij 't zien en bij 't hooren ten hemel omhoog!
 En 't zal mij voor menige zonde bewaren,
 Veel smarte en veel bittere wroeging mij sparen...
 O, zien wij toch immer in 't godlijke werk
 Den Schepper van 't al, die regeert boven 't zwerk.

Eene vertaling met recensie.

De Vertaling.

(*Beëedigd.*)

Geboren worden met de Lente,
 Versterven met de laatste roos,
 Op Zephyrs wiek gedragen baden
 In zuivren dampkring, zorgeloos
 Gewiegeld in den schoot der bloemen,
 Verpoozen van zijn vrije vlugt
 Van liefelijke geuren leven,
 Van 't licht der zon en 't blaauw der lucht;
 Nog jeugdig zijnde stof en kleuren
 Al spelend schudden van zijn vlerk,
 En als een zucht ten hemel stijgen,
 Ver boven aarde, lucht en zwerk; -
 Zóó is het heerlijk lot des vlinders,
 Gewiekte bloem der bloemengard':
 Hij is gelijk een zucht der ziele,
 Die, nimmer poozend, rustloos waart,
 En, onvoldaan, raakt hij de dingen
 Der aard slechts even, vlugtig aan,
 En keert ten hemel eindlijk weder
 Om daar den zuivren lust te vinden,
 De weelde, die niet zal vergaan.

De Recensie.

(*Naar het leven.*)

Verander *wiek* in *donzen zucht*,
En regel zeven,
Laat daar maar *leven*
Van *louter geur* en *louter lucht*.
Doe regel elf
Een adem in de luchtkreits zweven,
(Ze stijgt van zelf!)
't Is ovrigen geheel om 't even.
Eene *ingeschapen aard*
Is regel veertien alles waard.
Schrap ergo: *bloemenggaard*.
Het *zinlijk beeld* en 't *blijven hangen*,
Lap eindlijk nog die twee er in,
Rijm er des noods meê op *verlangen* -
Maar bovenal: sluit zonder slot of zin.

Conter-Feithsel.

1785-1844.

Teeder Roosje, dat den boezem
Van de schoone CHLOË siert,
En van wellust in dat zitje
(O zoo'n boezempje verhitje!)
Met een hooger blosjen tiert.

Leer aan CHLOË, jeugdig Roosje!
Als uw knopjen, nu zoo frisch,

Op haar boezempjen zal leppen,
 (ROOSJE! maar je moet je reppen)
 Hoe vergankelijk schoonheid is.

Zeg dan zwijgend: 'schoone CHLOË!
 Jeugd is ijdel, schoonheid schijn!
 CHLOË kan een Engel worden,

Laat ze 't hier al vast maar zijn!

Vriendelijke waarschuwing aan eene Roos, of Commentarius perpetuus op den weemoedige.

In den allerliefsten trant
 Rijmt men in ons Vaderland.

(Ingezonden.)

Blikte een half ontloken roos
 In den hof hem aan;
 'Lieve lezer, wees vooral
 Met de roos begaan.'
 Dan bleef hij met sombren blik
 Starende er bij staan.
 'Spoedig, als je merken zult,
 Is 't er meê gedaan.'
 Plukte treurig blad voor blad,
 Strooi deze op den grond, -
 'Somtjids als het erger liep,
 Stak hij ze in zijn mond.'
 En als 't roosje bladerloos,
 Geur en kleurloos stond, -
 'Zeg me, lieve lezeres,
 Ruikje nog geen lont?'
 Beeld van mijn geluk - sprak hij
 Met een glimlach dan, -
 'Denk eens wat een narigheid
 Voor zoo'n braven man!
 Stengel, tot in eeuwigheid,
 Blijft gij 't beeld er van!
 'Ijslijk aklig is het - maar
 Doet het je niet an
 Bidt dan water voor je ziel
 Dat je huilen kan!'

Wenschen.

Niet immer kan de geest getuigen
 Van 't geen het naauwst aan 't harte gaat.
 Niet immer kan de stem zich buigen
 Naar vaste accoorden, op de maat.

Maar immer kan men diep gevoelen

Wat Liefde tot den naaste zegt,
En immer zij ons eenig doelen
Naar al wat edel is en regt.

O laat ons, waar we ook henen dwalen,
Met ligchaam of met vrijen geest,
Aan God noch aan ons menschzijn falen
En immer leven onbevreesd.

En wat kan alle vrees verdrijven,
Zoo niet regtschapenheid van ziel?
Het eeuwig werken, 't wakend blijven,
Voor 't deel dat ons ten deele viel.

Ja waar ons 't leven henenvoere,
Wat strijd op aarde de onze zij,
Dat nooit der driften slavernij
Ons in onlosbre banden snoere,
Ons in den Heere groot en vrij!

O Vader, Heer en God! sta gij ons menschen bij!

Dichterlijk Legaat.

Venez voir un homme qui meurt plein de vie.
ANQUETIL.

Wherever there is genius there is pride.
GOLDSMITH.

Hoort allen met aandachtige ooren
Naar wat er onlangs is geschied,
Met een, die dichter was geboren; -
Een dichter maakt zich zelve niet.

Hij was het en hij *moest* het wezen, -
Van daar zijn rusteloos gesjouw:
Maar, ach! geen sterfling die hem lezen,
Geen drukker, die hem drukken wou.

In 't eind door wanhoop aangegrepen,
Gelijk die voor een dichterziel
Een treurig eind pleegt na te slepen,
Sints SAFFO naar beneden viel.

In 't eind bij 't kriecken van den morgen,
Wanneer de menschheid in haar bed
Ondichterlijk des levens zorgen
In domlig dodderen verzet.

Als niemand nog de zon ziet schijnen
En in het purper wolkvernis
De sombre nevelen verdwijnen,
Omdat de zon er nog niet is;

Toen heeft hij zich met broek en laarzen,
Verhangen aan zijn ledekant;
Nog vol van leven, vol van verzen, -
Zijn laatsten bundel in de hand.

Zóó heeft de meid hem vinden hangen...
Ze schrok maar was toch nog in staat
Te denken aan zijn *laatst verlangen*,
Waarbij ze hoopte op een legaat.

Hij had er dikwijls van gesproken
Wanneer hij in een minnelied,
Haar LAURA of ELVIRE doopte....
Ach, idealen warmen niet!

Een keurig toegeplooid papiertje
Stak uit zijn zak, van tranen nat,
Waarop hij met een pennezwiertje,
Een gulden woord geschreven had.

'Niets heeft ter wereld blijvend waarde!
Niets, geld noch vrouwen! magt noch eer! -

Er is geen poëzij op aarde -
Er zij nu ook geen dichter meer!

Een Mijmerij die hout snijdt.

Iets dat ik steeds bewaarheid zie
Is dat het allergrootst genie
Het minst zijne eigen fouten merkt;
En daaglijks word ik nog in dat idee versterkt.
Hoe toch kan 't anders? - Want die schrijft
Leest alles wat er voor zijn harsens drijft
Door 't eindeloze ruim 't zij links of regts;
Terwijl de botte lezer slechts
Kan lezen wat er staat -
En meestentijds niet weet wat KUNSTSTUK hij versmaadt.
Zou 't jammer voor 't Genie zijn? - kunt gij 't vragen?
Maar vast, - de *lezer* is het *meeste* te beklagen!
't Genie behelpt *enfin* zich nog met zelfbehagen, -
En dat is lang nog niet zoo kwaad, -
Om als een piet de wereld rond te dreutelen
En met een schop in 't eind haar weg te kentelen -
Daar weet ik ook wat van -
Want lees ik al niet veel; - ik schrijf... al wat ik kan!

Fragment van een Opera.

(De muziek wordt bij den volgenden jaargang gratis afgeleverd.)

Tot de bestendig zichtbare behooren de groote en de kleine Beer.
MOLL, *Sterrenhemel* p. 22.

DE POËET *alleen*.

(Twee maanbrieven in zijne regterhand, een pak gedichten in zijn linkerrokzak.)

Meedoogenloos geslacht! Ach nog een drietal dagen
En dan ontsluit zich (dat het eerste 't zij!)
Mijn beurs voor u of 't kerkerkot voor mij.
Het kerkerkot!.... Gij zult het wagen
't Genie, dat stout door lucht en wolken zweeft
En, vogelvrij, om mensch noch beer noch duivel geeft,
't Genie dat eeuwen kan verduren
En blijft, schoon 't hechtst arduin vergaat
En staal noch diamant het woën des tijds weêrstaat,
T' omperken door vier duistre nare muren!
Vier duistre muren! waar geen zonnestraal
Door binnen dringt, - waar ook geen enkle maal
Een straal van 't licht door zal naar buiten dringen,
Dat hebzucht daarin opsloot. - Folteringen
Zoo wreed als ooit een stervling nadren zag
Bereidt ge me in de toekomst, wreedards! ach!
Ach waar is uitkomst, waar is geld te vinden?
(laatste inspectie van zijne zakken.)
't Is nergens, waar ik 't zoek; ach!
(hij tast in zijn linker rokzak.)
Neen, ontzinden!
Neen, dat zich vrij uw duivlenhart verblij,
Verwachtend dat, na weinig dagen, mij
Een traliehok tot woonplaats wordt gegeven.
(zijn bundel verzen omhoog heffend.)
Ziehier 't vergif, dat al uw blijdschap doodt,
Den akker, die mijn disch voorziet van brood,
De mijn, waaruit het goud mij toe zal vloeijen,
De klare zon, die stralen spreidt,
Die nog na duizend jaar mijn naam omgloeijen,
Den wonderdrank, die mij d' onsterfelijkheid bereidt,

Romance.

Zij zullen mij niet hebben,
Het brullende gebroed,
Wier dreigen zelfs den stoutsten
Het harte siddren doet.
Hem, hem zult gij niet dwingen,
Verwaten duivlenras, -
Te wonen in een kerker,
Die t' huis hoort op Parnas!

Zij zullen mij niet hebben,
Mij, wien zoo vaak de keur
Van Neêrlands volk omwalmde
Met zoeten wierookgeur,
Wien Recensent en Boekzaal
Om strijd laurieren bood....
Maar wierook stilt geen honger,
En lauwren zijn geen brood!

Zij zullen mij niet hebben,
Bekoorlijk schoon verschiet!
Ik zie reeds, hoe de boekworm
Mij goud bij hoopen biedt,
'k Verbeeld mij reeds mij zelven
En menig tientje er bij,
Zij in mijn beurs gegijzeld,
Ik van de gijzling vrij.

Zij zullen mij niet hebben
De beeren woest en wreed,
Van wie na weinig jaren
Geen mensch een zier meer weet.
Wanneer hun rekeningen
Betaald zijn en verbrand
Dan leven nog mijn verzen!
Mijn roem houdt eeuwig stand!

Zij zullen mij niet hebben,
Wier ziel, gevoelloos schier,
Quitanties kiest voor verzen
Dukaten voor laurier!
Zij zullen mij niet hebben
En zetten achter 't slot, -
Gij slechts, gij zult mij hebben,
APOLLO, dichtergod!

Uit de portefeuille van een Redacteur.

II. Een Encouragement.

Op, me jongen,
 Schraap je longen,
 Grijp de vedel van den wand;
 Fiks voor 't vuistje, --
 Sla een kruisje
 Dat den stotterduivel bant.

Op, me jongen,
 En gezongen
 Dat het zoo je lever raakt, -
 Ferm in 't honderd
 Losgedonderd,
 Dat er 't firmament van kraakt.

Geen bedenken, -
 't Mogt je krenken
 En belemren in je vaart:
 Kan je lijmen, -
 Kan je rijmen, -
 Kringen ringen om je staart;

Kan je kraaijen, -
 Ommezwaaijen, -
 En verdraaijen naar den smaak.
 Altoos woorden
 In akkoorden
Overboorden, mis of raak;

Op, me jongeu,
 Taal verwrongen,
 Puren bombast uitgebraakt!
 Wissers lauwer,
 Hoe je flauwer
 Van je flauwigheden kwaakt.

Stoor u nimmer
 Aan wie slimmer
 Heeten wil in de eële kunst,
 Aan poëeten,
 Die niet weten
 Dat de kunst ligt aan de gunst.

Gunst, - een tiekje
 Van 't publiekje,
 Dat u overheerlijk vindt,
 Mits uw zangen
 Hijgen, hangen,
 Vol verlangen en vol wind!

Zonder talmen
 Dan aan 't walmen,

Met een hemelwierookgeur, -
Lieflijkheden
Opgesneden...
En gewaweld zonder kleur!

Laat maar vloeijen,
Oversproeijen
En doorgloeijen - zonder end! --
Klare stroomen,
Nare droomen,
En zoo verder, - wel bekend.

Toe maar, vrindje,
Vlak voor 't windje,
Zonder omzien - zonder zorg -
En geprezen
Zal je wezen
Om de volheid
Van je dolheid -
Vrind TEN KATE blijft je borg.

Op me jongen
En gezongen -
En je nimmer gegêneerd, -
Inspiratie...
Malle statie
Waar men niets meê produceert; -
Wie maar streek houdt
Schoon 't geen steek houdt,
Wordt ten leste
Als de beste -
Op zijn beurt -
GEDECOREERD!!

Sentimenteele Leysenen en Refereynen.

I. Ja, 't is mij zoet!

Ja, 't is mij zoet, aanminnig-schoone maagd!
 Wanneer mijn hand het zilverrein papier
 Van 't bitter leed, dat me om uw afzijn knaagt,
 Uw jamben met een ongekenden zwier,
 Zwart als mijn inkt, benaauwd heeft volgeklaagd!...
 Wel is ze *zwart*, die inkt, waarin ik 't vier
 Te blusschen tracht, dat me al te koortsig jaagt, -
 Ja, 't is mij zoet, aanminnig-schoone maagd!
 Wanneer 'k mij zelf dan zwart op wit zie staan,
 Terwijl mij niets ter wereld meer behaagt,
 Dan ijlings van die wereld af te gaan,
 Die mij zóó wreed en ver van U belaagt!
 Ja, 't is mij zoet, - als dan één laatste traan
 Rolt over 't blad, waardoor 't een toeken draagt,
 Dat nimmermeer wordt uit- of weggevaagd!
 Maar zij 't al zoet, oneindig zoeter waar 't,
 Indien die traan bij 't vloeijen langs mijn wang,
 Met nog een traan en nog een, opgegaard
 Door liefstes hand, bewaard werd levenslang!
 En zóó voorzien bij 't lied, dat ik haar schonk,
 Zij nu een traan en dan een regel dronk!

II. Ai, denkt ge nog wel.

Ai, denkt ge nog wel aan den poot van het bankje,
 Waar 'k menig verkoudheidjen op heb gedaan,
 Wanneer wij de deur op een kier lieten staan,
 En beiden verdiept in het schijnsel der maan,
 Den suizenden Zephyr zijn gang lieten gaan?
 Ai, denkt ge nog wel aan den poot van het bankje,
 Waarop ik zoo menigen zaligen stond,
 Zoo menige weelde, aan uw zijde ondervond? -
 Ai, denkt ge nog wel aan den poot van het bankje,
 Die toen mij uw kusjen te driftig ontstak,
 En toen 't in mijn oog stond te lezen: 'ik dankje!
 En toen - al te zwak -
 Ai, denkt ge nog wel aan den poot van het bankje,
 Die toen - al te zwak -
 Den poot van het bankje, die brak?

De Dichter

I. Jean qui rit.

Weêr een dichtstuk afgemaakt,
Duizend regels lang, -
Dat u de ingewanden raakt,
Door zijn tooverzang,
Dat door WITSEN GEIJSBEEK heen
Naar den aether snijdt,
Zonder lichtwolk, waar alleen
Nog een uil op rijdt.

Lichtwolk, oude zegekoets,
Afgesleten beeld,
Waar ik menig vrome poets
Fijn meê heb gespeeld;
Och uw tijden zijn niet meer,
Regen uit, verdamp!
'k Ga voortaan slechts op en neêr
Met een aardsche ramp.

't Schermen in de lucht heeft uit,
Sedert ieder 't kan;
En (wat erger!) 't geeft geen duit...
Och! ik weet er van!
Wanhoop, waar ik toen in viel,
Hongrende in den nacht, -
Gij hebt aan mijn bange ziel
Licht, neen, brood gebragt!

Waarheid was er in mijn vers
Nooit zooveel als thans;
Want ik zelf zit in de pers,
Zuchtende in kadans,
Om een leed, dat meer beduidt
Dan de hoogste vlugt,

Waar een ziener toe besluit
Enkel voor de klucht.

Ga nu henen, blad aan blad
Met een magre hand
Pijnlijk, roerend volgeklaad,
Ga nu om door 't land!
Op de beurzen losgebeukt -
Niemand is zóó wreed
Of hij vat wel, waar 't mij jeukt,
Als gij binnentreedt.

Als het zóó maar lukken blijft,
Heb ik geen verdriet!
Geen toch die zoo makkelijk schrijft, -
't Is zoo moeilijk niet,
Altoos in een *eigen trant*
Welgemeende smart,
Op te snijen voor de hand -
Kijk maar in mijn hart.

Ga dan, aardsch-geconcipieerd
Ingeteekend stuk!
Ga en breng mij geld dat *eert*,
Ga, mijn kind, *in druk!*...
Zóó toch zijt gij afgemaakt -
(*Calembourg à part*,)
Smaaklijk eten wien het smaakt! -
't Staat er op een hair! -

II. Jean qui pleure.

Helaas! waar moet het met ons heen?
Mijn beurs wordt alle dagen ligter.
Geen traan, dien 'k om mij zelven ween,
Geen zucht, geneurie, of gesteen,
Niets, - niets ter wereld meer maakt Dichter!

Dat danken we U, o onheilstichter,
U, BRAGA! met uw boos gebroed,
Die dorst beweren kort en goed,
Dat zelfs een Dichter denken moet.
Geen zweem er van nog kort geleden,
Toen 't zoogenaamd gezond-verstand, -

Door ieder die de snaren spant,
Als Anti-dichterlijk gemeden,
Nog geen *manie* werd in ons land;
Waar duizend vingertoppen gleden
Langs citers van den kalen wand
Gerukt met ongewisse hand,
Bij 't neuriën der vrome beden,
Wier nedrigheid zóó lief bewees,

Hoe noode men zich zelven prees.

Wie had het in zijn hoofd gekregen
Dat ooit een teêrgevoelig hart, -
In 't minst om maat of rijm verlegen
En nimmer in het vóór en tegen
Van eenig sentiment verward,
Zich eenmaal zou zien uitgetart
De sectie van zijn boezemsmart,
Langs wetenschappelijke wegen
Uit een te zetten zoo 't behoort,
Als of geen *non-sens* meer bekoort?

Waar zijt ge, o tijd van zelfbehagen,
Toen ieder verzen maken mogt,
Waarin men grond noch diepte zocht,
Niet rekenschap van af dorst vragen?
Toen ongezien elk rijmgewrocht,
Door kunstbroêrs op de hand gedragen,
Nat van de pers werd uitverkocht?
Waar zijt gij heen, o gulden dagen,
Toen wie een beetje wist van 't vak
Zijn brood had, dood op zijn gemak?

Helaas! verlopen zijn die tijden!
Geen stervling gunt ons meer de kost, -
Vergeefs is bidden en is strijden,
Sints wij 't ondragelijke lijden,
Door satanskindren afgerost,
Die ons den boezem opensnijden,
Om elk onschuldig rijmproduct, -
Dat bij abuis eens wordt gedrukt!

Onverantwoordlijk onheilstichter,
Waar moet het heen met d' armen Dichter?
Waarheen?... Ach, BRAGA weet niet veel! -
Zijn antwoord, meen ik, luidt: *naar* GEEL.

**Verjaarvers,
om op het dessert te lezen.
(Te huur of te koop.)**

Wild jagen
De vlagen
Den regen daarheen.
Hoe trillen de daken,
Hoe schudden en kraken,
De muren van een!

Zij smakken
De takken
Ontblaârd op den grond;
Ontwortlen de boomen,
En geeslen de stroomen, -
Vernieling in 't rond!

De woeden-
de vloeden
Gezweept in hun vaart
Beschuimen hun zoomen
En woelen hun stroomen
Steeds dieper in de aard.

De buijen,
Aan 't kruijen,
Gebarsten uit een -
Verstorten hun watren
Met vreesselijk klatren,
In stroom naar beneên.

De vloeden
Bij 't woeden
En 't gieren van 't nat,
Verstuiven of klotsen,
Op ziedende rotsen
In vlokken verspat.

Woest jagen
De vlagen
Met snellere vaart; -
Wat zegen! wij sluiten
Dat weder er buiten,
Gerust aan den haard.

Wat kregen
We een zegen
Van rust en gemak! -
Ach, duizenden armen,
Ze dolen en kermen
En hebben geen dak.

De kleëren
Vermeëren -

Ach, kunnen ze 't wel?
't Gewaad is versleten
Aan flarden gereten,
Den winden ten spel.

Met rampen
Te kampen
Is immer hun lot,
Ze treffen hen wreeder,
Dan 't stormende weder
Hun haveloos kot.

Hoe waren
En staren
Hunne oogen zóó dof?
Ach nooit was er ende
Aan 't leed en de ellende,
Die telkens hen trof.

Het zorgen
Voor morgen,
Wij kennen het niet:
Daar 't lachende heden
Van heuglijk verleden
Herinnering biedt.

Het huilt daar
En juilt daar
Niet vruchtloos zóó fel:
Neen! moge 't verheffen
Tot dankend beseffen:
Wij hebben het wèl.

't Is heden
Geleden
Alweder een jaar,
Toen 't leste dees hallen
Wij deden weêrschallen
Van 't ruischen der snaar.

Wat zegen
 Verkregen
 Wij weêr na dien tijd!
 En 't kwade der aarde
 Gaf 't goede de waarde,
 Waarmeê 't ons verblijdt!

Het huilen
 En juilen
 Zoo hard op dees dag,
 Het moet ons verheffen
 Tot danken beseffen,
 Tot lovend ontzag.

Ons tegen
 Vloeit zegen;
 Gelukkig ons lot!
 Zoo we immer 't bemerken,
 't Geloof in ons sterken
 En 't bouwen op God.

Grafschriften.

I. Voor een Dichter, die zich hier niet op zijn plaats gevoelde.

Hier ligt begraven
 Een dichterlijk wonder,
 Die *er op* wist te staven,
 Dat zijn plaats was *er onder*.

II. Voor een Nieuw Model-Soldaat.

Een held van 't blank rapier,
 In leven 't aangekleedste dier,
 Ligt hier
 Zoo nakend als een pier.

Toonen der aflegging in roerende Rubrieken.

(Opgegraven.)

I. De Intrigue.

O ware 't mij gegeven
 In levenvolle zangen
 Te storten heel mijn ziel,
 Mijn ziel in al haar omvang,

Mijn ziel in al haar volheid,
Mijn ziel oneindig groot...
Gelijk zij voort zal leven
Door alle tijden henen,
Zoo eeuwig waar' mijn lied!
Gelijk mijn ziel zal leven
Daar boven in den hemel,
Zoo bleef z' ook hier op aarde,
Nog in haar weêrklank leven!
Mijn zangen zouden klinken
En ruischen uit mijn graf
Den wandelaar in de ooren,
Die, somber van gepeinzen,
Zijn eenzaam voetpad liep.
Al hing het hoofd hem treurig,
Al staarden ook zijn bliken
Op d' ongebloemden grond,
Door mijnen toon getroffen,
Zou hij het hoofd verheffen
En luistren naar den zang,
En wand'len minder treurig
Zijn doornig levenspad.

II. Eerste Geval.

Wanneer een teeder meisje,
In weemoed weggezonden,
Kwam dolen langs mijn zerk,
Wanneer haar bittere tranen
Dan vloeiden om den minnaar
Die trouwloos haar verliet, -
Of die ten sttjyd getogen,
De jongste zuchten slaakte
Voor haar en 't vaderland:
Dan zou mijn lied haar tranen,

Verandren tooverzacht
 In zoeter weemoedsdruppen:
 Dan zou mijn lied de tranen
 Die in hare oogen trilden
 Haar droogen van de wang.

III. Tweede Geval.

Wanneer een dwaze jongling
 Op onbezonnen wegen
 Zich repte langs mijn groef, -
 Of met de woeste trekken
 Der wanhoop op 't gelaat,
 En wankelende schreden
 Kwam wagglen langs mijn kuil; -
 Dan zou mijn krachtig lied
 Met onweêrstaanbren klem
 Hem donderen in 't oor!
 De winden zouden waaijen
 En gieren langs de velden,
 En stemmen in mijn lied:
 Zijn geestkracht zou herleven
 En hij zich zelf gevoelen,
 En mensch zijn als weleer!

IV. Derde Geval.

Wanneer een valer schemer
 Des avonds de aarde dekte,
 Dan zou de blijde landjeugd
 In rijen zich vereenen,
 Mijn zoete zangen zingen
 Op ongedwongen toon,
 En 't blijde leven roemen
 En de eenvoud van het land;
 Dan zich gelukkig prijzen,
 Van 't rustelooze woelen
 Der drukke steden vrij.
 Dan zou misschien een grijze
 Nog spreken van den zanger,
 Die 't eerst hun liedren zong,
 Nog wijzen op mijn groeve
 Waarin het kil gebeente
 Des zangers nederzonk!
 En zingen van het leven
 Van 't vrije blijde leven
 Op 't stil eenvoudig land;
 En noemen zich gelukkig
 Ver van de drukke steden,
 In 't midden der natuur;

En roemen zich gelukkig
In onbesmetten dampkring,
Met onbevlekt gemoed
En boezem onbezoedeld
Door zout'looze ijdelheden,
Door ijdel sehijngenot; -
Het plekje waar de zanger,
Na al het rust'loos woelen
Zijn lijf ter ruste lag,
Zou hooren hoe de grijzen
Gestaâg van hem verhaalden,
Die 't eerst hun liedren zong;
Van hem die ligt onzichtbaar
Als schutsgeest hen omzweefde
En rondwaarde in hun kring.

V. De Ontknooping.

Wat heerlijke idealen
En nooit vervulde droomen
Verrijzen voor mijn geest!
Maar ach in nevelwolken
Verdwijnen ze, als de zeepbel
Waarnaar de schoolknaap grijpt -
En toch wanneer ik somtijds
Van aardschen boei onttoegen,
In hooger dampkring adem;
Wanneer ik henenijl,
Bevleugeld door 't verlangen,
Gedragen op de zuchten
Van 't heimwee naar een oord,
Waar mij geen stof meer kluistert,
Wanneer mijn hart zich opent
Voor 't edele en 't verheevne,
In de eeuwigheid verloren -
O zalige verligting,
Om dan met eenen zucht
Te leven en te sterven:
'O ware 't mij gegeven
In leven volle zangen
Te storten heel mijn ziel,'
DA CAPO AL FINE.

Verbeeldings-Poëzy.

VI. Aan Mejufvrouw Rachel.

RACHEL, non tu ne mourras pas.
LA JUIVE.

Wie die Lutetia ooit binnenstapte of stoomde,
Het Babel van onze eeuw, van leugen, schelmerij
En alle gruwlen vol, - RACHEL! wie dacht of droomde,
Dat in die vuile schelp, een parel lag als Gij?

Schoon bruiner bruin u kuift dan 't koepeldak van Tschufvent,
Een parel zijt ge, aan Galileaas zee ontvischt,
Want melkwit is uw ziel, in blankte een ijsbeer puffend,
En zuiverder uw hart dan 't snarenspeel van Liszt.

Ach, toen u de eerste kreet den gorgel heeft gekitteld,
Waarom mogt toen uw naam geen MARGARITA zijn?
Ware ik uw min geweest, zóó had ik u betitteld, -
Want GRIETJE, weet U, heet een *parel* in 't Latijn.

Het Englenbak-publiek in tranen weggezonden
Versmelt, als Orosman de borst u openspouwt;
De *loges* smelten mee; 't *parterre* halfverdrongen
Gilt, dobbrende op dien vloed: 'Waar toeft gij Naerebout?'

O dat wij 't zagen! Dat ge u hier een woning stichtte,
Want ook MELPOMENE sloeg hier haar tente neêr:
Gij vindt RACINE weer in 't geen JAN HILMAN dichtte,
En als ge een RUYL hebt, denkt ge aan geen CORNEILLE meer!

O zoetheid u te zien, bij davrend handgedonder,
Gelauwerd door het volk met HILMAN of met RUYL.
O weergaloos tafreel: het groot Parijzer wonder
En 't wonder van ons land; MINERVA met haar uil.

Maar neen! daar ligt de staf der hope aan stuk gesplinterd,
Daar ligt miju kind vermoord, door fantazy gebroed!
U knelt Parijs in d' arm, zoolang het buiten wintert!
Vergeefs valt Hollands leeuw de Joodsche maagd te voet!

Doch ééns is't lente. O snel dan heen naar Amstels boorden!
Of weigert ge al te preutsch en te onbeweegd van wil,
Zoo luidt ons aller wensch, opdat we *toch* u hoorden:
'Word gij een koekoek en bezoek ons met April!'

Recepten voor Navolging.

I. In den trant van Cats.

~ ~ ~ ~ ~ || ~ ~ ~ ~ ~ enzv.

of

~ ~ ~ ~ ~

~ ~ ~ ~ ~ - enzv.

Titel: Op een - Bij een - Bij een.

Ay. Hitsigh. Dier. Lyckewel. Vrijsters.

Desalniettemin. Desalniettemin. Desalniettemin.

Ick en weet niet wat. Ick en weet niet wat.

Ick en weet niet wat. x. x. x. q. q. gh. ae. ue. ck. ck.

ck. - - - - x. - y. - - ck.

II. In den trant van Hooft.

- ~ ~ ~ ~ ~ -

~ ~ ~ ~ ~ -

Titel: Sanghetjen. - Liedeken. - ***. -

Aa. ee. oo. aa. oo. ee. ee. aa. oo.

Dijn. Zoete. Zuure. Lipjens. Ooghjens. Mondjen.

Windeken. Minnelycke. Lodder. Darren.

Bedooven. Weelde. pjen. tjen. ken. pjen.

ken. tjen. tjen. tjen. tjen. tjen. - - -!!!

Epistaphium voor zeker lid van zekere Kamer.

Hier werd een plaats der rust gegeven

Aan een paar ooren;

Blijf, wandlaar, in de hoop steeds leven

Iets van den mond te hooren.

Weeklagt van den laatsten der Bragianen.

But I have that within, which passeth shew.
HAMLET.

Drie onzer doodgedokterd, drie verdronken! -
Ik leef alleen, zoo 't *leven* heeten mag,
In tranen smeltende en in rouw verzonken,
Te klagen en te stenen dag aan dag
En op hun graf te jamren, nat betraand, -
Een lief logies in Louw- en Sprokkelmaand!

En als 't de zon te koud wordt om te schijnen,
Wanneer de nacht mij naar mijn woning voert,
Vergeefs ontschuil ik achter mijn gordijnen
De fantasy, die mij de ziel ontroert:
Dan zweeft een zestal schimmen om mij heen,
Drie droog als kurk, drie nat van top tot teen.

'k Herken u dan, die zeven lange weken
Met artsenijen, maar vergeefs, gedrenkt,
En ziende hoe, bij 't doedlend hartebreken
Het zoet publiek den lummels lauren schenkt,
Uw goeje intentie en uw arts ten spijt,
Aan overloop van gal bezweken zijt.

'k Herken u dan, die aan de laauwe golven
Van proza-soep en slibbrig rijmelvocht,
Waar we ieder jaar mee worden overdolven,
Nog niet bij tijds helaas! ontkomen mogt:
Ons branden, borstlen, wrijven hielp geen zier, -
Dood, jongens, wasje en bleeft gij als een pier.

Ik leef alleen, - van zeven broeders de ééne,
Die overbleef uit Bragaas priesterkoor!
O dat ik à *la* GREB hun dood beweene!
Maar 't is vergeefs...Een kwelgeest bijtme in 't oor:
'Tien weken al, - tien weken weg van 't jaar, -
Alleen of niet, klaar moet de BRAGA, klaar!'

Welaan, voor 't lest de tuchtroe opgeheven
Welaan ontaarde! in woênden gramschapsbrand, -
Al spaarde 't lot ook mij alleen het leven,
Grijp ik alleen den geessel in de hand -
In Bragaas naam! daar snort de roè voor 't lest:
De laatste slagen, vriendjes! heugen best.

Gij, zestal schimmen! die voor 't heele zoodje
Mij zitten liet, omzweefme wat je kan!
Poëetjes! wat ik bidden mag, ontbloot je, -
De ruggen klaar - 't is 't halve werk - en dan.....
Verzuipme, keelme, vilme, naar je zin,
Of - teeken voor een derden jaargang in.

Verbeeldings-Poëzij.

VII. Aan een Handjen.

Lief handjen van 't ex-liefjen,
Wien streelt gij dezen keer?
Of streeltge, hartediefjen,
Uw minnaars nimmermeer?

Duikt ge in de blonde lokken
Van HERMANS krullebol,
En helpt dien zonder schokken,
Van lieverleê, op hol?

Of strijkt gij langs de borstelen
Van zwarten WILLEM heen -
En, - moog hij tegenworstelen -
En steelt zijn hart met een?

Zeg, speelt ge met een knevel,
Of met een mode-sik..
Lief handjen, zeg 't alevel,
Wien streelt ge op 't oogenblik?

O zeg mij, zacht lief-handjen,
Waar slijt gij de uren bij? -
Of is uw nieuw galantjen
Van hair beroofd als gij?

Proeve van Levenswijsheid.

IV. Gevoel.

(*Bewijs voor den rijkdom onzer Rijmtaal.*)

Hoe knuttrig is het en verkwikkend,
 Als we, om ons leed
 In zilte tranen stikkend,
 En hikkend
 Snikkend,
 Wie van den prins geen kwaad nog weet,
 Maar in het heden kalm zich schikkend
 Gerust de toekomst tegenblikkend,
 Toch met ons jagen in het zweet,
 Te wreed
 Verschrikkend!

Wat is het zoet, wat is het lieflijk
 En dol gerieflijk,
 Alzoo zijn *spleen*
 En landrigheid en pijn in 't haar en kwalen
 Een ommezien
 Te gaan verhalen
 Op maag en vrind
 En vrouw en kind.

Wat doet
 Het goed,
 Zijn naaste bloed
 Zóó meêgekeweld te zien, om 't leed,
 Waarvan een zenuwachtig mensch
 Nooit lens
 Is, zoo men weet!

(Falàldera!) zóó altoos klagend
 En meelij vragend
 De harten op drie beenen jagend,
 Zijn naglen en zijn naasten knagend
 En ziegezagend,
 En wat dies meer zij -- falderá
 Zóó voor en na.

Moog bij ons, leed- en onspoeddrageren,
 De zenuw en de traanklier zich verzwageren,
 Als druk ons doet vermerglen en vermageren,
 Geen nood zóó dra!
 Wij schransen van 't klagen te beter
 Van 't meêlij
 En drinken hun tranen en zweet er
 Als thee bij
 Zóó worden we vet - falderá!

Gelofte.

Frailty! thy name is woman.
SHAKESPEARE.

Indien haar liefde spel en al die vloed van tranen
Niet anders dan een kunstgreep waar',
Om zich den weg naar 't argloos hart te banen; -
Haar zuchten veinzen is en huichelend gebaar,
Om 't meêlij in een hart te wekken,
Dat voor geen ramp des naasten toegeschroefd,
Door ligchaams zwakte en leed zich dubbel aan voelt trekken,

En luider klopt voor wie *veel* hulp behoeft; -
Indien een sluw instinct (haar erfsmet van de zonde
Der eerste vrouw, misleide door de Slang)
Door 't lot gescherpt, haar drijven konde
Tot valsch beleid en listig zelfbelang,
Dat, waar ze een oogwenk zich verraden,
En met haar rol, gewezen en klagt vergeten zou
In d' eigen stond op uitvlugt weer beraden,
Zich achter 't waas verschool van tederheid en trouw; -
Indien haar liefde en haar geheimste omhelzing beiden
Bedrog mogt zijn en zinsbegoocheling, -
Haar kus verraad, haar toovertaal misleiden,
Haar lonk bespotten van wien ze in haar netten ving....

Indien 't al zij, - nog moge wraken
Wie wil, 't bedrog uit nood gepleegd,
Mij zal geen toorn, te driest, het vonnis uit doen braken, -
Mij, die niet weet wat in de goudschaal weegt,
Waarmee de Alwijsheid eens ons *zijn* en *doen* zal wikken
En elke drift naar regt waardeert! --
O laat me alleenlijk naar *mijn* doelwit henenblikken,
Laat door geen ijdele waan beheerd,

Mij nimmer pligtvervulling, offers wachten,
 Van anderen, wier strijd me in 't minst niet is bekend,
 En nooit hun schijnbre minderheid verachten...
 Te groot van hart, dat immer 't hart het end
 Der Christenliefde vinde in d' afschuw van gebreken,
 Waar zwakte en al, wat lokkende ons omgeeft,
 Te dikwijls meê besmet.... Zij 't meêlij mij ten teeken
 Dat in mijn ziel iets godlijks leeft!

Indien haar liefde en 't bitter tranenplengen
 Min zuiver, minder edel waar', -
 O 't zal mij nooit tot koel verwerpen brengen
 Van 't hulpbehoevend hart dat noodschreit in 't gevaar!

Liedje.

(Voor den Enkhuizer van 1846, met een H of een B onderteekend.)

Ik min het leven:
 Om met mijn wijfje te leven
 Min ik het leven,
 Als mijn wijfje mij mint.
 Want al mijn streven
 Is vreugde te geven
 Aan wijf en aan kind.
 Geen lieflijker vreugde, geen zoeter genot!
 Wat sterfling kende immer een zaliger lot?
 Ik leef voor 't gezin
 Dat mij mint, dat ik min,
 Geen lieflijker vreugde, geen zoeter genot!
 Wat sterfling kende immer een zaliger lot?

Ik min de zorgen,
 Om voor mijn wijfje te zorgen
 Min ik de zorgen,
 Als mijn wijfje mij mint.
 Want al mijn zorgen
 Is iederen morgen
 Voor wijf en voor kind.
 Geen lieflijker vreugde, geen zoeter genot,
 Wat sterfling kende immer een zaliger lot?
 Ik zorg voor 't gezin
 Dat mij mint, dat ik min,
 Geen lieflijker vreugde, geen zoeter genot!
 Wat sterfling kende immer een zaliger lot?

Zakwoordenboek ten gebruike bij den Nederlandschen Muzen-almanak. voor 1845.

NB. De woorden *vuig*, *darren*, *schrikbr* gelijk *laatse* voor *laatste* en *doomen* voor *doemen* om 't lieve rijm, verstaat de zoete Lezer van zelf.

Woordregister.

B.	Bediedt d.i.	beteekent.
	Beugelaar	't gebogen schild.
	Bulk	borstharnas.
D.	Delling	dal.
	d' Oevele	de euvele, de booze
F.	Faliën, faliede, gefalied	mislukken.
G.	Gewoud	geweld.
K.	Kaytiven	ellendigen.
M.	Mag schiën	misschien, het zij zoo.
	Museeren	peinzen, leeg loopen.
N.	Noest	lijn.
O.	Oevele (zie op D.)	
	Onbegeven	ongekloosterd.
	Ontbijt	houd stand.
	Oorlof	afscheid.
S.	Schiën (zie op Mag.)	
	Soud.	soldij, huurloon.
V.	Vrucht	vreest.
	Vuchtel	vechterzwaard.

Voornaamste aangehaalde schrijvers.

Augustinus. - Chrysostomus. - Cyprianus. - Hooft. -
Huydecoper. - Johannes. - D.R. Kamphuizen. - Thomas a
Kempis. - Kiliaan. - Maerlant. - Mattheus. - Paulus. -
Plantijn. - Potgieter. - MelisStoke. - Vondel. - Wagenaar. -
J.F. Willems. - Young.-

Wanneer...?**(Proeve van nuchtere naïviteit.)**

Wanneer ik zonder zorg, vrij van de wereld, ben
 En in mij zelven 't beeld der zoetste rust erken,
 Waar zich een woelgeest aan kan spiegelen;

Wanneer ik, zonder vrees en zonder overmoed,
 Mij zelf gematigdst vind in 't kwaad, - ja! bijkans goed!
 En mij geen dwaze driften priegelen;

Wanneer ik zóó, in ernst, mij dubbel waard gevoel
 Meê te ademen met den lieven menschenboêl,
 Steeds bezig om zijn schim als apen
 Aan te gapen...
 Wanneer.... Maar *zag* een mensch wel ooit zichzelf slapen?

Klinkdicht.

Waartoe op 't vroeger pad, die starre blik, zóó dof?
 Wat treurt gij om een smart, die wegzinkt in 't verleden?
 Waartoe de bange zucht, aan de enge borst ontgleden?
 Gij kent de keerzij niet van 't onheil, dat u trof.

Misschien - wie zegt het u? - wachtte u een grooter stof
 Van droefheid in 't bezit van 't zaligschijnende Eden,
 Dan nu, daar nimmer gij haar poort zult binnentreden:
 Vaak was een doorne-struik in de eêlste rozenhof.

Reeds heeft een nieuwe dag het *gister* weggedreven,
 En 't *heden* eischt uw kracht, uw ijver, heel uw leven:
 Geen lafheid kweekt den geest, geen werkeloosheid voedt.

Wat vraagt ge naar uw pligt? één zij uw doel en streven:
 Het regt doen, vóórshands *doen* en 't overige overgeven:
 Ons leven, droef of blijde, is steeds tot wèl doen goed.

***** Een filosofische droom.**

Twee *belles* had ik beiden lief gekregen,
 Eene een *blondine* en de andre zwart.
 De blonde was ik altijd meest genegen,
 Al droeg mij de andre meer in 't hart.

Zoo dacht me althans, wanneer ik beurtlings de eerste
 En beurtlings de andre bij mij had; -
 Intusschen minde ik *en retour* om 't zeerste
 Haar beide, als dubblen boezemschat.

Eens droomde ik: - een verbolgen water onder, -
 Ik sta er boven op een plank,
 Maar krakend buigt de wankelende vlonder,
 En 'k volg dien tegen wil en dank.

Een *rare droom!* hoe ben je er an gekomen?
De Droomgod weet het *apparent*:
Ik niet. Maar raad eens hoe ik voort ging dromen...
Ik zie de meisjes, wel bekend.

'k Zie regts en links een liefje aan ieder zijde.
Als vastgenageld sta ik stil --
De plank! ze houdt ... maar wat me ook eerst verblijdde,
't Was kort... Daar gaat ze, - één krak - één gil!

Uit is 't. Maar in dat zelfde schriksecundetje
Greep ik (nooit schoot *instinct* een bok)
Wie 't meest mij minde - och, neen! je dienaar gunde 't je -
Wie 't meest mij altijd tot zich trok.

Twee *belles* had ik beide lief gekregen:
Toch wist ik zelf ter naauwernood,
Wie van de twee ik 't meeste was genegen,
Totdat mijn droom mij uitkomst bood.

Want nooit kon 't duidelijker zijn gebleken,
Dat ik het allermeeeste hiel
Van U, blond kind ... of, - beter doorgekeken -
Van m' eigen zelv' met - *wie MIJ 't best beviel.*

Nagalm.

I never yield to mortal man: dark Cuthullin shall be great or dead!

OSSIAN.

Eens is men goed en laat zich door zijn vrienden, -
 Uit vriendschap *puur*, - nog voor een jaargang vinden;
 Tot geesseling van 't wavelziek gebroed,
 Dat onvermoeid in 't brullen en in 't janken, -
 (Als of het zoo maar naar de Kamer moet,)
 Zich over krom en regt in leêge klanken,
 Voor 't groot publiek, te schaamtloos hooren doet.

Eens is men goed en laat zich overhalen
 De geessel-roê den lummel op de schalen
 Te leggen, dat hij helder ziende word',
 En, heeft hij zóó zijn zelfbesef herkrege,
 In 't einde voele, waar 't den stakker schort;
 Eens is men goed en laat zich weêr bewegen --
 Voort! mannen, voort! de geesselroede snort!

Zoo mogt op nieuw, zijn gave der kastijding,
 Een Bragiaan, verstoken van de wijding
 In 't heilig koor der prulpoëeten-schaar,
 Doen gelden; tot vertroosting aller zielen
 Die walgen van het hemelgalm-misbaar,
 Waarvan TEN KATE en BEETS *cum suis* krielen,
 Voornaamlijk bij de occasie van 't nieuwjaar.

Zoo mogt hij dan, SIFFLÉ den zede-dichter,
 En ROBIDÉ, den *pseudo*-volksverlichter,
 Twee steunpilaars van 't filosofen-gild
 Die huislijk rijm en leerdicht braaf doorspekken
 Met borrelpraat, vroomaartig opgedrild, -
 Hun zondagsplunje een omzien uit doen trekken....
 En heeft ze alleen uit goedheid niet gevild.

Zoo mogt hij meê, het puik der humoristen
 Door wien we een schaap eerst te apprecieeren wisten,
 Zijn zoete Zus, de schrijfster van TE LAAT,
 Een bloemeke in den maneschijn geboren;
 En SAMPJE, die vooraan op 't drietal staat,
 Zoodra er weêr *om Godswil wordt geschoren*;
 En menig trouw sub-adjunct rijmermaat.

VAN SOMEREN, de weidsch betituleerde,
 Die sints de Leeuw zijn knoopsgat decoreerde
 Een dubbel kruis is voor 't gezond-verstand;
 VAN LENNEP die zich nooit meer zeker achtte
 Dat men van hem, in 't verre buitenland,
 Geen verzen leest, die hij in zijn gedachte
 Welligt pas neemt tien jaren naderhand.

Al wat er leeft aan groot en klein-poëeten, -
 Professor X. vooral niet te vergeten,

Wiens liedjen BRAGA zelf *nog eens* herzag; -
Zoo mogt hij hen ontdaan van hun gemaaktheid,
Of wat vernis op hun producten lag,
Aanschouwen in de ravissante naaktheid
Van hun talent - op een December-dag!

Maar leider! - zal het de arme sukkels baten,
Indien ze er nu den Bragiaan om haten,
Die toch zoo goed het met *hen allen* meent;
En daarom juist hen geeslen wou en priegelen,
Omdat zijn hart, nog nooit voor hen versteend,
Zoo gaarne had, dat zij zich mogten spiegelen
In 't spiegelvlak, dat hun de BRAGA leent.

Maar ach! verzwaar die beste intentie 't scheiden,
Zij zal mij niet ten tweedemaal verleiden,
Nog een Serie, met HEIJE en WINKLER PRINS
En tête - voor 't publiek te elaboreeren, --
'k Gun HEIJE graag zijn vunzen VROOMHARTS-grins,
Laat d' ander nog een Vlindertje exploiteeren....
En voor de rest.. houdt ze allebeî voor kindsch.

Eens is men goed. Maar 't lied is afgezongen, -
En hapren mij mijn vrinden noch mijn longen,
Noch 't aanzoek van een massa abonnés -
Die allen hun *twee veertig* pront betalen; -
Zooveel staat vast, dat zoo ik al verrees,
Mijn goedheid ligt ver onder nul zou dalen --
Maar, lieve lezer, gij kunt ademen...
Voorloopig is er niet de minste vrees.

Onze tijd.

In onze tijden, nooit volprezen,
 Is onder andren dit bewezen:
 Dat 's Konings erfelijke magt
Versterkt werd, als men 't zóó ver bragt,
 Dat geen herediteits-principe iets meer kon gelden,
 Noch eenig regt gaf in den staat,
 En ridderschappen net als 't andre *Menschschap* telden,
 Waarbij een knappe vaêr soms Ezels achterlaat.

Een slapend kind: een jonge doode.

Een, die de slapers uit den slaap zou wekken,
 Sliep zelf drie maanden lang, zijn missie glad ontrouw;
 Een, die aan lummels warmte zou verstrekken,
 Is zelf, helaas! in Maart bezweken van de kou;
 Hij sliep, die Neêrlands volk zich duurzaam aan zou trekken;
 Hij stierf en 'liet het land vol gekken.'

Men zegt.

(*Ingezonden.*)

Men zegt, er leeft een volk in zeker watrig land,
 Dat zielekalmte houdt voor blijk van groot verstand
 En hoogen aanleg; taai geduld voor goede zeden,
 Verdraagzaamheid voor deugd, en met zich zelf te vreden,
 Zijne onverschilligheid en laauwheid, dus verbloemd,
 Bij overlevering als hooge wijsheid roemt;
 Een volk, dat dagelijks op duizenderlei wijzen
 Den rijkdom zijner taal, dien men 't gestaâg hoort prijzen,
 Bewijst door *zulk* gebruik van zinrijk woord bij woord,
 Naarmate de eene klank of de andre meer bekoort,
 Een volk dat, wel voldaan zóó met zijn spraak te prijken,
 Zijn eigen onvernunft te klaarder slechts doet blijken,
 Waar 't geen beteeknis aan die spraak te geven weet, -
 Zijn eigen-waan: gevoel van eigenwaarde heet, -
 Zijn slaafschen sukkelgeest: echt vrome zucht tot orde, -
 Zijn lafheid: zelfbedwang, tot 't eenmaal ziende worde,
 Den ouden oorsprong waard, na eeuwen tijdsverloop,
 Of - uit de rij gedelgd der volken van Euroop.

Groot tafereel van de levende poëtische geniën in ons land wier wijsgeerige beginselen zijn gebleken minder dan anderhalve eeuw ten achter te zijn bij die, welke strooken met de huidige ontwikkeling der menschheid.

(Wordt vervolgd in den derden jaargang, naarmate de behoefte zich doet gevoelen.)

Malen.

*(Nog een parodietjen,
Voor een puikgenietjen
Van 't Vergeet-me-nietjen.)*

't Is schoon, wanneer op 't maagdelijk gelaat,
Waar enkel scherts en schalkheid was te lezen
('t Zou anders ook wat heel eentoonig wezen)
Een trek van *heilgen* ernst geteekend staat;

Maar schooner, als op 't zacht gelaat der vrouw,
Bij *d' ernst der zorg* (wier heiligheid dubieus is)
Het lieflijk lachje niet slechts voor de leus is,
Maar (*nota bene*) voor de huwelijkstrouw!

Een emmer water en een scheutje melk; -
Hoe ons publiek er 't hart aan op zal halen!
Wie vrij *gelach* wil,.. HEIJE zal betalen,
Voor drie koepletjes, half-en-half van elk.....
Wie zeeën heeft van watermelk, -
Zou die ook om zoo'n kleinigheidjen malen?

Nog een model-verjaarvers.

(Ingezonden.)

Het begin.

Van waar dat vuur in mij aan 't blaken?
Wat jaagt mij 't bloed
Met dubbele snelheid thans door de adren?
Van waar die gloed?
Van waar die aandrift in mijn boezem,
Die mij ten zang
't Bestoven liertuig weer doet stemmen?
Van waar die drang?
Geen dwaze zucht naar ijdele glorie,
Die mij vervoert,
Neen, een gevoel veel ed'ler, reiner,
Is 't dat mij roert.
O dag, die reeds zoo menigmalen
In 't Oost verreest,
Weer mogt gij onbewolkter rijzen,
O dag van 't feest!

(Hier kan over dien dag verder gevarieerd worden, naarmate het winter of zomer is.)

Slot.

O --- lach nog menigmalen
Dees dag u aan;
Hij toon' zich telkens aan den Hemel
Op schooner baan,
Hij kroone na volbragte jaarkring
U telkens 't hoofd,
Terwijl hij immer 't schoon vervulle,
Wat hij belooft.
En zijn wij dan niet allen zamen
Op dezen stond
En ga misschien de heilgroet-beker
Bij mindren rond,
En zijn ze ook verre heengetogen
Van 't lieflijk oord,
De dag, die aan den effen hemel
Ook ginder gloort,
Doet aan de blijde vreugd gedenken
Die thans ons roert,
Doet aan den hechten band gedenken,
Die ons omsnoert. &c.

Acht-zang.
(Octavet.)

Wijs: *Ne pleurons pas*, etc.

Principe of niet: der kroon continuatie!
(Uit *eerbied?*... hum! wat redeneert het scherp!)
En kan 't al niet meer wezen *bij Gods gratie*, -
Dan: *bij de gratie van 't ONTWERP!!*

Proeve van Levenswijsheid.

IV. Deugd.

Heerlijk, hemelsche deugd,
Wie zou uw *schijn* niet bekoren?
Wordt met de *illusie* der jeugd
Meestal uw *wezen* verloren,
Nimmer kan zonder den *schijn*
Iemand *fatsoendelijk* zijn.

Als we de wereld beschouwen,
Hoe ze haar gangetjen gaat, -
Hoe steeds bedrog op vertrouwen,
't Eene op het andere slaat;
Kan er geen twijfel meer rijzen,
Deugd wat gij zijt voor den wijzen!

Och, wie U somtijds niet telt,
Als hij gemakkelijk *gezeten*,
Zich om uw *wezen* niet kwelt, -
Wordt door de stem van 't Geweten
Lacy! te duchtig getroefd,
Waar hij uw *specie* behoeft!

Specie, waarmee hij de handen
Vullen mag van wie uw Naam
't Nuttigheids-offertjen branden,
Dat hen bevrijdt van den blaam,
Waar een *bruteur* onder leit,
Die in uw vormen niet vleit.

Heerlijke, hemelsche deugd,
Wien zou uw *schijn* niet bekoren?
Nimmer, zoo ver als me heugt,
Heeft er een mensch bij verloren!
Wie in den regel wil zijn -
Eere u, *althans* om den *Schijn*.

Waarom bleven we op onze poëeten te schrollen:
'Och, verbeelding, - ze hebben er geen!
Ze verbeelden zich wel dat hun verzen ons bollen:
Zoo'n verbeelding - dat is je der een!

Het zoogenaamd menschelijk hart.

Een menschlijk hart, geprezen pronkjuweel,
Dat elk als edelst roemt,
Zoo als *hij* 't draagt; dat ieder 't beste deel

Zijn aardschen aanzijns noemt.
 Dat hart, waarmee men vrijuit bluf mag slaan
 En heemlen 't op ten koste van het hoofd,
 Het denkend deel, dat werkt en zwoegt en slooft,
 Maar zonder eigenlof beschaamd terug moet staan.
 Dat hart, - wat wilje er meer nog van,
 Dan pronk en bluf, - waardoor ecn zot begoocheld worde!
 Dan pronk en bluf, - al wat het geven kan,
 Een menschlijk hart: die algemeenste *ridderorde!*

Errata.

Bladzijde 57,	1 ^e	kolom, tusschen regel 8 en 7 van onderen, in te voegen: <i>Die regtgeaard, graag alles op wou brengen.</i>
Bladzijde 64,	1 ^e kolom	regel 13 van onderen, staat: Kunt sterven. lees: <i>Kunt gaan sterven.</i>
id.,	2 ^e kolom,	regel 4 van boven, staat: vervloeken. lees: <i>verzoeken.</i>
id.,	id., boven,	tusschen regel 24 en 25 van in te voegen: <i>Wiens grootheid u verrukt...</i>
id.,	id.,	regel 3 van onderen, staat: roekloos. lees: <i>driftig.</i>
id.,	id.,	laatste regel, staat: onwischbaar. lees: <i>daar zuiver.</i>
id.,	75, 1 ^e	kolom regel 6 van boven staat: uw jamben. lees: <i>in jamben.</i>

Petitie aan Braga door een liefhebber.

Petit ne cui rei parcat.
NEPOS.

BRAGA, lieve, beste vrind!
Noordsche godheid, zóó bemind
In den ganschen lande;
Maakt gij ook de prullen uit, -
Toch applaudisseert ge of fluit
Immer met verstande.

Gij, zachtzinnig waar het past,
Wrijft alleen den lompen kwast
Ongenadig de ooren;
Kent partijzucht, haat noch nijd, -
Doet de waarheid te allen tijd
Aan uw lezers hooren.

Weder hebt ge een jaar volbragt, -
Maar 't was moeilijk in den nacht
't Regte pad te vinden.
Nacht toch was het overal,
Zwarte nacht, vol ongeval,
In het rijk der blinden!

Blindheid was de groote kwaal
En verwarring van de taal
De algemeene ellende;
Maar hoe bitter 't zij gesteld
Daarom ons niet dood gekweld --
't Warren loopt ten ende?!

't Loopt er heen - maar 't is er niet.
BRAGA, BRAGA die het ziet,
Schaaf ons nog een beetje;
Och! en och! we zijn zoo lam, -
Luider roepen we om je kam, -
Om je roskam weetje!

Menig half- en kwart-poeët
Die nog koortsig verzen zweet
Vol geleerde statie; -
Geef hem toch, in 's hemels naam,
Doctor BRAGA, zoo bekwaam,
Geef hem een purgatie!

Menig recensentje schrijft,
In 't idee, dat IETS hem drijft,
De allervuilste praatjens;
't Is zoo heelemaal niet mis,
Want de sukkel is niet frisch
Met zijn fijn-traktaatjens:
Iets, ja gal, gal plaagt den man, -

Geef hem dat hij braken kan
Met zijn kameraadjens.

Menig ongelikte beer,
Menig halfblanks banjerheer,
Menig jong studentje;
Menig hooggeleerde dwaas,
Menig windbui, vol geraas,
Schrijven bij een *prentje*,
Rijmen om een Almanak
Wèl verdiend en met gemak, -
't Is zoo'n lief presentje!

Of ze komen in het licht
Met een donker nachtgezicht:
Toen ik half in slaap was;
Met een bundel vol van *Haar*,
(Van hun tiende of elfde jaar)
Toen ik nog een knaap was;
Met een vreeslijk geestig stuk,
Zaamgeflanst bij groot geluk,
Toen ik...? reeds een aap was!

Zoo, zóó gaan we voort als dol.
Scheelt het allen in den bol?
Is een leeghoofd mode?
Neen! (een traan welt in mijn oog)
BRAGA, groote physioloog,
BRAGA, waarheidsbode, -
Ach! je weet het net als ik,
Vloeken, *doodshoofd*, helle-schrik,
Nonsens, *lieve doode*;
't Zit hem alles, groote Braag! -
Meestal in een slechte maag.

Daarom wilde ik nog zoo graag
Dat je bleef aan 't recepteeren,

Dat je ons *mores* wilde leeren,
 En de ziekte dáár genas
 Waar alleen haar oorspong was.
 Maar ik zie 't al aan je schudden:
 Zonder herder zijn de kudden;
 Zonder hond verdoolt het schaap;
 't Bijtend zwijn is zonder hoeder,
 De ezel steelt het paarden voeder,
 En het menschdom wordt één Aap! -
 BRAGA, BRAGA, 't zal u rouwen
 Dat ge niet hebt volgehouden....

BRAGA zegt: 'het is me een walg,
 Smeer JIJ boter aan den galg!'

Finale of Requiem.

De mortuis nil nisi bene *d.i.* van de dooden blijven niets over dan de beenen, om soep van te koken.

Aria.

't Laatste blad! (*bis.*)
 Braga zal gaan slapen:
 Sints de Louwmaand lag hij al
 Aan een overloop van gal
 Op het apegapen. (*bis.*)

Coda.

Perspectief (*bis.*)
 Dat me in slaap doet wiegelen!
 Weêr kan 't zondagspakjen aan
 En het is voor goed gedaan
 Met de vrees voor priegelen. (*bis.*)

Duettino.

SIFFLÉ en ROB.
 Daar gaat hij!
 BEETS en MAAS.
 Daar gaat hij! (*diminuendo.*)
 VAN GOETHEM en HASEBROEK.
 Daar gaat hij! (*piano.*)
 NIERSTRASZ en REKKER (*quâ* schimmen.)
 Daar komt hij! (*pianissimo.*)
 TUTTI. (*fortissimo.*)
 Hoezee!!

Uit de filosofie van Diogenes.

(*Ingezonden.*)

Een vrijgeboren, uit het eerlijk bloed gesproten,
 Der dwinglandij ten vloek in vroeger eeuw vergoten;
 Afstamling van 't geslacht der fiere Burgerschaar,
 Wier moed geen enklen tred terugdeinsde in 't gevaar,

Toen 't goddelijke regt van 't menschelijk geweten,
Door woestaards, trotsch op magt, zieltergend werd versmeten;
Een jongstgeboren zoon van 't plekjen *vrijen* grond
Dat eens op stroomen bloeds den wakkren voorzaat stond; -
Een van de slavernij der Grooten losgestreden,
Door d'arm der dappren, die, voor list teruggetreden
Noch dwang noch boosheid steeds hun onafhankelijkheid
Bewaarden door geen schijn van pronkgezag misleid.
Een telg van d' ouden stam, die de oude deugd doet gloren
Bij 't wetenschaplijk licht in later tijd geboren,
Die, wat de voorzaat deed uit ingeschapen aard,
Bij 't dóórzien, meêgevoelt en beter zich verklaart, -
Een zoon van de echte teelt - der burgerij tot zegen
Die 't recht en 't waar besef van vrijheid heeft verkregen:
Hem knaagt geen lage togt het kwijnende ingewand;
Geen zelfzucht legt zijn ziel, geen drift zijn rede aan band;
Geen valsche grootheids-roem is 't doelwit van zijn streven; -
Maar de eer en altoos de eer, zijn star, zijn zon, zijn leven;
Ze ontsteekt hem 't rein gemoed in laaijen liefdebrand
Voor 't heiligst goed der aard, het *vrije moederland*....

Zóó mochte 't zijn! - Laat, och! mij 't *onderdanigst* droomen....
Neem uw lantaren, zoek, -- wel mag het je bekomen.

Orthodoxie.

Wat of een orthodox niet zeit
En in waanwijsheid durf beweren!
Laatst heeft er iemand van die heeren
Mij syllogistisch uitgeleid,
Hoe of een mensch - o wonder feit! -
De Godheid kan beleedigen...
Wou *hij* haar soms verdedigen?

Den zotten heil.
(Een legaat voor hun nageslacht)

Bien heureux sont les pauvres d' esprit;
 Car (BRAGA) leur sourit.
 BARBIER.

Abrutis bien ton âme, et fais voeu d' être un sot.
Le père NICODÊME.

Ne sois point philosophe.
idem.

Messieurs les sots, je dois, en bon Chrétien,
 Vous fesser tous, car c' est pour votre bien.
Par M. le Chevalier DE M...RE, *Cornette de Cavalerie, en cette qualité ennemi juré des ânes.*

Heil den zotten! heil en vrede!
 Zotheid houdt het al in stand.
 't Ligt klaarblijkelijk in de rede; --
 Waar bleef anders Nederland?

Zonder zotheid, zonder zotten,
 Wien zou, ná den 4ⁿ *Brief*
 Weêr de 5e *Brief* bedotten,
 Allen slapers ten gerief?
 Wien 't niets-afdoend compileeren
 Van dubieuse orakeltaal?
 Wien 't onjuist, verward citeren,
 De ongepaste godsvrucht-praal,
 En 't eenzijdig zin-verheelen,
 Al 't *staatkundige* gerel,
 Niet tot walgens toe vervelen
 Als een jongens knibbelspel?
 En wie zou aan 't ijdel kraaijen
 Van een lammen opposant,
 Die ellendig bij ging draaijen,
 Toen hij 't roer kreeg in de hand,
 En zelfs nu nog groot durft spreken
 Over 't oliedomme feit;
 Dat hij voor de vloekbre streeken
 Meê den kop heeft neêrgeleid;
 Wie zou aan het nascheeps-schreeuwen
 Van het jongst-verloopen gild
 Onzer halfblanks dagblad-leeuwen,
 'Zelf-bedrogen en gevild,' --
 Wie zou daaraan waarde hechten,
 Als de zotten in het rond,
De par brute niet beslechtten:
't Schreeuwend varken is gezond?

Heil den zotten! wie kon droomen,
 Dat men ooit het argument

Van een brief had aangenomen,
Die zich tot bedroefden wendt
Met den troost, hoe 't meeste ontroofde
Overging in buurmans zak?
Heil den zot, die *niet geloofde*
Dat de dief daar achter stak, -
Ergo 't argument pousseerde -
En toen 't huis was afgebrand,
Qua politicus beweerde:
Dat toch de asch nog bleef in 't Land.

Heil der zotheid! wie kon denken
Dat men voor een goede zaak,
Met oneerlijke wenken
Trouwe proselieten maak'?
Dat wie 't menschedom vrij wil waren
Tegen misbruik van gezag,
Een halfdragen vrucht mogt baren,
Waar der Logen kiem in lag,
Zonder zotheid - ongebakerd
Bleef het wondervolle feit,
Dat geroosterd en geblakerd
Thans nog voor de vuurmand leit.

Maar gerust, gij letterschikkers,
Die libel en brief en krant
Van de Staatsgeheim-verklikkers
In het lieve vaderland,
Schijnbaar door ons voor ziet trekken, --
Driewerf heil om uwentwil,
Aan de impolitieke gekken
Die Uw pennetje immer drill',
Onafhankelijk van de zorgen
Voor een passagèr bestaan,
Dat toch op een *schoonen morgen*
In twee zuchten is gedaan.

Om U makkers Redigeerders,
Ook om U - den zotten heil!
Heil d' aanbidders en vereerders
Van een ezelsoor, zoo steil,
Dat geen deun het kan ontsnappen: -
Och! uw waterig gemoed,
Altoos klaar om op te lappen,

Weet wel hoe 't zijn voordeel doet;
 Weet hoe alles dient verhanseld,
 Ware 't enkel om 't vertoon, -
 Weet, hoe men zijn ziel verkwanselt
 Om een mager schrijversloon.
 Heil den zotten, die ze *zenden*,
 En om 't zeerste zijn verrukt.
 Als ze van hun rijm-ellenden
 Soms een blad zien afgedrukt,
 Waar ter naauwernood drie woorden
 Zijn gebleven in 't verband,
 Waar ze in hoorden of niet hoorden; -
 Al naar grillig avenant.

Om U, brave regtstrawanten,
 Recensenten, ex-auteurs,
 Looze-tijding-fabrikanten,
 Die den prijs maakt aan de beurs
 Onzer pruldichts-kwanselaren,
 Bij den bundel of bij de el, -
 Onzer proza-handelaren,
 Bij het boekdeel of bij 't vel; -
 Om U, letterdief-lantaarnen,
 Die eens letterdieven waart,
 U wier kunsten 'k op een hair ken,
 Schoon mijn hand u heden spaart
 En 't papier niet vuil wil maken, -
 Ook om U den zotten heil,
 Die naar een recensie haken --
 Één!? gij hebt er twintig veil!!

En om U dan, broeders Schrijvers,
 Hooggeleerd of stijfverwaand, -
Archi-geest- of geen-geest-drijvers,
 Die de kronkelwegen baant,
En van zeedlijke motieven,
En van 't goddelijk bestier, -
 Naar een eigen welbelieven,
 Naar des Hemels, - niet een zier, -
 Ook om U, schriftuur-verkonderen
 Die mirakels keuren kunt
 En geen Amsterdammer wonderen
 Den geloovig' *ultra* 's gunt; -
 Ook om U mag 't hier wel heeten:
 Heil den zotten in het land,
 Die hun zoogenaamd geweten
 Leunen aan uw onverstand!

Broeders schrijvers! Beste vrienden,
 Die wat lager bij den grond,
 Zoeter *non-sens* weet te vinden
 Dan de Hemel zelf verkondt;
 Die van liefde en zoete roosjens
 Een 'verhemelde' muziek,
 Voor uw KLAARTJENS, KEETJENS, KOOSJENS,
 Nedrig uitkraamt in 't publiek; -

En gij meer! zwartgallig zoodje,
Dat van haat en wraakzwaard spreekt,
En de sukkels neemt in 't o-tje
Tot hun hart er schier van breekt.
Gij die van uw eigen zonden
Op de snoodheid dezer aard,
Sints uw lippen 't staamlen konden,
Wederkeerig *henen* staart; -
O Gij allen, - schrijvers, rijmers,
Van 't kameleontisch ras
Onzer klank- en woordenlijmers,
Wier instinct... kullage was, -
Was en is en immer blijve,
Meer dan ooit mijn teêre schacht
In haar vriendschapsdrift beschrijve,
Hoe ze er vuriglijk naar tracht!!! -
O gij allen, - om wie heden
Van mijn lip de heilwensch zweeft, -
Gij die kwakzalft hier beneden,
Wetend wat de zotheid *geeft*, -
Denkt *haar* weg - en nullen wordt gij
Die met haar miljoenen zijt! ---
Denkt *haar* weg maar... ach! wat schort mij?
'k Ben den draad --
 waarachtig kwijt....

Heil den zotten, heil en vrede,
In ons dierbaar Vaderland!
BRAGA kan niet langer mede --
Bidt voor hem! --
 Hij is van kant....